

FEJÉR

KOMÁROM-ESZTERGOM

VESZPRÉM

REGIO REGIA

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

Dr. Csicsor János,

üzgyvezető igazgató, Hymato Products Kft.

Modern
Gyárak
Éjszakája

Tájépítészet
a tatai
várakban

Állatvédelem
Veszprém

A 2021-es naptár megvásárlásával

támogassa a Don Bosco Iskolaházat!

Don Bosco Iskolaház (Dévai Szent Ferenc Alapítvány)
8154 Polgárdi, Gyulamajor 1.

Elérhetőség: Komlós Klaudia (polgardigyerekek@gmail.com, +36309328736)

Az új hangárokat Németh Szilárd államtitkár avatta fel

A kiképző harckocsik katonás rendben sorakoznak az új hangárokból

Lenyűgöző, robotsztus, de mégis kecses az új Leopard harckocsi

A képen látható T-72-es modelleket 2023-ban a legkorszerűbb Leopard 2A7+ páncélosok váltják fel

Korszerű hangárokat avattak Tatán

Jó helye lesz az új Leopardoknak

A tatai MH 25. Klapka György Lövészdandár laktanyájában két, egyenként mintegy 2000 m² alapterületű hangárt avatott Németh Szilárd miniszterhelyettes, a HM parlamenti államtitkára. Az új hangárokból kapnak helyet a honvédség által a Krauss-Maffei Wegmann (KMW) harcjárműgyártótól lízingelt Leopard 2A4HU harckocsik.

Németh Szilárd elmondta, hogy ebből a típusból immár 8 harckocsi érkezett Tatára, és a megrendelt további 4 Leopard 2A4-est tavaszra várják. A 12 harcjármű elsődlegesen a légénység kiképzését szolgálja, hiszen kezelésük jóval bonyolultabb az eddig használt T-72-seknél.

Hozzátette: 2023-tól már a legkorszerűbb, 2A7+ típusú páncélosokat használhatják majd a katonák, ebből 44 db-ot állítanak rendszerbe a fegyvernem fejlesztésének jegyében.

A miniszterhelyettes kiemelte, 2016-tól engedte meg a magyar gazdaság állapota, hogy megfogalmazhassák a Zrínyi 2026 honvédelmi és haderő fejlesztési programot, melynek keretében a tatai harckocsi dandárt a legmodernebb eszközökkel szerelik fel.

A program hármas célkitűzést fogalmazott meg, a katonák magas szintű kiképzését, a legújabb technikák bevezetését, és mindehhez a megfelelő infrastruktúra kiépítését. Az új hangárok építésével, és a Leopard

harckocsik beszerzésével lehetőség nyílik a megfelelő tudás elsajátítására, így valósulhat meg a hármas cél – tette hozzá.

Németh Szilárd megköszönte a honvédeknek, hogy nemcsak a lehetséges harc helyzetekben, hanem a mai, pandémiás időkben is helyt állnak, hiszen a COVID-19 vírus elleni küzdelem első szakaszát a katonák példamutató közreműködésével sikerült megnyerni.

Regio Regia

A Közép-Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XX. évfolyam 147. szám
<http://www.regioregia.hu>

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310-971

Felelős kiadó: Cseh Teréz, ügyvezető igazgató
Főszerkesztő: Veér Károly

Munkatársak:

Cseh Teréz, Dévényi Zsóka, Dr. Göde Andrea,
Herendi Judit, Horváth Tímea, Kiss T. József,
Mazán Tibor, Mórocz Károly, M. Tóth Sándor,
Nagy Péter, Réz Napsugár, Süle Ádám,
Taizs Gergő, Tárnay Olivér

Szerkesztőségi asszisztens:

Dr. Révészné Dévényi Zsóka

Fotó: Kiss T. József, Mazán Tibor, Raáb Zoltán,
Szabó János

Címlapfotó: Regio Regia archív

Nyomdai előkészítés:

KEM-Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomda:

Pauker Nyomda
1047 Budapest, Baross utca 11-15.
www.pauker.hu

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!
HU-ISSN: 1785-7074

E havi interjúinkból ajánljuk:**Újraélesztett föld – étellel teli tej****22. oldal**

Sokan láthatták **Kővári Gábor Mihály** Mérgező föld című filmjét, mely drámai módon mutat rá, hogyan tettük tönkre néhány évtized alatt termőtalajainkat. A szakma a talajpusztulás tényét már jó ideje nem vitatja, de továbbra is az egyre komplexebb és nagyobb mennyiségű műtrágyákat, növényvédőszeret alkalmazza. Ettől a sztenderdtől mertek eltérni a film főszereplői, köztük a régióinkbeli Pusztaszabolcsi Agrár Zrt. munkatársai.

30 éves a Güntner-Tata Kft.**26. oldal**

A kerek évfordulót ünneplő Güntner-Tata Kft. ügyvezető igazgatóját, **Schwarzenberger Tamást** az alapítás óta eltelt időkről kérdeztük, az új, a célcsoporton belül önálló egységként működő beruházásról pedig **Szabó Jánossal**, a Coolbridge Kft. ügyvezető igazgatójával beszélgettünk, a vele készült interjút következő lapszámunkban olvashatják majd.

Fejlesztések sora Gárdonyban**32. oldal**

A ködös-borongós november 26-i bejárást és sajtótájékoztatót a gárdonyi évvégi fejlesztések témája hívta életre. Ezt követően tovább beszélgettünk **Tóth István** polgármesterrel egy éértékelő áttekintés erejéig, mert egész évben példátlanul sok pályázat, projekt futott.

Nem csupán iskola, hanem igazi műhely is**45. oldal**

Tata a könnyűzenében óriási lépést tett 2019-ben: megnyílt ugyanis Magyarország első könnyűzenei tehetség központja. ZeneMánia táborok, koncertek, workshopok, fejlesztési lehetőségek nagyszerű sorozata áll az elmúlt egy év mérlegében. **Pap Tiborral**, a Peron Music Alapítvány elnökével beszélgettünk.

T A R T A L O M**LAPINDÍTÓ**

Jó helye lesz az új Leopardoknak.....3. oldal
Kányádi Sándor: Csendes pohárköszöntő újév reggelén.....5. oldal
Ítélet és kegyelem.....6. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

Bővíti tatabányai üzemét a Graboplast 7. oldal
Mire számíthat az építőipar 2021-ben? 8-9. oldal
A termelékenység a 21. század
fenntartható növekedésének alappillére 10. oldal
Az Év Háza Komárom-Esztergom Megyében 11. oldal

Az IBM új beruházása Székesfehérváron.....12. oldal
Szuperautó szuper gumiabroncsokkal.....13. oldal
Óstermelők, családi gazdaságok –
új, életszerű szabályozás.....14-15. oldal
„Az vagy, amit megeszel!” De mit is eszünk?.....16-18. oldal
Anyagvizsgáló laboratóriumot avattak Herenden 19. oldal
Modern Gyárak Éjszakája 2020..... 20-21. oldal
Újraélesztett föld – étellel teli tej..... 22-25. oldal
30 éves a Güntner-Tata Kft..... 26-28. oldal
Storytelling újratöltve a Güntner-Tatánál 29. oldal

Kányádi Sándor: Csendes pohárköszöntő újév reggelén

Nem kívánok senkinek se
különösebben nagy dolgot.
Mindenki, amennyire tud,
legyen boldog.

Érje el, ki mit szeretne,
s ha elérte, többre vágyjon,
s megint többre. Tiszta szívből
ezt kívánom.

Szaporodjon ez az ország
Emberségbe', hitbe', kedvbe',
s ki honnan jött, soha soha
ne feledje.

Mert míg tudod, ki vagy, mért vagy,
vissza nem fognak a kátyúk...

A többi majd apródonként
megcsináljuk.

Végül pedig azt kívánom,
legyen béke. –
Gyönyörködjünk még sokáig
a lehulló hópihébe'!

T A R T A L O M

561 munkahelyet őriz meg a móri SEWS Kft. 30. oldal

ÖNKORMÁNYZAT

„Szenvedő szerkezet – Hétköznapi Trianon” 31. oldal

Fejlesztések sora Gárdonyban 32-33. oldal

Díszpolgári címek, 35 éves jubileum..... 34-35. oldal

Almásfüzitőn elkészült az Azaum Római Tábor 36. oldal

Háromnegyedes a készenlét a Megyeháza téren..... 37. oldal

Pápai támogatás a viski templom helyreállításához 38. oldal

Megújult a Söréd-Bicske összekötő út.....39. oldal

Kortárs tájépítészet a tatái várakban 40. oldal

Állatvédelmi központot létesítenek Veszprémben..... 41. oldal

Balaton vihar előtt és után.....42. oldal

KINCSKERESŐ

A geológus, akit még a Holdon is ismernek.....43. oldal

Felavatták a miklóscsabi pincét 44. oldal

A Peron Tehetségközpont egy éve Tatán 45. oldal

Sztranyák Dávid Junior Prima Díjat kapott 46. oldal

Így erősítsük az immunrendszerünket otthon..... 47. oldal

A halál népbiztosa forгатásán a tatabányai csapat 48-49. oldal

Elhunyt a korábbi MLSZ-alelnök, Imró János 50. oldal

Tévéfilm készül Sobor Antal Perelj, Uram! című regénye alapján

Ítélet és kegyelem

Bilincsbbe vert rabokat kísérik a császári és királyi hadsereg katonái. A falu népe csendben követi a református lelkészt és a katolikus papot utolsó útjára. 1849. július 12-e van. Szikszay János és Mannsbarth Antal bűne, hogy a csákszerényi templomokban kihirdették a Függetlenségi Nyilatkozatot. Sobor Antal Perelj, Uram! című regénye alapján Szikora János rendezett tévéfilmet, melyet Csákszerényben forgattak.

„A történet az 1848-as magyar szabadságharc leverésének utolsó időszakából elevenít fel egy megtörtént, de kevesek által ismert epizódot, amikor a dunántúli Csákszerény maroknyi népe hősiességgel védte szabadságát és kivívott jogait, és a bevonuló császári zsoldosok rémuralma alá kerül” – olvasható a film szinopsziséban, mellyel a Nemzeti Filmintézet felhívására pályáztak az alkotók. Ősszel jelent meg a hír, miszerint tizenhat, színházak és filmek összefogásával készülő produkció kap gyártási támogatást. Ezek egyike az Ítélet és kegyelem, alapja egyfelől **Sobor Antal Perelj, Uram!** című regénye, másfelől a Vörösmarty Színház azonos című, 2018-ban bemutatott előadása, melynek csákvári bemutatójáról lapunk is beszámolt.

– A történet 1849. júliusában játszódik Csákszerényben. A függetlenségi nyilatkozat kihirdetése miatt az egyházfiakat elviszik a császáriak, és kivégzik. Borzalmas, igazi arcátlanok, hogy Haynau úgy részesíti őket kegyelemben, hogy az eredeti, kötél általi halált golyó általi kivégzésre módosítják! – mondta **Nagy Endre**, a film producere.

Hozzátette, hogy az NFI alapvetően azért pályáztatott, hogy segítse a koronavírus

miatt nehéz helyzetbe került színházak működését.

– Az volt a cél, hogy olyan produkciók pályázzanak, amelyeket ki lehet vinni a színházi környezetből, és tévéjátékot, tévéfilmet lehet belőlük készíteni. Nem azért, hogy a színpadi művet színházi körülmények között valósítsák meg, rögzítsék, hanem azért, hogy azt dolgozzák föl filmes eszközökkel – mondta el a producer. – Csákszerényben forgott az egész film a faluban és környékén, részben eredeti helyszíneken, a református és a katolikus templom környezetében. A paplakban is dolgoztunk, akárcsak a falu tájházában, ami szintén autentikus helyszín, mert körülbelül ilyen lehetett egy korabeli otthon belseje.

100 millió forintot nyert el a pályázaton a gyártó cég, illetve a velük együttműködő Vörösmarty Színház. Nagy Endre szavai szerint, a közvetett támogatás révén összesen 140 millió forint állt rendelkezésükre, ami a filmes világban nem számít hatalmas összegnek.

– Egy csomó látványos, játékfilmes eleme van a forgatásnak, drága jelenetek, sok statiszták, lovak, katonák, fegyverek, kocsizás, kaszkadőrök – mondta a producer. – Általában egy tévé-

játékot úgy készítenek, hogy egy nap fel tudunk venni öt-hat perc hasznos anyagot. Ez a játékfilmek esetében inkább másfél perc egy nap. Sokszor közelebb voltunk a másfél perchez, mint az öt-hathoz, mert hogy bonyolult jeleneteket kellett rögzíteni.

A 70 perces tévéfilm forgatókönyvét **Patkai Éva** és a rendező, **Szikora János** írta. Az operatőr **ifjabb Jancsó Miklós**, azaz Jancsó Nyika, a fővilágosító is hírneves filmes: **Romwalter Béla**. A filmben, akárcsak a színházi előadásban a főszerepeket **Imre Krisztián** és **Gáspár Sándor** alakították, és a Vörösmarty Színház művészei mellett közreműködött a Szabad Színház társulata is.

Tehát egy nagyszabású produkció készül, és mindenki erőn felül dolgozott az ügyért. **Vécsei László**, Csákszerény polgármestere elmondta, mintegy 50 helyi működött közre statisztaként, mint lovas katonák, és mint templomi hívók, sőt Szikszai János kislát is egy csákszerényi fiú, **Tóth Dávid** játszotta.

TÁRNAY OLIVÉR
FOTÓ: OKKFEHERVAR.HU

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„A gazdák örömmel fogadták az újításokat, hiszen – főleg adóoldalról – számos kedvezményt biztosít a számukra, egyszerűbbé teszi az elszámolást, az adminisztrációt és a mindennapi működést. Azok már kevésbé örülnek, akik eddig a gyenge pontokra építve visszaéltek a lehetőséggel, de meggyőződésem, hogy hamarosan ők is belátják, hogy ez így egy sokkal igazságosabb rendszer lett.”

SÖVÉNYHÁZI BALÁZS

Bővítési tatabányai üzemét a Graboplast

Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter adta át azt az állami pályázaton elnyert 317 millió forintos támogatásról szóló okiratot, amelyet a Graboplast új, SPC Vinil padló előállítására alkalmas gyártósor-beruházásra fordít. A dokumentumot a Graboplast részéről Jancsó Péter elnök-vezérigazgató vette át. Jancsó Péter az okiratátadó ünnepségen elmondta, hogy a tervezett beruházás segítségével a Graboplast a piacon legkeresettebb SPC Vinil padló kínálatát és kapacitását kívánja erősíteni. A vállalat a beruházással meglévő tatabányai munkavállalói létszámát megtartja.

Székesfehérvár

Az IBM 3,5 milliárd forintból – 1 milliárd forintos állami támogatással – fejleszti informatikai központját Székesfehérváron. A beruházásnak köszönhetően 300 új munkahely jön létre.

Cikkünk a 12. oldalon

Tatabánya

A Lamborghini a Bridgestone-t bízta meg a 2021-ben piacra kerülő Huracán STO szuperautója egyedi abroncsainak fejlesztésével.

Cikkünk a 13. oldalon

Koji László, az ÉVOSZ elnöke

Helyzetértékelés, javaslatok az ágazat piaci pozíciójának erősítéséhez

Mire számíthat az építőipar 2021-ben?

Az építőipar egy ötéves beruházási ciklus leszálló ágába került. Az Európai Unió hétéves ciklusának pénzügyi forrásaival finanszírozott létesítményei megvalósulnak, kifutnak, a 2021-2027. közötti időszak forrásaira pedig még várni kell. A hazai önkormányzati választásokat követően az önkormányzatok építési-beruházási célú megrendelése megtorpantak, amit a COVID-19 járvány következtében megváltozott pénzügyi helyzetük romlása felerősített. A járványhelyzet második hulláma a magánberuházók fejlesztéseit is visszafogja, a lakossági megrendelések területén is fokozódik a kivárás. Egyedül a magyar állam tartotta az első hét hónapban a 2019. évben tapasztalt megrendelési szintjét, augusztus hónapától azonban itt is csökkenés tapasztalható.

CSÖKKENT A MEGRENDELÉSEK SZÁMA

Az építési beruházási célú közbeszerzések (állami és önkormányzati) száma 2020. január 1 - október 31. között a 2019. év hasonló időszakának 55%-ára esett vissza, a közbeszerzési feladatok értéke pedig a múlt évének a 75%-ára zsugorodott (adatok: a Közbeszerzési Hatóság összesítése). Nem folyik elegendő műszaki előkészítés a 2021-ben megindítható állami/önkormányzati projektek esetében, ami a járvány alatt is nagy volumenben végezhető lenne, így az év eleji élénkítés is csak késedelemmel indítható be.

Az építési ágazat megrendelése 2019. év augusztusától csökkent. 2020. szeptember végén az építőipar rendelésállománya 16,3%-kal maradt el az egy évvel korábbtól.

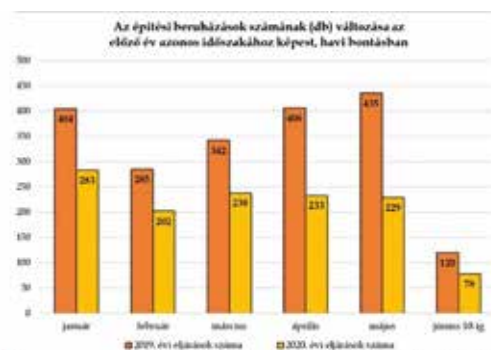
Az építési ágazat 2020. évi termelési értéke január-szeptember hónapokban 2.938 Mrd Ft, ami 11%-kal kisebb az előző évi teljesítéstől. Különösen erős a csökkenés a mélyépítési ágazatban, az ún. egyéb létesítmények megvalósítása területén, ahol a termelési érték szeptember végén 20,6%-kal volt kisebb, rendelésállományuk pedig 27,6%-kal volt alacsonyabb.

A beruházási piac 2017., 2018., 2019. években megélt évenkénti 20% fölötti növekedését, és a 2020. évben várható 10% fölötti csökkenését, elfogadható üzleti kockázatok mellett az építési ágazat nehezen tudja követni.

MIRE LENNE SZÜKSÉGE AZ ÉPÍTŐIPARNAK?

Ahhoz, hogy az építési ágazat húzó ágazat maradjon, az Építési Vállalkozók Országos Szakszövetsége (ÉVOSZ) a meglévő létesítmények állagát és a szabad kapacitásokat is figyelembe véve a következőket tartja szükségesnek:

- A szennyvíz- és csatornahálózatok fejlesztését, technológiai korszerűsítését. Ezt célzó országos program elindítását.
- A városi elavult ivóvízrendszerek rekonstrukcióját, a műszaki okok miatt elfolyó vezetékes vízmennyiségek problémájának felszámolását.
- Az útépítés területén a feltételes közbeszerzési eljárások eredményeként a szerződéskötéseket és a beruházások elindítását.
- Középtávra előre mutató feladatokról a vállalkozásoknak ele-

gendő információja nincs. Fontos lenne az állami és önkormányzati beruházási elgondolások egységes felületen való követése.

– Az új építésű lakások 5%-os ÁFA-szabályainak mielőbbi köz-zétételelt szorgalmazzuk. Szabályozási oldalról is legalább 5 éves előrelátásra van szüksége a lakáspiacnak. Ezért javasoljuk, hogy a 2022. december 31-ig jogerős építési engedélyt megkért, illetve egyszerű bejelentést megtett lakásépítések 5%-os ÁFA mellett legyenek megvalósíthatók.

– Az újlakás-építések engedélyezési eljárásánál a további egyszerűsítések helyett a gyorsított eljárás rendjének bevezetését javasoljuk a nemzetgazdaságilag kiemelt beruházási eljárási rendhez hasonlóan.

– Egy komplex lakásgazdálkodási program államilag koordinált kidolgozása indokolt, mely egyaránt foglalkozik a lakásépítéssel, a lakásfelújítással, bérlakással, üres lakások hasznosításával.

– A lakásfelújítási támogatások részletszabályairól az ÉVOSZ a piac tisztulását, a versenyfeltételek javulását is várja. Írásos szerződés, tételes műszaki tartalom, számlán keresztüli pénzmozgás irányába való lakossági megrendelői ösztönzést hoznak a bejelentett kormányzati intézkedések.

– A rozsdáövezeti fejlesztéseknél az engedélyezési eljárási rend gyorsítása, hasonlóan a nemzetgazdaságilag kiemelt beruházások eljárási rendjéhez – hozhat pozitív folyamatokat mindenki számára.

– A COVID-19 járvány miatti csúszások indokolják, hogy a 2021. január 1-jétől érvényes épületenergetikai előírások számonkérése a használatbavételi eljárásoknál fél évvel később, 2021. július 1-jétől lépjen hatályba.

– A beruházás-lebonyolítás területén tapasztalható fokozott állami szerepvállalással szemben a piac szereplőinek versenyét és erőteljesebb igénybevételét javasoljuk.

ÚJ TÍPUSÚ ELLENŐRZÉSEK KELLENEK

Az elmúlt három év erőteljes keresletbővülésének negatív hatása, hogy sok kóklér is megjelent a piacon, úgymond „felhígult” a szakma. Mindez az állami, önkormányzati megrendelői, beruházási szaktudás területén is érezhető.

Egy új típusú piaci ellenőrzés átgondolása sürgető az építésfel-

ügyelet, a munkaügyi felügyelet, a közbeszerzési ellenőrzések és adóügyek területén egyaránt. Az ÉVOSZ továbbra is hangsúlyozza javaslatát a NAV-hoz befutó adatok elemzésén alapuló, ellenőrzéseket megalapozó "előszűrésre", majd az ezt követő, célzott vállalkozói ellenőrzésre.

Az építési ágazatban a szakmai színvonal és a megbízhatóság növelése érdekében az ágazati növekedési program részévé kell tenni a tervezői és kivitelezői kötelező felelősségbiztosítást. Szervezeti nagyságtól és a létesítmény bekerülési értékétől függetlenül a tevékenységi jogosultság megszerzésének, a tevékenység folytatásának feltételeként javasolja az ÉVOSZ kötelező tervezői és kivitelezői felelősségbiztosítás bevezetését, hasonlóan az ausztriai gyakorlathoz.

A szakmai megbízhatóság és a létesítmények előkészítési hiányosságainak elkerülése érdekében javasolja az ÉVOSZ az 500 millió Ft-ot meghaladó létesítményeknél a kötelező tervellenőrzés intézményének visszaállítását és a beruházás-lebonyolító kötelező alkalmazását.

MIRE SZÁMÍTUNK 2021-BEN?

A tervező, kivitelező és lebonyolító vállalkozások egyaránt azzal számolnak, hogy a beruházási piac élénkülésére összességében 2021. év II. félévétől korábban nem lehet számítani.

Az ÉVOSZ tagszervezeteinek piaci várakozásainál leegyszerűsödtek a regionális különbségek. Nincs lényeges eltérés keletről nyugatra haladva az országban, vagy északról délre. Különbőség Budapest és agglomerációs övezete, valamint az ország további térségei között jelentkezik.

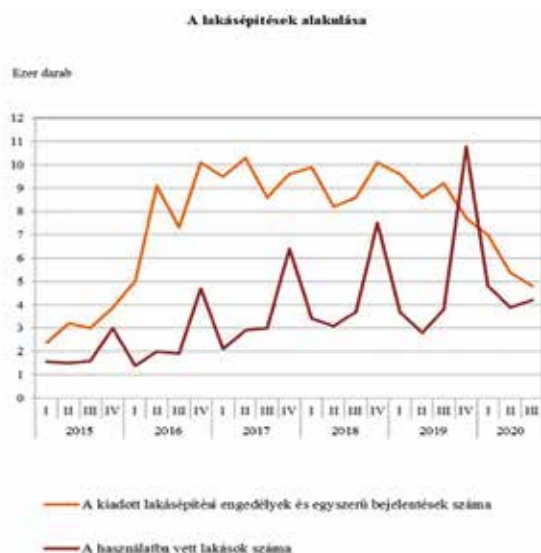
A vállalkozások továbbra is szakmunkás- és mérnökhányra számítanak. A munkaellátottság csökkenésével vidéken jelei mutatkoznak a képzetlen munkaerő-létszám csökkentésének. Budapesten a foglalkoztatottak száma október hónapban nem csökkent.

A szakmunkások átlag bruttó bére 350-400 ezer Ft között mozog, a mérnököknél a bér a felkészültség, a projekt bonyolultságának függvényében nagyobb szóródást mutat, 550-1000 ezer Ft között mozog. A vállalkozások nagy többsége 2021. évben nem, vagy csak az inflációt követő bérfejlesztést tervez a jelenlegi munkaellátottságból kiindulva.

A mikro- és kisvállalkozók munkaellátottsági várakozásai nagy szóródást mutatnak. Budapesten 2021. évre elegendő munkát remélnek, vidéken mintegy 25%-os csökkenést kalkulálnak. A közepes és országos nagyvállalkozások tervező, kivitelező és mérnöki szolgáltató területen egyaránt csökkenést látnak a jelenlegi kapacitás-lekötésükből kiindulva, 15-30% közötti nagy szóródással. A mélyépítési ágazatban ettől rosszabbak a várakozások.

Az árak tekintetében a vállalkozások egyelőre áremeléseket nem terveznek, miközben a költségeik növekednek. Költségnövekedést hozott a járványhelyzet kezelése, a bérnövelések, a háttérpari beszerzési költségek növekedése. A vállalkozások tartalékokat látnak a tervező – lebonyolító – kivitelező közötti jobb együttműködésben. A járványhelyzet ezt az együttműködést lényegesen megnehezítette.

AZ ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK ORSZÁGOS SZAKSZÖVETSÉGE SZAKMAI ANYAGA ALAPJÁN SZERKESZTETTE:
VEÉR KÁROLY

Letölthető az MNB honlapjáról a friss Termelékenységi Jelentés

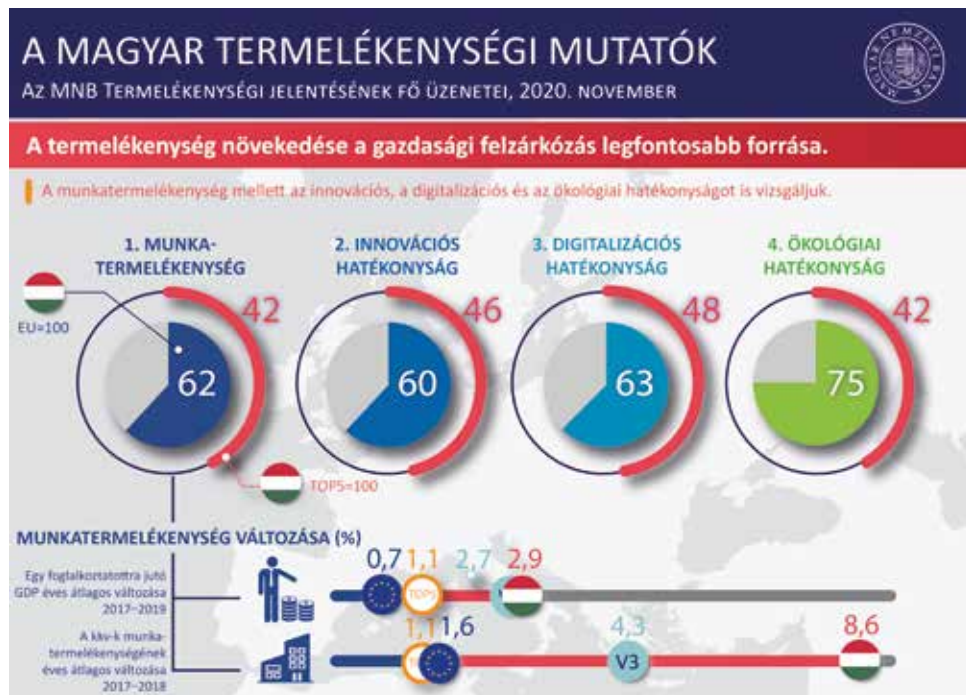
A termelékenység a 21. század fenntartható növekedésének alappillére

Gazdaságtörténeti tapasztalatok szerint a hosszú távú eredményes felzárkózás kulcs tényezője a termelékenység növelése. Korlátos erőforrások mellett kizárólag ez képes biztosítani a hosszú távú, fenntartható fejlődést a gazdaság számára. Míg korábban szinte kizárólag a munkatermelékenységet vizsgálták a hasonló elemzésekben, addig mára egyértelmű, hogy a környezeti erőforrások korlátai miatt szükséges kiterjeszteni a vizsgálódást az ökológiai hatékonyságra is, továbbá a munkatermelékenység nem választható el a digitalizáció és az innováció hatékonyságától.

A Magyar Nemzeti Bank legújabb, éves kiadványának célja, hogy átfogó és objektív képet adjon hazánk termelékenységi helyzetéről, ezért a munkatermelékenység hagyományos megközelítésén túlmenően a termelékenység 21. századi pilléreit is vizsgálja: az innovációs rendszer és a digitalizáció termelékenységét, valamint az ökológiai hatékonyságot. Hazánkban 2017 óta termelékenység-alapú gazdasági növekedés figyelhető meg, de a termelékenység és hatékonyság valamennyi pillérében jelentősek még a növekedési tartalékok. Ezen tartalékok megfelelő szakpolitikákkal felszabadíthatók, és ehhez a Termelékenységi jelentés úgy kíván hozzájárulni, hogy segít megérteni a gazdasági növekedés, a felzárkózás kulcs tényezőjének mozgatórugóit.

Jelentősen nőtt Magyarországon a kkv szektor termelékenysége, de még mindig számottevő a különbség a nagyvállalatokhoz képest. Magyarország 2013 és 2019 közötti gyors gazdasági növekedése kezdetben elsősorban a foglalkoztatás bővülésén alapult, majd 2017-től felgyorsult a munkatermelékenység növekedése, elsősorban a kis- és középvállalati szektorban. A hazai munkatermelékenység az EU átlagos szintjének 62 százalékán áll, míg a legjobb 5 EU tagország átlagának 42 százalékát éri el.

A 21. századi megatrendekkel összhangban újfajta dualitás alakul ki az innováci-

óra és a digitalizációra kész vállalatok és az e folyamatokat nélkülöző cégek között. Magyarországon jelentős a hagyományos dualitás, tehát a kis- és nagyvállalatok termelékenysége közötti különbség. Ahhoz, hogy ez a különbség csökkenjen, a kis- és középvállalatoknak az élenjárók között kell lenniük a digitális fejlődésben. A fejlődési potenciált jelzi, hogy míg Magyarországon a vállalatok csupán harmada számít digitálisnak, addig az uniós átlag 40 százalék körüli, a legjobban teljesítő 5 ország átlaga pedig közel 60 százalékos. A hazai digitalizációs hatékonyság átlagosan 63 százaléka az EU értékének, míg az öt legjobb tagállam átlagának mindössze 48 százalékán áll.

Az innovációs célú kiadások emelkedtek Magyarországon, azonban ezek felhasználásának hatékonysága mérséklődött. Az innovatív vállalatok aránya csökkenő trendet mutat, és csökkent a szabadalmi jogok bejegyzése is. Sikerült ugyanakkor jelentős javulást elérni a tudományos idézettség terén, valamint az üzleti oltalmak számában. A gyors növekedésű vállalata-

kat megragadó ún. gazella indikátor ugyancsak kedvező irányú változást jelez. A magyarországi innovációs hatékonyság az EU átlag 60 százalékát teszi ki, míg a legjobb 5 EU-s tagországhoz viszonyítva 46 százalékon áll.

Az ökológiai termelékenység alapja a természeti erőforrások hatékony felhasználása, amelyben Magyarország viszonylag jól teljesít. A természeti értékek megőrzése biztosítja, hogy a hosszú távú gazdasági pálya környezetileg is fenntartható maradjon. Minél kisebb környezeti szennyezés mellett tudjuk előállítani ugyanazt a termék- és szolgáltatásmennyiséget, annál magasabb az ökológiai hatékonyság. Magyarországon az egységnyi szén-dioxid-kibocsátásra jutó hozzáadott érték jelentősen nőtt az elmúlt időszakban, és megközelíti az EU-átlagát. A teljes ökológiai hatékonyságban Magyarország teljesítménye az EU átlag 75 százalékán áll, míg a TOP5 EU-s országhoz viszonyítva 42 százalék.

Forrás: www.mnb.hu

A Termelékenységi Jelentés letölthető az alábbi webhelyről:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/termelékenységi-jelentes/termelékenységi-jelentes-2020-november>

Díjátadók és díjazottak a tatabányai Szent Kereszt Plébániatemplomban

Elismeréseket adott át a KEM-i Építész Kamara

Az Év Háza Komárom-Esztergom Megyében

Tizenkettedik alkalommal hirdette meg a KEM-i Építész Kamara az "Év Háza Komárom-Esztergom Megyében" pályázatot azzal a céllal, hogy elismerésben részesítse és a nagyközönség számára is bemutassa azokat a megye területén megvalósult kiemelkedő színvonalú épületeket, amelyeket helyi, megyei építészek terveztek, és egyúttal pozitív példát is adjon az építetők számára.

A beérkezett 13 pályaműből a szakmai zsűri - **Bálint Imre DLA, Czigány Tamás DLA, Krizsán András DLA** - összesen 8 alkotást részesített elismerésben. Az elismeréseket Tatán, a nemrég felújított Szent Kereszt Plébániatemplomban adták át, a díjnyertes pályázatokból készült kiállítás pedig Tatabányán, a Kormányhivatalban tekinthető meg. Családi ház kategóriában a díjat **Dankó Kristóf** kapta, egy esztergomi családi ház tervezéséért. Az épület remekül illeszkedik környezetéhez, magán hordozza a történeti építészet jellemző jegyeit, párosítva korunk érzületével. A tereplejtését jól kihasználó három szintes ház kiváló teret ad az ott lakóknak, a transzparenciát tovább fokozva egy kis belső zöld udvarral. Az anyag és színválasztás jól illeszti környezetébe az előtört látványt.

Társasház kategóriában egy Tatán, a Piac tér mellett épült 14 lakásos társasház tervezéséért **Tóbiás Tamás** díjazták. Az épületen belül az 1 szobás lakástól a 4 szobás lakásig különböző méretű és alaprajzú lakóterek találhatók. A nagy teraszok, az üvegkorlátok, a külső nyílászárók szürke színnel történő homlokzati egybefogása, a nagy fehér keretező elemek nem engedik szétesni az előbb említett funkcióhalmazokat. A megvalósult ház jól tükrözi korunk építészeti gondolkodását, ugyanakkor megfontolt tagolásával nem robbantja szét környezetének vizualitását.

Tatabányán, a dózsakerti kollégium, műszaki szakgimnázium kialakításának megtervezéséért **Ambrus Balázs** nyerte

el középület kategóriában a díjat. A 60'-as években épült három emeletes épület újra gondolásakor az épület vasbeton szerkezetein kívül mást nemigen tartott meg a tervező. Az átervezés során a földszinti arkádok beépültek és a tetőterek is nyitható-zárható téli kertté alakultak. Mindig igen fontos dolog, ha vannak régi használható értékek – jelen esetben ez a városszerkezeti egység helye és a megtartott vázszerkezet – akkor azokat újra gondolva lehessen használni. A főbejárat mellett megjelenő épületgépészeti elemek is látványelemmé értékelődnek, mert színeik és az újonnan épített épület-szárny színei azonosak és életre keltik a házat, amellyel, hogy belül is teljesen új élet indult el, ez a kettősség nyerte el az Értékelő Bizottság tetszését.

Az esztergomi Rudolf-Ház felújításának megtervezéséért **Somody Zsolt** lett a műemlék, helyi védelem alatt álló épület kategória nyertese. A történeti belvárosban álló házat 1870-ben adták át, romantikus stílusban épült, egy emeletes és két kültéri homlokzata különböző építészeti jegyeket hordoz magán. Az új tulajdonos a ház felújítására szánta el magát. A földszinten üzletet és éttermet, az emeleten szállás férőhelyeket, a tetőtérben lakást kívánt kialakítani. Az épület műemlék, így Somody Zsolt ebben az esetben a gúzsba kötve táncolás tipikus alanyaként végezte munkáját 3 éven keresztül. A helyreállítás, átépítés során számos fel-felbukkanó kisebb-nagyobb problémával szembesültek, melyeknek jól sikerült megoldása a Megbízó, a Műemléki hatóság-

gok és a Tervező együttműködése nélkül nem jöhetett volna létre ilyen értékelhető magas szinten.

Az ipari épület kategóriában a zsűri megosztott díjat adott át **Dankó Kristófnak** a táti üveg összeszerelő üzem, és **Tóbiás Tamásnak** egy tatabányai ipari épület, gyártócsarnok és iroda tervezéséért.

Dankó Kristóf munkája, a hosszú összeszerelő üzem 10 szerkezeti traktusból áll, melynek egyik, utolsó eleme az üzemeléshez szükséges közösségi helyiségeket és irodákat tartalmazza. Az épület jól használható, látványa az előbb említett transzparenciával és a fegyelmezett szerkesztésből adódó egyszerűségével az itt folyó munkát is tükrözi. Tóbiás Tamás alkotása az új földszintes gyártócsarnok funkcionálisan és látványában is három, egymáshoz jól illeszkedő tömbből áll. A Vigadó utca felé néz az egy szintes kiszolgáló blokk, irodákkal, öltözőkkel, étkezővel. Ezzel ellentétes oldalon egy tároló tér kapott helyet, még a kettő között áll a nagy belmagasságú gyártócsarnok.

A zsűri a pályázatra beérkezett pályamunkák közül dicséretben részesítette a Tatabányai Szent Kereszt Felmagasztalása Templom felújításáért **Markos Anikó** és **Besey László** tervezőket, valamint munkatársukat, **Rigó Pétert**.

Ugyancsak dicséretben részesült **Simpf Rajmond** tervező és munkatársa **Páhi Cecília** a tatabányai Keszthelyi úti játszótér burkolat mintázatáért.

GRATULÁLUNK A DÍJAZOTTAKNAK!
VEÉR KÁROLY

Szijjártó Péter kiemelte Székesfehérvár, mint szolgáltató központ szerepét a képzésben és az K+F-re épülő gazdaság kiépítésében

Háromszáz új munkahelyet teremtenek a koronázó városban

Az IBM új beruházása Székesfehérváron

Az IBM 3,5 milliárd forintból - 1 milliárd forintos állami támogatással - fejleszti informatikai központját Székesfehérváron. A beruházásnak köszönhetően 300 új munkahely jön létre, jelentette be fehérvári sajtótájékoztatóján Szijjártó Péter. A külgazdasági és külügyminiszter kiemelte, az olyan szolgáltató központok, mint a székesfehérvári, fontos szerepet töltenek be a jól képzett fiatalok foglalkoztatásában, valamint a kutatás- és fejlesztésközpontú gazdaság kiépítésében. Az eseményen jelen volt Vargha Tamás országgyűlési képviselő, dr. Cser-Palkovics András polgármester, valamint Rehus Péter, az IBM ország igazgatója és Zerényi Zoltán, az IBM ügyvezető igazgatója.

A kormány támogatásának köszönhetően 3,5 milliárd forintos bővítést hajt végre Székesfehérváron az IBM, jelentette be sajtótájékoztatóján a külgazdasági és külügyminiszter.

– Amíg a világgazdaságból szinte csak negatív híreket hallunk, addig mi most nem kevesebbet jelenthetünk be, minthogy a világ egyik legnagyobb és legismertebb vállalata 300 új munkahelyet hoz létre Székesfehérváron. Az IBM 3,5 milliárd forintos beruházás keretében bővíti informatikai központját, amihez a kormány 1 milliárd forintos támogatást nyújt, mindezzel pedig 300 új munkahely jön létre az informatikai szektorban. Újabb lépés a magyar gazdaság dimenzióváltásában, hiszen ez ismét egy olyan beruházás, amely magas hozzáadott értéket képvisel a legmodernebb iparágban - hangsúlyozta Szijjártó Péter.

Hozzátette, azért is jelentős ez a fejlesztés, mert a szolgáltató központok és az informatikai ágazat nyújtják az egyik legfontosabb lehetőséget a magyar fiataloknak, hogy itthon maradjanak, itthon találjanak olyan munkát, ahol az idegen nyelvet használhatják, ahol komoly presztízse van a munkahelyüknek, ahol gyors az előre jutási lehetőség. Hazánkban jelenleg 131 ilyen szolgáltató központ működik, melyek közel

65 ezer munkavállalót foglalkoztatnak. Székesfehérváron 3250 fő dolgozik ilyen központokban.

Az IBM magyarországi történetét a fejlődés és az innováció határozta meg, mondta Rehus Péter. A cég ország igazgatója egy rövid történeti áttekintés után arról beszélt, hogy a székesfehérvári szolgáltató központból ügyfelek ezreit támogatják komplex informatikai infrastruktúrájuk üzemeltetésében Európában és most már a kontinensen kívül is. Ma az IBM olyan nagy hozzáadott értéket képviselő megoldásokra, fejlesztésekre fókuszál, amelyek a világ fejlődését biztosítják: mint a mesterséges intelligencia, a felhőalapú szolgáltatások, vagy a kvantum számítástechnika, valamint azon szolgáltatások, amelyek mindezeket az innovatív digitális technológiákat vállalati környezetben gyorsan és hatékonyan teszik működőképesé. Magyarországon is számos iparágat támogatnak.

Zerényi Zoltán, az IBM ügyvezető igazgatója szólt arról, hogy a székesfehérvári központ 1997 óta folyamatosan dolgozik. „Always on”, azaz az év minden napján, a nap minden percében az ügyfelek rendelkezésére állnak, legyen szó akár komplex

migrációról, egy adatközpont kiépítéséről vagy éppen „csak” egy hibaelhárításról az éjszaka közepén egy kulcsfontosságú pénzügyi ügyfélnek.

Vargha Tamás, Székesfehérvár országgyűlési képviselője az amerikai cég és a kormány jó együttműködését emelte ki, valamint megköszönte, hogy a járvány miatt kialakult nehéz gazdasági helyzetben is előre tekintenek, a kormánnyal együttműködve keresnek megoldásokat, melyeknek köszönhetően fejlesztenek, és munkahelyeket teremtenek.

Dr. Cser-Palkovics András polgármester elmondta, a beruházásért számos helyszín versenyzett a világon, azonban Fehérvár adottságainak és a kormány 1 milliárd forintos támogatásának hála, több más nagyvállalat után az IBM is a városnak, a fehérvári polgároknak szavazott bizalmat a mostani, rendkívül nehéz gazdasági helyzetben. A polgármester örömét fejezte ki, hogy a cég szolgáltató központja innováció-fókuszú beruházás keretében 300 új munkahelyet teremt, tovább erősítve hazánk és Székesfehérvár helyét az ipar magas hozzáadott szellemi értéket kívánó szektorában is.

HORVÁTH

Bridgestone gumik a Lamborghini Huracán STO-n!

Szuperautó super gumiabroncsokkal

A Lamborghini a Bridgestone-t bízta meg a 2021-ben piacra kerülő Huracán STO szuperautója egyedi abroncsainak fejlesztésével. A Bridgestone fenntartható virtuális gumiabroncs-fejlesztési technológiájának köszönhetően a járványhelyzet ellenére is olyan, kifejezetten erre a típusra szabott gumit alkotott meg, amely maximalizálni tudja az autó kiugró teljesítményét. Az egyedi Potenza abroncsnak köszönhetően az autó tapadása, kezelhetősége, irányíthatósága és extrém körülmények között elért teljesítménye kiemelkedő.

A Bridgestone egyedi fejlesztésű gumiabroncsa a két autópálya kulcsszereplő első együttműködésének eredménye. Ahogy a Lamborghini Huracán STO, úgy a Potenza gumik is a technológia és a dizájn tökéletes ötvözetét képezik.

Az abroncs a mintázat és az üregek egyedi kombinációjának, illetve a legkorszerűbb technológiának köszönhetően képes maximalizálni a szuperautó teljesítményét. A speciális aszimmetrikus mintázat hozzájárul a fokozott kormányreakcióhoz és kanyarstabilitáshoz, a belső koronaszerkezet pedig kiegyenlíti a nyomáeloszlást a kanyarokban. Ezen jellemzők az újonnan kifejlesztett futófelület-keverékkel együtt segítenek abban, hogy a Huracán STO pályaszintű teljesítményt érjen el az utakon.

A Lamborghini-val folytatott szoros együttműködésnek és a virtuális fejlesztési technológiának köszönhetően a Bridgestone a

COVID-19 járvány okozta korlátozások ellenére is sikeresen alkotta meg az abroncsot. A Bridgestone virtuális gumiabroncs-fejlesztési kulcsfontosságúnak bizonyultak abban, hogy az adott időkereten belül a Potenza kiemelkedő teljesítményre legyen képes.

A gumiabroncsgyártó a virtuális fejlesztési környezetben számos kombinációt tesztelt, majd az abroncs viselkedési mintáit integrálta a jármű rendszerébe, hogy egy virtuális vezetési szimulátor segítségével találja meg a tökéletes megoldást. Így a folyamat az elejétől a végéig sokkal hatékonyabb módon és alacsonyabb környezeti hatással mehetett végbe.

A Lamborghini 2021 elején kezdi meg a Huracán STO gyártását. A közúti felhasználású, egyedi fejlesztésű Potenza garnitúra mellett a Bridgestone a gumiabroncs versenypályára fejlesztett, homologizált

verzióját is elérhetővé teszi, mely versenytéchnológiák segítségével képes maximalizálni a jármű pályateljesítményét, főleg száraz körülmények között.

A bejelentés kapcsán **Steven De Bock**, a Bridgestone EMIA személyabroncs üzletágának alelnöke elmondta:

– Öröm volt a csapatunk számára, hogy a Lamborghini-val egy ilyen izgalmas projekten dolgozhattunk szorosan együtt az első alkalommal. A Huracán STO hihetetlen mérnöki munka eredménye, mely megérdemel egy olyan egyedi gumiabroncsot, amely teljes mértékben ki tudja használni az autóban rejlő lehetőségeket. Büszkén mondhatom, hogy a Bridgestone egy igazán nagy teljesítményű gumiabroncsot alkotott meg. Fantasztikus volt a csapat számára, hogy egy olyan projekten dolgozhatott, amely sok szempontból a technológia élvonalát képviseli!

TÁRNAY OLIVÉR

Sövényházi Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Veszprém megyei elnöke

A támogatások, kedvezmények a valódi őstermelőket, családi gazdaságokat segítik

Őstermelők, családi gazdaságok – új, élestszerű szabályozás

2021. január 1-jétől az őstermelői rendszer reformjának köszönhetően új szervezeti formákban, kedvezőbb adózási feltételek mellett dolgozhatnak az agrárgazdaság érintett szereplői. Őstermelőként, őstermelők családi gazdaságaként (ÖCSG), illetve családi mezőgazdasági társaságként (CSMT) működhetnek. Az új jogszabály értelmezéséhez a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Veszprém megyei elnöke, Sövényházi Balázs segítségét kértük, aki készséggel tárta fel előttünk a részleteket.

– Az új törvényi szabályozás alapját a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara javaslata adta. Milyen előzményei vannak mindennek?

– Mintegy két évtizede változatlan működési és adózási rendszerben folytatták tevékenységüket az őstermelők és a családi gazdaságok, a szabályozás felett eljárat az idő, szükségszerűvé vált annak felülvizsgálata. Három éve a NAK-nál – a megyei szervezeteket is bevonva ebbe a munkába – elindult egy folyamat ezeknek a rendszereknek a racionalizálására. Az eredményt látva, úgy gondolom, megérte a sokévi erőfeszítés, a rengeteg egyeztetés. A munkában részt vett az Agrár-, a Pénzügyi és az Igazságügyi Minisztérium is annak érdekében, hogy az érintett területekre vonatkozó hazai és uni-

ós előírásokkal összhangban lévő jogszabály születhessen.

– Alapvetően mi a különbség a három új működési forma között?

– Ezek az új kategóriák egy egymásra épülő, a fejlődés, a növekedés lehetőségét megteremtő rendszert alkotnak. Az őstermelő a klasszikus értelemben az, aki tényleg csak a konyhakertjében megtermelt fölöslegét viszi a piacra.

– Az őstermelők családi gazdasága (ÖCSG) a korábbi közös őstermelői tevékenység és a családi gazdaságok egyfajta egyesített formája. Az egymással hozzátartozói láncban álló őstermelők – legalább kettő – foghatnak össze, és tevékenykedhetnek, adózhatnak közösen ebben a formában. Egy ÖCSG-nek tetszőleges számú őstermelő lehet a tagja,

de a kedvezményes adózás szempontjából a maximum négyfős gazdaságok optimálisak.

– A családi mezőgazdasági társaságok (CSMT) pedig egy új minősítési kategóriát jelent a társasági formában működő gazdaságok számára. A minősítést azon gazdasági társaság, szövetkezet, vagy erdőbirtokossági társulat kaphatja meg, amelynek tagjai egymással hozzátartozói láncolatban állnak, és kizárólag mező-, erdőgazdasági és kiegészítő tevékenységet folytatnak.

– Vegyük sorra az egyes kategóriákat! Milyen új szabályok vonatkoznak az őstermelőkre?

– Az őstermelők kétféle lehetőség közül választhatnak: tételes költségelszámolás

után kell 15% adót, azaz összesen 150 ezer forintot fizetnie. Ez rendkívül kedvező, úgy gondolom.

– Az új szabályozásban rögzítettük azt is, hogy az őstermelői tevékenységgel összefüggésben kapott támogatások nem minősülnek bevételnek, így azok adómentességet élveznek.

– Ugyancsak kedvező változás, hogy az őstermelők tevékenységi köre – összhangban a Földforgalmi törvényben meghatározott mező-, erdőgazdasági és kiegészítő tevékenységekre vonatkozó szabályokkal – kibővült, az árbevétel 25%-áig kiegészítő tevékenységet végezhetnek. Ezt korábban nem tehették meg. Ennek az új szabálynak köszönhetően legalizálhatóak, elszámolhatóak lesznek az alkalmi jellegű mezőgazdasági, vagy egyéb bér munkák, vagy épp a falusi turizmusban nyújtott szolgáltatások. Eddig egy őstermelő hivatalosan csak maga végezhetett el minden munkát. Ha besegített a szomszédjának, és learatta a búzáját, azt nem tudta elszámolni, ugyanígy azt sem, ha például télen elkotorta a havat az önkormányzatot kiegészítve. Akkor is gondban volt, ha egy szezonális időszakban részt kívánt venni egy többnapos vásárban, hiszen nem lehetett egyszerre a földeken, ahol szüretelni kellett, és ugyanakkor a piacon, hogy el is adja a termékét. Mostantól azonban, ha van közeli hozzátartozója, vagy alkalmazottja, esetleg szerződést köt egy diákszövetkezettel, akkor ezekhez a feladatokhoz végre segítséget vehet igénybe. Így sokkal életszerűbbé vált a szabályozás.

– Az őstermelő a jövőben a saját gazdaságában előállított alapanyagokat is feldolgozhatja – ezt korábban csak a kistermelők tehetették –, tehát termékfeldolgozást is végezhet őstermelői tevékenységként, amennyiben az a kistermelői rendeletben meghatározott mennyiséget nem haladja meg. Az ebből származó árbevétele nem számít bele az előbb említett 25%-os kiegészítő tevékenységbe.

– Mit érdemes tudnunk az őstermelők családi gazdaságáról?

– Az ÓCSG egy új működési forma a közösen tevékenykedő hozzátartozók számára. Az eddigi rendszerrel, a közös őstermelői igazolvánnyal, ami most meg is szűnik, sokan visszaéltek, a kedvezőbb adózás érdekében egyesek attól sem riadtak vissza, hogy már a magzatot is őstermelőként jelentse be. Ennek az iránynak szerettünk volna gátat vetni az új szabályozással. A kedvezményeket a ténylegesen családi méretű gazdaságoknak kívánjuk biztosítani.

– Első lépésként deklaráltuk, hogy őstermelő kizárólag a 16. életévét betöltött személy lehet. Természetesen, a már eddig megszerzett jogokhoz nem nyúltunk, tehát

akik – koruktól függetlenül – ma már őstermelőként vannak nyilvántartva, továbbra is megtarthatják státuszukat.

– Az ÓCSG-ben az adózási határokat az őstermelőknél meghatározott értékek többszöröseként számíthatjuk, a kedvezményes adózás felső határa azonban nem haladhatja meg a négy főre eső összeget, vagyis a jelenlegi minimálbérhez igazodva a körülbelül 80 millió forintot. Egy családi gazdaság így tehát 40 millió forint árbevételig adómentes lesz, 80 millióig pedig mindössze 10% után fog 15%-os adót fizetni, azaz a legfelső bevételi határral számolva 600 ezer forintot.

– További előnyös változás, hogy az iparűzési adóbevallást elegendő a családi gazdaság fő tagjának beadni. Korábban ezt minden tagnak meg kellett tennie.

– A CSMT tehát egy minősítés a kritériumoknak megfelelő gazdasági társaságoknak. Mit takar ez, és miért jó a pozitív megkülönböztetést?

– A családi mezőgazdasági társaságok árbevétele már meghaladja az átalányadózásnál megszabott felső határt, így ezek a cégek már tételes elszámolás mellett, kettős könyvvitelt alkalmazva működnek. CSMT minősítést azok a társaságok kaphatnak, amelyek megfelelnek a korábban említett két feltételnek: tagjai hozzátartozói láncolatban állnak egymással, és kizárólag mező-, erdőgazdasági és kiegészítő tevékenységet végeznek. Természetesen ma is vannak ilyen kft.-, zrt.-k, ők megkaphatják ezt a minősítést.

– A CSMT-k tagjai számára – ugyanúgy, mint az ÓCSG-knek – a termőföld-adásvételeknél és -haszonbérleteknél kedvező elővásárlási, illetve előhaszonbérleti lehetőségeket nyújt az új szabályozás.

– Fontos még kiemelni, hogy a gazdasági társaságokból – függetlenül a CSMT-minősítéstől – adómentesen kivethető a normatív támogatásként kapott összeg, a saját földért kapott bérleti díj, és a társaság által legalább 15 évig használt föld vételára vagy tőketörlesztése. Az ilyen módon mentesített jövedelem ugyanazon gazdaság esetén adóévenként nem haladhatja meg az 50 millió forintot.

– Milyen a fogadtatása az új szabályozásnak az érintettek részéről?

– A gazdák örömmel fogadták az újításokat, hiszen – főleg adóoldalról – számos kedvezményt biztosít a számukra, egyszerűbbé teszi az elszámolást, az adminisztrációt és a mindennapi működést. Azok már kevésbé örülnek, akik eddig a gyenge pontokra építve visszaéltek a lehetőséggel, de meggyőződésem, hogy hamarosan ők is belátják, hogy ez így egy sokkal igazságosabb rendszer lett.

CSEH TERÉZ

alapján fizetik az adójukat, vagy átalányadózóknak lesznek. Az előbbiekre vonatkozóan nem módosultak a szabályok, az utóbbiak esetében viszont fontos és előrejelző változás, hogy amíg korábban az egyes adóhatárokat szélsőségesen adta meg a jogszabály, mostantól ezek a mindenkor minimálbérhez kötődnek majd. A jövőben nem lesznek tehát kőbe vésvé, rugalmasan változnak, növekednek a minimálbérekkel együtt. Az őstermelőknek így az eddigi évi 600 ezer forintos, évtizedeken át fix határ helyett körülbelül egymillió forint árbevételig (az éves minimálbér feléig) nem csak adót nem kell fizetniük, de személyi jövedelemadó-bevallást sem kell készíteniük.

– A következő kategória felső határa az éves minimálbér ötszörösénél, a jelenlegi minimálbérrel számolva nagyjából 10 millió forintos bevételnél lett meghúzva, eddig adómentesen tevékenykedhetnek az őstermelők. Efölött is – körülbelül 20 millió forintig – nagyon kedvezőek a feltételek, a törvény az adómentes értékhatár fölötti rész 90%-át költségként ismeri el, csupán a 10%-ra vonatkozóan írja elő a 15%-os szja-t. A 20 millió forint az átalányadózás legfelső határa, ha az árbevétel ezt meghaladja, át kell térni a tételes költségelszámolásra.

– Példaként tehát, egy 20 millió forintos árbevétel esetében 10 millió forintig adómentességet élvez az őstermelő, a második 10 millió forintnak pedig csupán a 10%-a

Dr. Csicsor János és fia, Csicsor Attila az új automata kapszulázó beüzemelésénél

A huminsav alapú termékek segítenek pótolni az ásványi anyagokat, mikroelemeket

„Az vagy, amit megeszel!” De mit is eszünk?

Abba már a legtöbben beletörődünk, hogy a mezőgazdasági területeinken a talaj tönkre ment, kiüresedett, ezért a hatékony termelés kizárólag műtrágyázással tartható fenn. Ebből adódóan azonban az élelmiszereink beltartalmi értéke csökkent, így nem marad más megoldás, mindezt pótolnunk kell. Vitaminokat, ásványi anyagokat, mikroelemeket szedünk, de vajon így kell ennek lennie? Többek között erről kérdeztük dr. Csicsor János hatóanyagkutatót. A Hymato Products Kft. tulajdonos-ügyvezető igazgatója nevéhez kötődnek az első hazai huminsav alapú termékek, melyek ma már egész rendszerre fejlődve hatékony és komplex megoldást kínálnak a problémára, legyen szó a talajról, növényről, állatról, vagy épp az emberről.

– A Huminikum – ma már kapszulákba zárva – immáron tíz éve bizonyít az étrendkiegészítők piacán. Mi történt azóta, hogy megalkotta?

– Az első huminsav alapú állati takarmány termék, mely a nevemhez köthető, a Vitapol nevű takarmány-kiegészítő volt. Sajnos a társtulajdonos székesfehérvári vállalattal nem találtuk a közös nevezőt, így egy idő után elváltak útjaink, kiszálltam a Balatonfűzfőn működő cégből, eladtam a tulajdonrészemet. Ekkor alapítottam meg a Hymato Products Kft.-t, és a humán készítmények irányába kezdtek meg a kutatás-fejlesztést. Huminsav alapú étrendkiegészítőket és kozmetikumokat gyártunk, forgalmazunk. Ekkorra az első fecskénk, a Huminikum már készen volt, és a maga nemében a piacon egyedülálló terméknek számított. Azóta

is ez a főtermékünk.

– Eleinte a Pannon Egyetemen béreltünk labort és egy kis irodát. Aztán megvettem Szentkirályszabadján egy régi épületet, amit idővel felújítottunk, és ma már ez a központunk.

– A termékeinket eleinte bérnyártással állítottuk elő, ma már saját laborunkban és gyártócsarnokunkban mi szolgálunk ki másokat. Megszereztük a GMP minősítést, ami a kötelező HACCP-nél magasabb szintű minőségbiztosítás. Az exportpartnerek nagy része elvárja ezt a már majdnem gyógyszer-gyártás szintű kategóriát.

– Folyamatosan bővítjük a palettánkat, tíz éve jelen vagyunk az étrendkiegészítők piacán, és emellett néhány kozmetikumunk is versenyben van már.

– Idővel kinőttük a központi telephelyün-

ket, és a sors úgy hozta, hogy visszakerültünk Balatonfűzfőre. Új gyártóüzemünkben ugyancsak a GMP-nek megfelelő körülmények között termelünk. Itt már egy nagyobb rendszert sikerült kialakítanunk, a gyártás nagy része, a termékek kiszerelése, és a késztermékiadás is ide került. Szentkirályszabadján az irodaközpont, a fejlesztés és a gyártás egy kis része maradt.

– 17 fős csapatunknak köszönhetően dinamikusan fejlődünk, az árbevételünk immáron tíz éve folyamatosan, évi 20-30%-kal növekszik.

– Az elmúlt két esztendőnkben sikeresen engedélyeztettük a termékeinket a szomszédos országok zömében, Szlovákiában, Romániában és Szerbiában, de forgalmazhatunk már Svédországban is. Van egy sikeres cégképviselőtünk az Egyesült Államokban

Az első főtermék a huminsav alapú Huminiqum folyadék és kapszula kiszerezésben, a legújabbak pedig a liposzómás vitaminok

is, nekik köszönhetően az elmúlt egy-két évben szépen növekszik az exportunk is. Ebbe az irányba nem készterméket, hanem az alapanyagot, a huminsavat értékesítjük.

– A huminsav mennyire keresett alapanyag? Olyan sok van belőle, hogy exportra is jut?

– Majdhogy nem végtelen a rendelkezésünkre álló huminsavkészlet. Egy lignit-szerű anyagból, a leonarditból vonjuk ki. A Bakonyban ebből több tízmillió tonna van a föld alatt, úgyhogy a dudarit bányából jó időre elegendő utánpótlásra számíthatunk. – Maga az alapanyag kurrens árucikknek számít, a világon mindössze három-négy bánya van, ahol ilyen minőségben lehet ki-termelni. Ez tehát egy igazi nemzeti kincs, egyfajta geológiai csoda.

– Említette, hogy állati takarmány-kiegészítőként használták eleinte. Milyen hatással van a huminsav az állatokra?

– A legfontosabb mechanizmus az ásványi anyag és mikroelem pótlása. Az elmúlt 50-100 évben ezek eltűntek a táplálkozási láncból, és nem sok lehetőségünk adódik, hogy ezt pótolni tudjuk. Egyszerűen hiányzik az élelmiszerekből, már az alapanyagokba, a növényekbe sem kerülnek bele, mert a termőföldjeink egyre silányabbak.

– A szerves huminsav komplex megoldást kínál erre, 70-80 féle ásványi anyagot tartalmaz úgy, hogy az azonnal hasznosítható a szervezet számára. Ez az egyik legfontosabb hatásmechanizmusa.

– A másik a méregtelenítő hatása. A takarmányozásban sok problémát okoznak a gombatoxinok, melyek a rosszul termelt, helytelenül tárolt, beteg gabonákkal az állatok, majd az azokat fogyasztó emberek szervezetébe is bejutnak. Az állatok a gombatoxinokra nagyon rosszul reagálnak, gyulladások alakulnak ki a szervezetükben, melynek hatására például a szarvasmarhák kevesebb és rosszabb minőségű tejet adnak. A huminsav a toxinokat megköti, kitakarítja a szervezetből, illetve alapvetően megakadályozza, hogy az állat szervezete felvegye azt. Ugyanez vonatkozik a nehézfémekre, melyek szintén sok gondot okozhatnak. Az antibiotikum és egyéb gyógyszermaradványokat hasonló módon képes kiszűrni a

szervezetből.

– A harmadik az antivirális hatás, ami most nagyon is aktuális. Szinte mindenfajta vírus esetében működik. Nem a vírus elpusztítását célozza, hanem annak megtapadását teszi lehetetlenné azzal, hogy bekötődik a vírus dokkoló egységébe, mellyel megtapadna a sejteken, szöveteken, és ezzel hatás-talanítja azt.

– Hogyan segít a huminsav a növényeknek?

– Ugyanezek a hatásmechanizmusok a növények esetében is működnek, hiszen nekik is ásványi anyagokra, mikroelemekre van szükségük. A talajok kimerültek, hiába próbáljuk, nem tudjuk hatékonyan pótolni ezeket, mert ebben a formában a növények nem, vagy csak nagyon keveset tudnak felvenni. Ha ezek a tápanyagok a huminsavhoz kötve jutnak el a növényekhez, akkor azok azt azonnal hasznosítani tudják. A huminsav emellett a talajmikrobák működését is serkenti, stimulálja, így elindul a talaj újraépítése, újraéledése. A direkt humusszal az élőflóra újraépítése elindulhat. Sajnos ennek ellenére a nagyüzemi gazdaságok jó részében még ma is a műtrágyákat használják, pedig ezekkel ártottak a legtöbbet, mert tönkre tették az élőflórát. Egy talaj minőségét a legegyszerűbben úgy lehet megvizsgálni, hogy megnézzük, mennyi giliszta van benne. Ha nincs, az azt jelenti, hogy nagy a baj. A huminsavnak köszönhetően ez visszafordítható, orvosolható.

– Milyen termékekkel szolgálják az emberek egészségét? Mit tudnak ezek a szerek?

– A huminsav alapú termékeink a fogyasztási lánc végpontján álló embernek is segít a hiányzó ásványok, nyomelemek pótlásában, de természetesen emellett más irányú fejlesztéseink is vannak. Követjük a trendeket, figyeljük, merre tart a világ, milyen népbetegségekre – például a gluténproblémára, autoimmun betegségekre, stb. – keresik a gyógymódokat. Mi is igyekeztünk válaszokat, megoldásokat adni ezekre a gondokra. Ennek jegyében elindult egy úgynevezett liposzómás technológiai fejlesztésünk. Ez a vonal azért érdekes, mert vannak olyan hatóanyagok, amelyeket liposzómákba csomagolva sokkal hatékonyabban képes felvenni a szervezet. Több ilyen étrend-kiegészítő ter-

mékünk is született, és néhány liposzómás kozmetikummal is gyarapodtunk. Ezek közül a legfontosabb a C-vitaminunk, illetve az olyan hatóanyagok, amelyek nehezen oldódnak vízben, vagy kevésbé hatékonyan szívódnak fel a bélrendszerből. Ezeknél látványos eredményeket sikerült elérnünk a termékeinkkel.

– Új fejlesztési irány a bélflóra kutatása is. Sokféle probléma köthető ehhez: glutén- vagy laktózérzékenység, szivárgó bél szindróma, autoimmun betegségek. Ezek hátterében rendszerint a hasznos bélflóra nagyon rossz állapota áll, emiatt a szervezet nem tudja előállítani a szükséges vitaminokat, hormonokat, az immunrendszer védekező faktorait, amiktől erősebbek lehetnénk, vagy nem kapnánk el a betegségeket. A bélflóra erősítése, a hasznos bélflóra helyzetbe hozása alapvető kérdés, melyet az étkezéssel tudunk leginkább befolyásolni. Vannak a folyamatokat segítő, serkentő probiotikus termékeink, de emellett a fermentált élelmiszerek nagy szószólói is vagyunk, egy könyvet is kiadtunk, hogy minél többet elmondhassunk erről a témáról.

– A mikrobiom kérdése viszonylag új téma az egészségpiacon, tíz éve még nem is hallottunk róla. Az elmúlt években azonban ez a tudományág exponenciálisan fejlődik, szinte naponta jelennek meg új információk. A gyógyszerészek, orvosok, állatorvosok ezekről még nem tanultak az egyetemeken, ebből adódóan nincs bent a világlépükben sem. Sajnos a vitaminokról, az ásványokról sincs tanult információjuk, ezt a tudást így kizárólag magánszorgalommal, autodidakta módon tudják megszerezni a nyitottabbak, a bátrabbak. Az átlag sajnos nem ilyen. Így sok még a teendő ezen a területen.

– Beavatna minket a részletekbe, hogy érthetőbbé tegyük, miről is van itt szó? Mi köze például az autoimmun betegségeknek a bélflórához?

– Az autoimmun betegségek – ahogy erre a legújabb kutatások rámutatnak – alapvetően amiatt alakulnak ki, mert apró lyukak keletkeznek a bélben, melyen keresztül olyan anyagok jutnak a szervezetbe, amelyeknek nem szabadna ott lenniük. A glutén például nagyon

Hosszú évtizedekre elegendő huminsav nyersanyagot rejtenek a bányák Dudaron

☞ hatékony bélyukasztó. Ilyenkor a szervezet megtámadja ezeket a molekulákat, vagyis épp hogy az immunrendszer jól működik, amit ma rendellenes túlműködésként diagnosztizálnak, és próbálják különféle szerekkel gyengíteni azt. Pedig az immunrendszer nem hibázik, csak megpróbálja a veszélyt elhárítani. Ezek rendszerint olyan anyagok, úgynevezett lektinek, amelyeket a növények éppen azért állítanak elő, hogy ne egyék meg őket. Tehát egyfajta védekezési mechanizmus a részükről. Szándékosan ártani akarnak annak, aki elfogyasztja azokat, és ezek az emberi szervezetben is dolgoznak. Ott azonban csak akkor tudnak problémát okozni, ha a bél falon keresztül bejutnak a szervezetbe. Erre viszont minden esélyük megvan, mert ezek a fehérje molekulák csirizként képesek a bélfalra tapadni, és idővel kilyukasztják a bélfalat. Ha ez megtörténik, képesek a különféle szervekbe bekötni, akár az agyba is eljuthatnak. Az immunrendszer persze ezt felismeri, és reagál a behatolókra.

– A jó hír, hogy ezeket a lyukakat a bélen be lehet stoppolni, meg lehet szüntetni, ha nem eszünk olyan ételeket, amelyek ezeket a lektineket tartalmazzák.

– Melyek ezek az élelmiszerek?

– A legnagyobb lektingyártó a búza, ami a közhiedelemmel ellentétben nem a glutén miatt problémás elsősorban, hanem az úgynevezett WGA (búzacsíra agglutinin) nevű lektinjé okozza a bajt. Ezt sajnos sem az emésztőrendszerünk, sem a fermentálás nem képes lebontani, ezért sokkal-sokkal veszélyesebb a gluténénél, amit viszont a kovász le tud bontani. A WGA a hántban van, ezért a teljes kiőrlésű gabonák emberi fogyasztásra nem ajánlottak. A megoldást a kovászos fehér kenyerek jelentik. De a lektinek sok más élelemben megtalálhatóak: babokban, kukoricában, burgonyában, paradicsomban – csupa-csupa olyan termékben, ami az óceán túloldaláról került át Európába –, de a jó hír, hogy ezekből fermentálással,

megfelelő hőkezeléssel a lektinek eltűntethetőek. Ezeket a módszereket a régiek ismerték, érdemes újra ellesnünk, visszatanulnunk tőlük.

– A növényeken túl – sokak bánatára – a lektinek a húsok egy részében is megtalálhatóak, éppen ezért nem ajánlott például a vöröshúsok fogyasztása sem. Az említett könyvünkben ezekről, illetve a megoldásokról részletesen is olvashatnak az érdeklődők.

– Milyen további fejlesztéseken dolgoznak?

– Újra nyitottunk a mezőgazdaság felé. Ezekre a feladatokra egy új céget alapítottunk, a BIOPOL Kft.-t. Huminsav alapú növényi és állati rendszerekben alkalmazható termékeket készítünk. Az elmúlt egy esztendőben megszereztük a forgalmazási engedélyt a HUMAX nevű takarmánykiegészítőnkre, illetve a HYMAGRO-ra keresztelt talajkondicionálónkra. Ez az első két termékünk. Mindkettő rendelkezik biokontroll regisztrációval is, így biorendszerekben is használhatóak. Az év végén, a jövő év elején debütálnak ezek a termékeink a piacon. Az elmúlt egy évben számos referenciát is begyűjtöttünk, mérvadó helyeken és partnerekkel végzett növény- és állatkísérletek bizonyítják új szereink pozitív hatásait.

– A kiegészítő takarmányok új generációját is sikerült kifejlesztenünk. A vízben oldható formula tisztább, hatékonyabb felhasználást tesz lehetővé, ezért kevesebb is elegendő belőle. Árban, és a fajlagos költségek tekintetében is kedvezőbb a gyártása, ugyanakkor hatásosabb, mivel szinte azonnal felszívódik. Ez a mai modern állattartási körülmények között fontos tényező, mert ipari körülmények között a különféle hibrid állatok gyorsan növekednek, így rövid idő áll rendelkezésre a hatékony beépülésre. Egy brojler csirke például néhány hét alatt eléri a vágósúlyát, ennyi időnk van csupán, hogy a pótlendő ásványok, nyomelemek hasznosuljanak a szervezetükben.

– Ugyanez igaz a növénytermesztésben is.

A régebbi huminsav alapú szerek csak oldat formájában léteztek, és lassan felszívódó, lassú hatású anyagok voltak. Az új generációs termékünk a HYMAGRO egy vízdoldható por, ami ennek köszönhetően már a modern technológiákba is integrálható. Nem kell a talaj egészére fölöslegesen kiszórni, elegendő a gyökérszónához, a vetéssel együtt a mag mellé kijuttatni. Így a célirányos felhasználásnak köszönhetően jóval kevesebbre van szükség belőle, ezért csökkenő költségek mellett hatékonyabb a felhasználása.

– Termék még nincs, de már összeállt a talaj mikrobiom-rendszerünk is, ami az élő baktériumflóra, az élő mikroflóra bevitelét biztosítja a talajba. Ezek olyan komposztáló baktériumok, amelyek a talajba került szerves anyagot nagy hatékonysággal képesek lebontani, és ezzel a növények számára tápanyagot biztosítani. Természetesen ezekből sem hiányozhat a huminsav, mert ehhez kötődve a tápanyagok nem tudnak kimosódni a talajból, és átalakulni sem képesek, így hosszú ideig tudják táplálni a növényeket. A huminsav tehát itt is kulcsszerepet játszik.

– Jó példa erre a problémakörre a legdrágább műtrágya alapanyag, a foszfor, melyet hiába szórunk ki a földekre, hiába mutatják ki, hogy ott van a talajban, a növények mégis foszforhiányosak lesznek. Ennek az az oka, hogy a foszfor néhány hét alatt egy olyan vegyületté alakul, amit a növények nem képesek felvenni. A foszfor azonban képes kötődni a huminsavhoz, a humuszhoz, így az felvehető állapotban folyamatosan rendelkezésére áll a növényeknek. Éppen ezért lesz az új termékünk egy fullextrás, komplex megoldás, amit egy körben ki lehet juttatni majd a földekre. Mert bizony drága mulatság, ha a gazdának többször is ki kell mennie a földekre, hogy egy-egy szert kijuttasson azokra. A BIOPOL „All in 1” megoldásával rengeteg időt és pénzt tudnak majd megtakarítani.

Magyar licenc a műanyag hulladék vizsgálatára

Anyagvizsgáló laboratóriumot avattak Herenden

Ünnepélyes keretek között az agrárminiszter avatta fel a Jáger Csoport technológiai rendszer- és anyagvizsgáló laboratóriumát a herendi Majolika parkban. Nagy István elmondta, a minisztérium célja az, hogy – a vidék gazdaságát erősítve – minél kisebb költséggel és környezeti terheléssel, minél egészségesebb, jobb minőségű, piacképesebb árut állítsanak elő a magyar mezőgazdasági termelők, élelmiszer-gyártók, és mindezt nagyobb jövedelmezőség mellett.

– Az Agrárminisztérium feladatai közé tartozik, hogy országos szinten megoldott legyen a termelőknek keletkező mezőgazdasági fűzőhulladék gyűjtése, és rendelkezésre álljanak az ehhez szükséges technikai feltételek. A magyar licenc, a hazánkban és az EU számos országában már bejegyzett Csátári-féle szabadalom megkönnyíti, hogy ezt, a mezőgazdasági és társadalmi szempontból egyaránt fontos feladatunkat maradéktalanul teljesítsük – fogalmazott **Nagy István** agrárminiszter az avatón. – Ez csak úgy valósítható meg, ha a kutatás-fejlesztés eredményeit mind nagyobb arányban alkalmazzuk, és átültetjük a mezőgazdasági gyakorlatba.

Az agrárminiszter kiemelte, a Csátári Plast Kft. technológiai rendszere és anyagvizsgáló laboratóriuma kiváló példája annak, hogy a komoly szellemi és anyagi ráfordítást igénylő kutatás-fejlesztés, a tudástranszfer, az innováció olyan sokszorosan megtérülő befektetés, amely hosszú távra biztosítja a fenntartható gazdálkodást hazánkban. **Csátári László** elmondta, hogy a laboratóriumra 250 millió forintot költöt-

tek saját erőből. Az új labor alkalmazása teszi őket arra, hogy bevizsgálják a különböző műanyagokat, és kiderítsék azt, hogy milyen keverékeket kell használniuk ahhoz, hogy a lehető legjobb minőséget hozzák ki a hulladékokból. Ezek nélkül az információk nélkül nem létezik újrahasznosítás, ezért mérföldkő a labor átadása az életükben.

Az ügyvezető kitért arra is, hogy az agrárszektorból kikerülő szennyezett fűzőből, rafiákból csodadolgok készíthetők, ráadásul közös felelősségünk, hogy tegyünk a tisztább jövőért. Kiderült az is, hogy az üzemen a vendégeknek is bemutatott gép, és az alkalmazott technológia nyolc év saját fejlesztőmunkájának az eredménye. A herendi üzemben egyébként készült már próbagyártásban szemeteskuka, zajszigetelő fal, egészségvédő állaskönyítő szőnyeg és gyümölcsös kosarak. Tervezik még öntözési rendszerekhez csöpögtetőcsövek gyártását, és szerepel a tervek között vadháló, szűnyogháló és csibeháló gyártása is.

HORVÁTH

NÖVELI KAPACITÁSÁT A BYD

Komárom - Jelentős bővítést hajt végre 2017 óta termelő komáromi gyáregységében a BYD. A kínai cég 2022-re a jelenlegi ötszörösére, éves szinten mintegy 1000 darab autóbusszra növeli a komáromi üzem kapacitását. A bővítéssel a munkaerő létszáma is csaknem megduplázódhat, összesen kb. 600 fő foglalkoztatását tervezik.

MILLIÁRDOS BERUHÁZÁS

Tatabánya - A fém-felületkezeléssel foglalkozó Aalberts Surface Treatment Kft. a kormány verseny-

képesség-növelő támogatási programjának segítségével egymilliárd forintot meghaladó beruházást hajt végre, melyhez 440 millió forint támogatást kapott.

ÜZLETI ETIKAI DÍJAT NYERTEK

Székesfehérvár – Kaposvár – Marcali - A bíráló-bizottság nagyvállalati kategóriában két másik céggel együtt a VIDEOTON Elektro-PLAST Kft.-nek ítélte a 2020-as Üzleti Etikai Díjat. A rangos elismerést a hazai üzleti élet etikai színvonalának emelésében szerzett érdemeiért, a szűkebb és tágabb környezet, valamint a társadalom jólétét szem előtt tartó üzletvitelért vehette át a cég.

Online látogatás tehető hazánk legkorszerűbb gyáraiban

Modern Gyárak Éjszakája 2020

Különlegessé tette a Covid-járvány az idei – immáron negyedik – Modern Gyárak Éjszakáját. A személyes látogatások helyett online lehetőséget kaptunk, hogy betekintést nyerjünk hazánk legkorszerűbb, és legnyitottabb gyárainak mindennapjaiba. Persze, ez azért nem ugyanaz, mint ott állni a csarnokokban, és közvetlen közelről megvizsgálni a gépcsodákat, de amit veszítettünk az egyik oldalon, megnyerhetjük a másikon. Egyetlen éjszaka helyett korlátlan időt kaptunk a megismerésre – a videókat egy regisztrációt követően még ma is bárki megtekintheti a moderngyarakejszakaja.hu weboldalon –, másrészt így egy-két gyárnál többre – akár az összes megjelentbe – is eljuthatunk, ha rászánjuk az időnket. Régióinkból összesen 9 cég nyitotta ki kapuit, elkészítették videóikat, melyek segítségével bepillantunk a kulisszák mögé.

A Modern Gyárak Éjszakája programsorozat célja azon innovatív, high-tech, zöld megoldások megmutatása, amelyek igazán versenyképessé, mintaeértékűvé teszik a Magyarországon működő gyárakat, üzemeket, vagy, ahogy Palkovics László Innovációs és Technológiai miniszter fogalmazott: „A Modern Gyárak Éjszakáját azért hoztuk létre, hogy minden érdeklődő számára kézzelfogható közelségbe hozzuk a Magyarországon zajló technológiaváltást. Jólétünk és fenntartható növekedésünk záloga ugyanis nem más, mint az innováció és digitalizáció. Itt a lehetőség, hogy most megismerjük, mit is jelent mindez a gyakorlatban.”

A látogatást különösen a pályaválasztás előtt álló fiataloknak, és szüleinknek ajánljuk. A látottak alapján meggyőződhetnek arról, hogy a mai modern gyárak, már korántsem a koszos, olajos munkásruhában küszködő dolgozók világa. A tiszta környezetű, fantasztikus tudású gépekkel felszerelt csarnokok, üzemek nem csak vonzó, de jól fizetett munkahelyeket is kínálnak a jövő generációinak.

CSÓT - DOROTI PACK

A cég több mint 22 éves tapasztalattal rendelkezik a síkfóliás mélyhúzó csomagológépek gyártása, felújítása és szervizelése terén. Céljuk, hogy partnereiket magas minőségű csomagoló és egyéb fel-

dolgozó gépekkel szolgálják ki. Saját tervezésű és gyártású DorPack gépeiket elsősorban a hús-, tej-, baromfi- és sütőipari cégek alkalmazzák a termelésben, termékeik fóliába történő csomagolására. Gyakran előfordul azonban, hogy autóipari beszállítók, szállodák, nagyüzemi konyhák, éttermek fordulnak hozzájuk termékeik becsomagolásával, olyanokkal, mint például az alkatrészek, egyszer használatos készülékek, gyógyászati és egyéb segédeszközök.

DOROG - UGRINPACK-ERDŐSI KFT.

A 100 százalékan magyar tulajdonú UgrinPack-Erdősi Kft. 35 éve foglalkozik csomagolóanyagok gyártásával. Elkötelezettek a tisz-

tább jövő és élhető környezet megvalósításában, aminek elérését segíti mostani projektjük, mely világ szinten is egyedülállóan valósítja meg a körkörös gazdálkodást. Több mint 15 éve foglalkoznak környezetbarát csomagolóanyagok fejlesztésével, gyártásával és értékesítésével. 2016-ban újrahasznosítható vízálló papírt fejlesztettek ki, mely nemzetközi szinten is különlegesség.

HEREND - VFP SYSTEMS KFT.

A VFP Systems az ipari célgépépítésben alapvető, alumínium profil és lean csőrendszerek gyártása és kereskedelme mellett, gyártó munkahelyek, automatizált szállítópályák, intralogisztikai megoldások, ipari célgépek, kollaboratív robotokkal támogatott ipari alkalmazások tervezésével és kivitelezésével foglalkozik. Üzemük-

ben raktárkészlet, innovatív mérnökszám (gépészet, vezérléstechnika, automatizálás), forgácsoló üzem, egyedi alkatrésztervezési és gyártási kapacitás áll rendelkezésre.

IVÁNCSA - MASTERPRINT JELÖLÉSTECHNIKA KFT.

Egy vállalkozás fejlődésének lépcsőfokait kristálytisztán tükrözik az adott cég jelöléstechnikai igényei. Információk elhelyezése az árucikkeken – egyedi igények szerint tervezett rendszerek – végül a jelöléstechnika csúcának számító egyedi termékkövetés. A Masterprintnél valamennyi szegmensben otthon vannak. Az általuk kifejlesztett egyedi nyomkövetési rendszerek hardware és software oldalon egyaránt a jelöléstechnika jövőjét képviselik, testre szabottak és mérnöki precízek.

KŐSZÁRHEGY - SIMON PLASTICS KFT.

A cég 1985-ben alakult egyszemélyes vállalkozásként, mely azóta folyamatos fejlődés és fejlesztések révén közel 350 fővel dolgozik. A vállalkozás az elmúlt 35 év alatt fejlődött a legmagasabb felkészültséget és technológiát megkövetelő autóiipari beszállítói szintre, mégis sikerekkel őrizték meg a családi hangulatot. Folyamatos

fejlődésükhöz elengedhetetlen a megfelelő szakember-utánpótlás. Fő tevékenységük az egyéb műanyag termékek gyártása. Közel 100 db műanyag fröccsöntő géppel rendelkeznek, melyekkel autóiipari kábelkorbács csatlakozók mellett, audió technikai alkatrészeket állítanak elő.

A Simon Cégcsoport mára Magyarországon a Közép-Dunántúli régió egyik legjelentősebb műanyagalkatrész-gyártójává vált. Növekedésüket következő csapatomunkával az ügyfelek igényeinek magas szintű kiszolgálásával, folyamatos innovációval, a termékek hozzáadott értékének állandó növelésével és magas minőségével érik el. Az elmúlt 2 évben az alábbi díjakat vehették át: Év Gyára 2017, és 2018, valamint a legjobb beszállítói kapcsolatokért járó díj. Genius Locy díj (tehetségek támogatásáért), VOSZ Fejér megyei Év Vállalkozója díj 2017, FMKIK fiatal vállalkozója díj (Simon Péter – Simon Zulejka) Üzleti Etikái Díj 2018, Az Év Felelős Foglalkoztatója 2018

NEMESVÁMOS - VESZ-MONT '2000 KFT.

A VESZ-MONT '2000 Kft. a hazai célgépgyártás meghatározó vállalata, berendezései világszerte több, mint 20 országban hajtják az autó-, elektronika és egészségipar motorját. A 2000-es évek közepétől a tervezéstől a gyártáson át képessé vált a gépépítés komplex

feladatát ellátni. Ezután indult el a VESZ-MONT '2000 Kft. azóta is töretlen fejlődési pályája, mely eredményeként a 6 milliárd forintot meghaladó árbevétellel és több, mint 180 alkalmazottal évek óta a TOP 5 magyar automatizálással foglalkozó vállalat között foglal el előkelő helyet a tavaly 20 éves vállalkozás.

SZÉKESFEHÉRVÁR - ADU-ALBA KFT.

Varga József és felesége, Vargáné Csikós Tímea 2003 májusában alapították a családi csomagolótechnikai vállalkozást több multinacionális vállalatnál szerzett gépészmérnöki, illetve beszerzői

szakmai tapasztalatukra alapozva. Az egyedi igények kiszolgálását helyezték a fókuszba. Fő profiljuk a fa-, műanyag alapú csomagolótechnikai termékek gyártása. Raklapszegezítő félautomata gépük, préselt tőkegyártó automatájuk, az ország legnagyobb 3D

nyomtatói, CNC megmunkáló központjuk, lakatosipari műhelyük, asztalosipari üzemük (raklapgyártó és tengerálló csomagoló részlegeikkel), vákuumformázó gépeik kerülnek bemutatásra a Finn utcai telephelyük virtuális bejárása során.

SZÉKESFEHÉRVÁR - MACHER ZRT.

Az "Ipar 4.0-ás Mintagyár" 1991-ben, 3 fős családi vállalkozásként alakult Székesfehérváron. Az éveken át tartó dinamikus növekedés után 2016-ban a cég vezetősége a Zrt.-vé válás mellett döntött. A cég fő profilja a konfekcionált kábelek és az elektromechanikai rend-

szerek fejlesztése, gyártása. Termékeik felhasználási területe az orvos diagnosztika, az ipari elektronika, a védelmi ipar és a speciális gépjárművek.

ZIRC - BAKONYELEKTRONIKA KFT.

A Bakony Elektronika Kft. 1990-ben alapított családi vállalkozás. Kezdetben energiagazdálkodás optimalizálásához szükséges berendezések tervezését, gyártását, helyszíni telepítését végezték. Korlátozó berendezéseik valamennyi magyarországi TESCO áruházban megtalálhatók. Folyamatos fejlesztések, szabadalmaztatott termékek gyártása és új munkakörök kialakítása nagyobb igényt támasztott számukra, így tavaly két új csarnokot is építettek.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: RÉZ NAPSUGÁR

Pusztaszabolcsi Agrár Zrt. elnök-igazgatója, Sziebler Péterné

A talajpusztító, a földet mérgező technológiát lecserélték a Pusztaszabolcsi Tej termelői

Újraélesztett föld – életteli tej

Sokan láthatták Kővári Gábor Mihály *Mérgező föld* című filmjét, mely drámai módon mutat rá, hogyan tettük tönkre néhány évtized alatt termőtalajainkat. A szakma a talajpusztulás tényét már jó ideje nem vitatja, de továbbra is az egyre komplexebb és nagyobb mennyiségű műtrágyákat, növényvédőszereket alkalmazza. Ettől a sztenderdtől mertek eltérni a film főszereplői, köztük a régiónkbeli Pusztaszabolcsi Agrár Zrt. munkatársai. 2010 óta új technológiát alkalmaznak: felhagytak a talajt pusztító mélyszántással, minimalizálták a növényvédőszereket és a műtrágyákat. Ennek eredményeként tápanyagokban dús, egészséges talajon maguk termelik meg szarvasmarháik takarmányait. Mindennek hozadékeként kiváló tejet termelnek, magas minőségű, versenyképes, és nem utolsósorban egészséges tejtermékeket állítanak elő. A tények önmagukért beszélnek. Erről szól a film, és erről számoltak be beszélgetésünk során a cég vezetői, Sziebler Péterné, elnök-igazgató, valamint Sztupa Gergely, a filmben is megszólaló növénytermesztési üzletágvezető.

– Hogyan jut el odáig egy kis-közepes méretű tejtermelő gazdaság, hogy szembe megy a trendekkel, és felhagy az általánosan alkalmazott termelési technológiával?

Sziebler Péterné: – Az egyszerű logika, és az ezek mentén szükségszerűen meghozott döntések sorozatával. Végig gondolva a dolgokat, oda jutottunk, hogy ez lehet a számunkra járható út. A mi társaságunk, másokhoz hasonlóan, a régi mezőgazdasági szövetkezetekre épült. Az 1992-es úgynevezett kárpótlási törvény ezeket a szervezeteket arra kötelezte, hogy a vagyonát nevesítse. A folyamat eredményeként 480 tulajdonosunk lett. Az üzletrészek felvásárlásával persze idővel optimalizálódott ez a létszám, ma a 81 fős tulajdonosi körből 26-27 tag kezében koncentrálódik a vagyon 80%-a, vagyis egy valódi társas vállalkozás jött létre. Közös célunk, hogy talpon maradjunk, munkahelyet teremtsünk, és nyereséget termeljünk. Ezek mentén jutottunk el végül a technológia-váltáshoz.

Sziebler Péterné 1981-ben, pályakezdő közgazdászként került a Termelőszövetkezethez pénzügyi vezetőként. 1988-tól a cég főkönyvelője lett, és

ebből adódóan teljes rálátása volt a társaság működésére. 2007-ben, a korábbi vezető nyugdíjba vonulásakor, úgy vehette át a stafétát, hogy tisztában volt a részvénytársaság nehézségeivel, megoldandó problémáival, ami segítette őt és csapatát az útkeresésben, a hosszú távú működés alapjainak megteremtésében.

– Milyen lépcsőfokok vezettek idáig?

Sziebler Péterné: – A termelőszövetkezet helyébe lépő cégek zöme a profiltisztításra törekedett. Rendszerint a növénytermesztésben, az állattenyésztésben, vagy a feldolgozásban találták meg a számításukat. Mi is kerestük a helyünket. A több ezerből mindössze 500 hektár földünk maradt, az állattenyésztésből pedig egy kisebb szarvasmarha-állomány, valamint az erre épülő tejtermelés. Méretéből adódóan külön-külön egyik egységünknek sem volt jövője, de az évek során az is bebizonyosodott, hogy még egymásra építve is nehezen tudjuk megteremteni a hosszú távú, gazdaságos és biztonságos működés feltételeit. A tej felvásárlási árának rendkívüli ingadozása – melyek a végtermékeknél viszont nem jelentkeztek – nem ígérték túl fényes jövőt tej-

termelőként. Újragondolva a lehetőségeinket, 2011-ben létrehoztuk a tejüzemünket, remélve, hogy az alapanyagot feldolgozva nagyobb haszon mellett tudjuk azt értékesíteni. Azzal már az elején tisztában voltunk, hogy a multinacionális cégek árversenyébe nem szabad bekapcsolódnunk, ezért a magas minőségű, ebből adódóan jobb áron értékesíthető tejtermékek előállítását céloztuk meg. Ennek azonban gátat vetett az a nagyüzemi termelési technológia, amit addig alkalmaztunk. Tudtuk, hogy kiváló minőségű tejet csak egészséges, jól táplált, organikus módon tartott állatoktól várhatunk. Azt, hogy a célunkat el tudtuk érni, javarészt a növénytermesztési üzletágunkban 2010-ben kísérleti jelleggel elindított technológia-váltásnak köszönhetjük.

Sztupa Gergely: – A növénytermesztési üzletágunknál már korábban, 2009-ben megfogalmazódott, hogy nem igazán jó az a technológia, amit alkalmazunk. Ahhoz, hogy az elvárt termésátlagokat hozni tudjuk, évről évre egyre több műtrágyát és növényvédőszert kellett felhasználnunk. Emellett folyamatosan küszködtünk egy látszólag ok nélküli állathullás-

Sztupa Gergely, a növényvédelmi üzletág vezetője

sal is. A stagnáló létszámú szarvasmarha-állományunkban a szaporulat épp csak pótolni tudta a kieső állatokat. Ez abba az irányba tolt minket, hogy változtassunk a takarmányozáson. Végül úgy döntöttünk, hogy megpróbáljuk őket minél természetesebb módon, vegyszer és GMO-mentesen etetni. Az ilyen takarmány azonban nagyon drága, ezért mindent meg kellett tennünk azért, hogy magunk állítsuk elő a szükséges mennyiséget és minőséget.

– Épp a hogyanra kerestük a választ, amikor az egyik integrátorunk elhozta hozzánk a Sersia Farm Kft. képviselőjét. A társaság a francia talajjavítással foglalkozó SOBAC cég hazai partnere. Amikor a vállalat alapítója, a technológiát jegyző Marcel Mezy ellátogatott hozzánk (az itt tapasztaltak a Mérgezett föld című filmből is bekerültek), hogy gondolatait, tudását megossza velünk, felismertük, hogy a növénytermesztést, trágyahasznosítást más alapokra is lehet helyezni, mint amit eddig gondoltunk.

Sztupa Gergely autószerelőnek tanult, gépész végzettséget szerzett, az érettségi után azonban a továbbtanulás helyett a traktoros életet választotta. Több mint húsz évig szántott, vetett és aratott a földéken, szerette a munkáját, de egyúttal mögé is szeretett látni a dolgoknak. Utána járt, utána olvasott, beleásta magát a növénytermesztési szakma rejtelmeibe. 2009-ben, miután a korábbi növénytermesztési ágazatvezető felmondott, a posztra új embert kerestek, és a vezetőség választása rá esett. A felkérés elfogadva rögtön tanulni kezdett: elsőként növényvédelmi képzésen vett részt, majd elvégezte a mezőgazdasági technikumot a Károlyi Róbert Főiskolán. Tudása jelentős részét azonban, amit az iskolákban nem oktatnak, autodidakta módon szivta magába, érdeklődésének, nyitottságának köszönhető az is, hogy az új technológiai módszerekre rátalált.

Sziebler Péterné: – 2010-ben – eleget téve a cég meghívásának, Franciaországban a saját szemünkkel láthattuk, milyen hatékony ez a technológia. Számolni, tervezgetni kezdtünk, és mivel az eredmény ígéretesnek bizonyult, egy bátor döntéssel belevágtunk. Fokozatosan áttértünk az új módszerre, már a saját és a bérelt földjeinken is ezt alkalmazzuk.

– Mit takar ez az új technológia? Hogyan képes kiváltani a talajforgatást, az ásványi anyagok, nyomelemek utánpótlását, a korszerű növényvédelmet?

Sztupa Gergely: – Az új technológia egyik lényegi eleme, hogy a talajpusztulást meg kell állítani, és a talajt olyan állapotba kell hozni, hogy abból a növények a szükségleteiknek megfelelően, hozzáadott műtrágya, levéltrágya nélkül is fel tudják venni a tápanyagokat. Ennek első lépése volt, hogy megszüntettük a talajforgatást, ezzel megállítva a további pusztulást. Szántás helyett csak lazítjuk a talajt.

„A talajéletet jelentik a rovarok, giliszták, gombák és mikroorganizmusok. A mikroorganizmusok két nagy csoportra oszthatók. A felszínhez közelebbi rétegekben élők könnyebben jutnak oxigénhez. Azoknak viszont, akik az alsóbb rétegekben laknak, igencsak dolgozniuk kell az oxigén megszerzéséért. Szántás közben az eke összekeveri a talaj rétegeit. Azok a mikroorganizmusok, akik eddig fent, az oxigénben gazdagabb rétegekben éltek, mélyebbre kerülnek, és oxigén hiányában elhalnak. Azok a mikroorganizmusok pedig, akik lent éltek, most a fenti rétegekben oxigénhez jutva felszaporodnak, és felhasználják a humuszt, így a termőréteg elveszti a tápanyagtartalmát. A talaj forgatásával továbbá elűzzük a rovarokat, tönkretesszük nem csak magukat a gilisztákat, de a járataikat is.”
„Nem csak az életet tizedeljük meg a talajban, hanem a talaj mennyiségét is csökkentjük. A talaj a

forgatás alatt összetörik, elveszti morzsás szerkezetét, és olyan apró darabokra esik szét, hogy por lesz belőle. Ezt a port könnyen felkapja a szél.” (Mérgezett föld c. film – dr. Gyulai Iván, ökológus)

Sztupa Gergely: – Az új technológiában a tápanyag-utánpótlást előkezelt trágyával oldjuk meg, ami ugyan többletköltséget jelent, de óriási a hozadéka. Eredményül trágyakomposztot kapunk, melyből fajlagosan sokkal kevesebbet kell felhasználnunk, mint amennyi a hagyományos szerves trágyából szükséges volt. Emellett az új technológiára átváltott területeken azonnal megszüntettük a foszfor és a kálium műtrágyák szórását, ami viszont jelentős megtakarítást hozott. Nitrogént még vásárolunk ugyan, de ezt és ezzel párhuzamosan a növényvédőszeres használatát is folyamatosan csökkenteni tudjuk, reményeink szerint idővel el is hagyjuk.

„...a műtrágyáknak a használatával a növényi sejtek vízzel, levegővel lesznek teli, a tösejtek megnyúlnak, a növények támadhatóvá válnak azokkal szemben, amiket mi kártevőknek nevezünk. Innentől kezdve pedig mi nekünk kell megvédeni a növényeket ezekkel a támadásokkal szemben.” (Mérgezett föld című film, dr. Gyulai Iván, ökológus)

Sztupa Gergely: – A bakteriolittal kezelt trágya nagy előnye még, hogy a beltartalmi értéke 20-30%-kal magasabb a hagyományosnál, és ebből hektáronként 30-40 tonna helyett elegendő 10-15 tonnát kihordanunk. Komposzt-szerű állaga miatt nagyon jól teríthető. Fontos előny még, hogy a kezelt trágyát – ellentétben a hagyományosal – nem kell beszántani a földbe, így a talajforgatás ismét elkerülhető. A kezeletlen trágya további nehézségekkel is jár: a kellemetlen szagot okoz, tárolása, érlelése pedig már-már környezetszennyező. Darabossága miatt nehézkes, ☞

„Az intenzív nagyipari gazdálkodásban a talajforgatás, a műtrágyázás és a vegyszerezés 20 cm alá csökkentette a termőréteg vastagságát, és megtizedelte a talajéletet ezzel szemben a talajforgatás nélküli, kezelt föld kutatóárkában - szemmel látható a különbség - 80 cm-es termőréteget láthatunk.” (Kép és szöveg: Mérgezett föld című film)

☞ egyenetlen a terítése is, nem véletlen, hogy a gazdák lecserélték a könnyen, géppel kezelhető műtrágyára.

– Az új technológia másik lényegi eleme a talajtakarás. Ha már létrehoztuk a talajéletet, vigyázzunk rá, hogy meg is maradjon. Ehhez elengedhetetlen, hogy állandó jelleggel fedett legyen a talaj, tehát, hogy mindig legyen mit lebontaniuk a benne élő mikroorganizmusoknak. Ehhez nagymértékben hozzájárul, hogy sok szénázsolható takarmányt termelünk, melyek betakarítása a vegetáció legtetején történik. A tonnaszám a földben maradt gyökérmaradványok segítik a humuszképződést. Ezt a folyamatot indukálja a franciák másik szere a bakteriosol, melyet közvetlenül a földekre kell kiszórni. A készítmény – akárcsak a korábban említett társa – négyesáznál is több mikrobiomot, mikroelemet tartalmaz, csupa olyasmit, ami egy jó talajban benne kellene, hogy legyen. A szernek köszönhetően a bontási folyamat normalizálódik, azaz rendkívül gyors lesz. Mindössze másfél hónap alatt – és ez az említett filmben is látható – a rendszerint 1,5 méterre is lenyúló kukorica-gyökérnek már csak apróbb maradványait lehetett felfedezni a talajban. További jó hír, hogy a helyreállított, jól táplált talaj egy idő után már nem igényli ezeket a szereket sem, kialakul a természetes körforgás, és a talaj már önállóan is képes egészséges, tápanyagban dús maradni. Ezzel ellentétben a földjeinket ma nem be, hanem kitakarjuk, lehordjuk róla a növényi maradványokat, és erőművekben elégetjük azokat.

„Bármilyen alacsony a szalma hőértéke, az erőmű megveszi. Az elégetett mennyiséget pedig Magyarország az EU felé alternatív energiaforrásként számolja el. A gazdák azt mondják, hogy ha a területen hagyják a szármaradványokat, nehezebb szántani, mert nagyon lassú a bomlás. Persze ha lenne elég élet a termőföldekben, ami elvégezné a bontási folyamatokat, akkor ez nem lehetne kifogás. De nincs

benne élet. Hiszen a termőföldeket állandóan felszántjuk, és ahogy már láttuk, a talajforgatással elpusztítjuk a mikroorganizmusokat, és tizedére csökkentjük a termőföldben az életet. A növekedéshez szükséges tápanyagokat viszont valahogy pótolni kell. Ezért a gazdák a szalmáért kapott pénz műtrágyára költik. (Mérgezett föld című film)

Sztupa Gergely: – A teljes technológiaváltásunknak egy harmadik eleme is van, amit szintén a franciáknak köszönhetünk. Az állataink takarmányozását is átalakítottuk. A szarvasmarhák számára biológiájukból adódóan a cellulóz alapú élelem a legmegfelelőbb. Ehhez képest, ahogy mindenki, mi is silókukoricával etettük őket. Ez alapvetően keményítőből áll, ami jellemzően a sertések tápanyaga. A rossz etetési mód következtében a marhák immunrendszere meggyengül, tönkre mennek a belső szervei, és az állat idő előtt elhullik.

– A francia takarmányozási filozófia alapja, hogy nem külső inputtal kell dolgozni, és olyan magunk által megtermelt, ezáltal pontosan ismert táplálékot kell az állatainknak adni, amiben a keményítő és a fehérje aránya ideális. Ezért van immáron rengeteg szénázsokkultúránk. Az állatainknak szálak takarmányt adunk. Akkor vágjuk le a növényeinket, amikor azok beltartalma, vagyis a fehérjeszintje a legoptimálisabb. Ezt aztán fonnyasztjuk, majd betapossuk, és érleljük. Ezek után kerülhet a marháink, és annak borjai elé. A minél természetközelibb etetés a cél, hasonlóan ahhoz, ahogyan a legelőkön élnek és étkeznek.

– A technológiai kör ezen a ponton zárul be, mert a levágott szénázsokkultúrák csontjai a földben maradnak, és több tonnányi anyagot biztosítanak a humuszosodáshoz. A növényeink és az állataink is sokkal egészségesebbek lettek, ma már vemhes üszöket is rendszeresen értékesítünk. Ez korábban elképzelhetetlen volt, örültünk, ha a jóval kisebb létszámú

állományt szinten tudtuk tartani.

– **Mit szólt mindehhez a környezetük: a kollégák, a gazdák, a műtrágya beszállítók vagy épp a helyiek?**

Sztupa Gergely: – Eleinte kaptam hideget, meleget. Sokan kételkedtek, és kételkednek ma is, hiába szemmel láthatóak az eredmények. Van, aki meggyőzőhetetlen, azt tartja, a szántás, az szántás, azt nem lehet semmivel sem pótolni. A helyiek – egyetlen kivétellel – egyetlen bemutatónkra sem jöttek el. A gazdák pedig eleinte azzal riogattak, hogy majd meglátom, 7-8 év után lefeleződnek a termésátlagaink. Már rég túljutottunk ezen az éveken, és én pont az ellenkezőjét tapasztalom. Míg korábban száztonna számra vettük a foszfort, a káliumot és nitrogénből is 300 tonnát vásároltunk évente, addig ma már csak az utóbbiból kell vennünk, és abból is jóval kevesebbet, mégsem csökkent a termésátlagunk. A műtrágya mellett voksolók arról már csak ritkán szólnak, hogy a tapasztalatok mindenütt azt mutatják, hogy a kiszórt műtrágya zöme – a nitrogénnél 50%-ról beszélnek – nem hogy nem hasznosul, de kifejezetten szennyezi a talajt és általa a vizeinket. A növények ugyanis a rossz minőségű talaj miatt csak egy kis részét képesek felvenni ezeknek a tápanyagoknak, a többi kárba vész.

– A mélyszántás híveinek kedvenc érve még hogy a patogén gombák elszaporodnak a műveletlen talajban. De ebben sincs igazuk. Mi ezt nem tapasztaljuk. Annyi hasznos élőlény van ugyanis a földjeink mikroflórájában, hogy ezek elveszik az étletteret a patogén gombák elől, így a fuzárium problémaköre nem haladja meg a kezelhető mértéket gazdaságunkban.

– A világ a tapasztalatok ellenére továbbra is a növények és nem a talaj táplálásának irányába megy, sőt egyesek már a talaj nélküli termelést hirdetik, minden tápanyagot mesterségesen biztosítva a növényeknek. A talaj egyszerű vázzá silányult, csak arra kell, hogy

valami megtámassza a növényeket. Arról meg már ne is beszéljünk, hogy milyen elvetemült gondolatok születnek arról, hogy le kell ölni a szarvasmarháinkat, mert az emésztésük során metánt termelnek, és elpusztítják a föld légkörét. Pótlásképp pedig az így elvesztett húst ipari módszerekkel, mesterséges anyagokból javallják előállítani. Arról persze nem beszélnek, ez vajon milyen környezeti terheléssel jár. Szép új világ! Csak remélni tudom, hogy nem ez lesz a közös jövőnk!

Sziebler Péterné: – Elsősorban a középvezetőinket kellett megnyernünk az ügynek, tőlük már a dolgozóink is elfogadták az új irányt. Nagyon jó, viszonylag fiatal gárdánk van, Sztupa úr és jómagam vagyunk a rangidősek. Sokat dolgoztunk az előkészítésen, többféle kimenettel is végiggondoltuk az egészet. A számok ma már egyértelműen visszaigazolták a döntésünket, jóval kevesebbet költünk gyógyszerre, kemikáliákra, és nőtt a jövedelmezőségünk is. Manapság divat az agrárgazdaságban a természetlagokat maximalizálni, és mindent beáldozni ennek érdekében. Pedig ennek így semmi értelme. Minek termelünk sokat, ha azt csak veszteséggel, vagy szerény haszonnal tudjuk megtenni. Mi a kevesebb, több elvét valljuk. Ha a kevesebbet megfelelő áron tudjuk értékesíteni, mert az jobb minőségű, akkor nem hogy nem veszítünk, de még nyerhetünk is. A kollégák látják az eredményeket, ezért a cégen belül senkit sem kell az

új módszer hatékonyságáról győzködnünk.

– Sokat beszélünk az inputról, de mi van a túloldalon mindennek eredményeként? Mi jön ki a tejüzemből, és hová kerül?

Sziebler Péterné: – Sokkal finomabb és beltartalmában értékesebb tejet termelünk az új technológiának köszönhetően. A napi 16-17 ezer liter tej közel felét tudjuk feldolgozni az üzemünkben, a többit tejipari beszállítóként értékesítjük más cégek felé. Ez egyúttal a több lábón állást, a stabil működést is segíti.

– A tejipari termékek teljes skálája szerepel a palettánkon – többféle zsirtartalmú, palackozott tej, vaj, túró, joghurtok, különféle érlelésű trappistajellegű illetve gomolyasajtok, ízesített egyéb tejtermékek. Ezeket elegendő egyszer megkóstolni ahhoz, hogy valaki beleszeressen. Jól érezhető a különbség az alacsony árfekvésű tömegtermékekhez képest. Az áru egy részét saját mintaboltjainkban (helyben lévő két üzletünkben, ezen kívül Székesfehérváron, Dunaújvárosban, Balatonfüreden, Százhalombattán) és viszonteladói kiskereskedőknek, valamint vendéglátó egységeknek értékesítjük. Napi járatokat indítunk a boltjaink folyamatos feltöltésére, és az iskolatej program keretében szerződött partnereinkhez is ilyen módon juttatjuk el termékeinket. Online módon is leadhatók ma már a rendelések, és szívesen vesszük új viszonteladó partnerek jelentkezését is, akár új irányokba, új járatok indításával is. Rugalmasak vagyunk,

igyekszünk megoldani a vevőink problémáit. Van például olyan távolabb működő bórászunk is, aki a borkóstolóikhoz vásárolja a sajtjainkat, ő például a számára összekészített szállítmányt a fehérvári üzletünkben veszi át. – Fontosnak tartjuk, hogy a vásárlók a hazai élelmiszereket részesítsék előnyben, hogy minél szélesebb körben megismerjék magas minőségű termékeinket. Bízunk abban, hogy az az út, amit választottunk nem csak járható, de hosszú távon is eredményes lesz. Ehhez még sokat, és legfőbbképpen csapatmunkában kell dolgoznunk, de hiszem, hogy ha az ember valamit kitartóan, következetesen csinál, annak előbb-utóbb az eredménye is meglesz.

Sztupa Gergely: – Mi elindultunk egy lehetséges úton, tapasztalatokat szereztünk, bizonyítottuk, hogy igen is lehetséges a minőségi élelmiszer előállítás természetközeli megoldásokkal, hogy van értelme visszatérni a régiak által jól bevált módszerekhez. Mi senkit sem akarunk meggyőzni arról, hogy ez az egyetlen üdvözítő megoldás. A tapasztalatainkat szívesen megosztjuk másokkal – rendszeresen tartunk bemutatókat telephelyünkön –, de az biztos, hogy mi már nem kívánunk visszatérni a mesterségesen táplált növényekhez, a régi talajforgatásos módszeren alapuló földműveléshez, és a téveszmékre épülő állattakarmányozáshoz.

CSEH TERÉZ

SCHAFFER SZODA

20 éves tapasztalattal vevőink szolgálatában!

Termékeink és szolgáltatásaink: szódavíz (szikvíz), tisztított, ionizált és lúgos víz gyártása, forgalmazása, kiszállítása, 25 literes kór ballonok töltése és kiszállítása, vízadagoló gépek eladása, bérbeadása Tatabánya és környéke területén.

2800 Tatabánya, Táncsics u. 74.
Mobil: +36 (20) 333-0190
Web: www.schafferszoda.hu

ANDREA

FODRÁSZAT

Tatabánya, Győri út 10. fsz. 1. (OBI-val szemben)

Az ideális partner mi vagyunk!

Időpontegyeztetés:

34/310-554, 30/336-7841

Schwarzenberger Tamás, a 30 éves Güntner-Tata Kft. ügyvezető igazgatója

Coolbridge - a Güntner csoport Tatán hozta létre európai logisztikai központját

30 éves a Güntner-Tata Kft.

A Güntner cégcsoport a rendszerváltás után, 1990-ben az első német befektetők egyikeként hozta létre a Güntner-Tata Hűtőtechnika Kft.-t. A mindössze kétezer négyzetméteren indult vállalkozás ma már negyvenezer négyzetméteren gyárt világ színvonalú berendezéseket, sőt a három évtized párját ritkító sikereit egy a közelmúltban átadott 65 ezer négyzetméteres logisztikai központtal is megkoronázta. A kerek évfordulót ünneplő Güntner-Tata Kft. ügyvezető igazgatóját, Schwarzenberger Tamást az alapítás óta eltelt időkről kérdeztük, az új, a cégcsoporton belül önálló egységként működő beruházásról pedig Szabó Jánossal, a Coolbridge Kft. ügyvezető igazgatójával beszélgettünk, a vele készült interjút következő lapszámunkban olvashatják majd.

– Egy társas vállalkozást az alapítók mindig valamilyen üzleti céllal hoznak létre. Sikerült elérni a három évtizedük alatt az akkor megfogalmazott terveket?

– Azt hiszem, álmukban sem gondolták volna az egykori alapítók, hogy harminc esztendő elteltével egy világceggé gyártóbázisa, és európai logisztikai központja fog itt működni Tatán. Akkoriban még nem a zöldmezős beruházások jellemezték a befektetéseket. A két tulajdonos, a német Güntner családi vállalkozás, és a magyarországi partner, az ezen a telephelyen működő Tata Hűtőtechnika Kft. egy jóval kisebb cégben gondolkodott. A tatai sikerek kicsiben indultak, és azt, hogy idáig eljuthattunk annak köszönhetjük, hogy harminc éven át folyamatosan bizonyítottunk, megmutattuk, hogy lehet ránk számítani.

– A mi termékeink nem sorozatgyártásúak, hanem speciálisak, az adott alkalmazásra szabottak. Ebből adódóan az első pillanattól kezdve volt műszaki részlegünk, ahol mindig nagyon komoly munka folyt, és folyik ma is. Napjainkban 100 műszaki kolléga dolgozik azon, hogy az adott hőcserélőn a vevő által kért személyre szabás műszakilag meg-

valósulhasson. Olyan tudást halmoztunk fel az évtizedek során, amit nem lehet csak úgy lemásolni, átvenni. Ez alapozza meg piaci pozícióinkat.

– Melyek voltak a fordulópontok, kiemelt pillanatok az elmúlt harminc év során?

– Az első húsz év sarokpontja az a döntés volt, amikor a német központ elhatározta, hogy a fő termékeinek teljes gyártását Tatára helyezi át. Persze ez újabb beruházásokat indukált: a növekedéshez új gyártócsarnokra volt szükségünk, ahhoz pedig újabb területekre. Így haladtunk lépcsőről lépcsőre, és így lett a kezdeti kétezerből mára negyvenezer négyzetméteres a telephely.

– Új mérföldkövet jelentett a logisztika megjelenése a palettánkon. Ma már olyannyira fókuszba került ez a tevékenységünk, hogy egy önálló céget alapítottunk ezekre a feladatokra. A CoolBridge Kft. a Güntner Cégcsoport európai logisztikai központja lett, és cégtörténetünk egy újabb sarokpontjává vált. 65 ezer négyzetméteren, A telephely 65 000 négyzetméteren helyezkedik el, ezen található egy modern 6000 négyzetméteres magasraktár, és 42 000 négyzetméter egyéb tároló rendszer, valamint egy 470 négyzetméteres irodaépü-

lettel jött itt létre az új árúelosztó központ.

– Azzal, hogy a logisztika kivált, és önálló telephelyet kapott, felszabadultak területeink. Ennek köszönhetően a Güntner-Tata Hűtőtechnika Kft.-ben is újra tudtuk strukturálni a teljes gyártásunkat. Feldaraboltuk a termékportfóliónkat, ezekhez igazítottuk, optimalizáltuk a gyártósortainkat. Mindezzel sikerült elérnünk egy 20%-os hatékonyságnövelést.

– A gyártósortaiknak van olyan része ahol élni tudnak a digitalizáció, a robotizáció adta előnyökkel?

– Több ilyen terület is van, ezek egyike a nagy gyártógépeink monitorozása. A digitális adatokból sok mindent megtudhatunk, és eszerint tudjuk ütemezni például a karbantartási folyamatainkat.

– A következő öt év feladata a robotizáció bevezetése lesz a cég gyártófolyamataiba. Nem az embert szeretnénk kiváltani, sokkal inkább a dolgozóink munkáját kívánjuk megkönnyíteni ezzel a technológiával. Ezen a téren sok problémát jelent a széles termékportfólió, az, hogy szinte minden termék más és más. Mi nem tudjuk hasznosítani a polcra levehető univerzális robotokat, egyedi meg-

30 év alatt 2000-ről 40 000 négyzetméterre nőtt a Güntner-Tata Kft. telephelye

Világ színvonalú termékeik Tatán, korszerű gyártósorokon készülnek

oldásokra van szükségünk. Sokáig kerestük a megfelelő partnert, akivel együtt tudunk dolgozni ezen a téren. Ígéretesek az eddigi fejlesztések, bízunk benne, hogy jövőre már lesz saját, az igényeinkre szabott robotcellánk. Sokat várunk ettől.

– Nem beszéltünk még a cégcsoport gyárai-ról, termékeiről. Milyen pozíciót foglalnak el a Güntner termékei a világpiacón?

– A Güntner cégcsoport ipari hőcserélőket gyárt, a vevőink 4-5 szegmensből érkeznek. A standardközeli csoportba tartoznak például a szupermarketek, vagy azok raktárai. Az ipari hűtés terén inkább az élelmiszer-ipari megoldásaink a jellemzőek: vágóhidak, zöldség-gyümölcsraktárak, vagy épp banánérlelés a hajókon. A klíma szegmensben – hangsúlyozva, hogy nem a szobai klímaberendezésekről van szó – külső és belső hőcserélőket is gyártunk, mivel a hűtésnek alapvetően két eleme van: a felvett hő, valahogyan le is kell adni. A klimatizálásnál inkább az utóbbira koncentrálnak. Ebbe a vevőkörbe tartoznak a nagy bevásárlóközpontok, de például az Országgyűlési Hivatal, vagy épp a budapesti 4-es metró állomásai is. Az energiaszektor szintén előszeretettel használja a termékeinket, hiszen az erőművek működtetéséhez elengedhetetlenek a hőcserélők. Ezen a területen is szerte a világon vannak projektjeink. Új, egyre inkább önálló szegmensként jelentkeznek a szerverközpontok, melyek speciális hűtést igényelnek. Fontos partnerünk a kínai Ali Baba Szerverközpont, melynek hőcserélőit mi szállítottuk. Ezen a téren Európában piacvezetők vagyunk, de világszinten is meghatározó pozíciót foglalunk el. Amerikában is igyekszünk megvetni a lábunkat, ott azonban eltérő technológiát használnak. Jelenleg azon dolgozunk, hogy megszeretessük az európai megoldásainkat. Összességében nézve, gyakorlatilag a világ minden csücskében jelen vagyunk, Európán kívül Mexikóban, Indonéziában és Brazíliában is vannak gyáraink.

– Mit gondol, miért jó güntneresnek lenni?

– Szerencsére sok okot fel tudok sorolni, már csak azért is, mert az az egyik legfontosabb feladatom, hogy mások azt mondják: „Szere-

tek itt dolgozni!”. Alapvetően a korrektségben hiszek. Úgy gondolom, ha korrektül bánunk az emberekkel, akkor tőlük is ezt várhatjuk. Éppen ezért ezt kérem minden vezetőmtől is: ha valamit megígérünk, az úgy is legyen! Aki hozzánk szegődik, jó munkakörülmények között, kiváló gépeken, megfelelő szociális háttér mellett dolgozhat. A bércsomag persze soha sem elég nagy, de mindig igyekszünk a kereteket tágítani, például nálunk van 13. havi fizetés és cafeteria-rendszer. Aki még több pénzt szeretne keresni, túlorát is vállalhat. A cég folyamatos fejlődése a munkatársaink cégen belüli előrelépését is lehetővé teszi.

– Amit még fontosnak tartok kiemelni, az az, hogy a Güntner-Tata Kft., illetve a cégcsoport tagjai egy biztonságos, stabil munkahelyet jelentenek, ahol nem kell a létszámleépítések-től tartani. A gazdasági válságok persze minket is érintenek, de annyi lábon állunk, hogy bizton számíthatunk arra, hogy mindig lesz olyan, amelyik jól működik. A Covid-járvány alatt is folyamatosan van munkánk, és eddig leállások nélkül, folyamatosan tudtunk üzemelni, sőt jelentős mennyiségű túlmunkát is igénybe kellett vennünk.

– Ön gyakorlatilag güntneresnek született, hiszen édesapja az alapítástól évtizedeken át vezette a céget. Mindig úgy tervezte, hogy átveszi tőle a stafétát?

– Valóban a Güntnerrel együtt nőttem fel, és édesapám ragaszkodott ahhoz, hogy a Műegyetemre menjek, utána meg magától értetődő volt, hogy én is a cégnél hasznosítsam a tudásomat. Az, hogy én követtem a vezetői székben, már egyáltalán nem volt magától értetődő. Keményen meg kellett dolgoznom a bizalomért, önállóan is bizonyítanom a rátermettségemet. Ehhez a lehetőséget is megkaptam a Güntner cégtől, 3-4 évet dolgozhattam külföldön, a cégcsoport különböző egységeiben. Voltam Ausztriában, Németországban és Dél-Afrikában is. Ezeknek az éveknek köszönhetően nem csak tapasztalatokat gyűjtöttem, de egy olyan kapcsolatrendszerre is szert tettem, aminek ma is hasznát veszem a munkám során. Nem utolsó sorban a német vezetők is megismerhettek, az önálló munkám alapján tudták megítélni a tudásomat,

hozzaállásomat. Ilyen előzmények mellett döntöttem mellettem, engem találva a legalkalmasabbnak a pozíció betöltésére.

– Édesapám amúgy már 14 éve visszavonult, de még ma is gyakran hallom, „Bezzeg az ő idejében milyen szép volt...”. Eleinte furcsa volt ezt hallani, de ma már csak mosolygok ezen, mert tudom, hogy egy „ikkonnal” hiába is próbálnék versenyezni. A sikereink alapjait itt Tatán ő és a csapata tette le, és ezek az idők igen is szépek voltak, kár lenne ezt tagadni. Csak abban reménykedhetek, hogy akik majd minket követnek, a mi időnkre is így emlékeznek majd vissza!

– Hogyan ünnepelték a kerek évfordulót?

– Úgy gondoltuk, 30 évünk alatt nem csak önmagunkban léteztünk, de a környezetünkkel is együttműködtünk. Számíthatnak ránk az itt élők, ahogy mi is számíthatunk a dolgozóinkra, akik Tatáról, és annak körülbelül 40 kilométeres vonzáskörzetéből járnak be a cégünkbe nap mint nap. Arra gondoltunk, hogy ez a jubileum remek alkalom arra, hogy köszönetet mondjunk, hogy mi is visszaadjunk valamit azoknak a településeknek, ahonnan a munkatársainkat kapjuk. Ezért útjára indítottunk egy éves programorozatot „30 év – 30 jöttét” címmel. Ebben 30 igazán személyre, intézményre, vagy épp településre szabott kívánság teljesítését vállaltuk, beleértve ebbe a körbe azokat a szervezeteket is, amelyeket hagyományosan, évről évre támogatunk.

– Röviden összefoglalná ezeket a jócselekedeteket?

– Állandó támogatottunk a nevünket viselő Güntner Aréna, ahogy a TAC csapata is, de idesorolhatjuk a HÓDY SE, vagy a tatai kosarasok szponzorálását is. Említhetném továbbá a Tatai Városkapu Sport- és Jégsátort, melyben a jégpálya hűtését mi biztosítjuk.

– Kiemelten kezeljük az egészségügyet. A Covid-19 kapcsán pénz- és eszközbeli támogatást nyújtottunk a tatai Szent Borbála Kórháznak. Plexifalakkal, maszkokkal, ágy-neműkkel, telefonokkal igyekeztünk megkönnyíteni a kórház dolgozóinak mindennapjait.

– Más alkalommal lecserélte, de

Szent Borbála Kórház, Tatabánya:
pénz- és eszköztámogatás a Covid-19 ellen

Tatai Mentőállomás:
Megújult a teljes vizesblokk

Tappancs Állatotthon Alapítvány, Tatabánya:
Sok hasznos holmival érkeztek a güntneres önkéntesek

☞ még jó állapotban lévő számítástechnikai eszközeinket ajánlottuk fel a kórháznak. Ezen túlmenően szárítógépet adományoztunk a kórház tatai telephelye rehabilitációs osztályának, hogy ezeket felhasználva eleget tudjanak tenni a járványból adódó adminisztratív és egyéb feladataiknak.

– A nyári forráságban sem feledkeztünk meg az egészségügyről, mintegy 1500 kórházi dolgozónak kedveskedtünk – ahogy a saját munkatársainknak is – hűsítő jégkrémekkel. Ezzel az aprósággal is igyekeztünk meghálálni ebben a rendhagyó és nehéz időszakban végzett áldozatos munkájukat.

– A kórházak mellett más egészségügyi szervezetekkel is együttműködünk. Teljes körűen felújítottuk például a tatai mentőállomás vizesblokkját. Vértárolást is szerveztünk a telephelyünkön a Magyar Vöröskereszttel közösen. Kollégáink maximális létszámmal jelentkeztek, és aki csak tehetett, segített.

– A különféle alapítványok, egyesületek, civilszervezetek támogatását is fontosnak tartjuk. Mindig számíthat ránk a Tatabányai Nagycsaládosok Egyesülete, nekik idén pénzbeli támogatást nyújtottunk. Hasonló módon segítettük az ÁGOTA Alapítványt (Állami Gondozásban Élő és Veszélyeztetett Fiatalok Támogatásért Alapítvány), itt az ÁGOTA-Falva infrastruktúrális fejlesztéshez járultunk hozzá egy nagyobb összeggel. Augusztusban ruha-, játék- és iskolatáska-gyűjtést szerveztünk cégünknel a tatai Család- és Gyermekjóléti Központ javára. Az adományokkal a tatai, illetve a kistérségi rászoruló családokban sikerült megkönnyítenünk az iskolakezdést.

– Az emberek mellett az állatokat is pártoljuk, szeptemberben önkéntes kollégáinkkal meglátogattuk a tatabányai Tappancs Állatotthon Alapítványt, ajándéka pedig kutyaedelt, tisztítószeret, ágyneműhuzatokat vittünk. Négylábú pajtásaink azonban a legjobban a hosszantartó, izgalmas sétának örültek.

– A madarakról sem feledkeztünk meg: terveztünk egy speciális Güntner madáretetőt, amiből több darabot is készítettünk. Ezeket Tatának és a környező településeknek szeretnénk ajándékozni, hogy a környék madarai

mind több helyen leljenek finom falatokra, gondoskodásra a hideg téli napokon.

– Alapvető feladatunknak érezzük a különféle oktatási intézmények segítségét is. Jó példa erre a tatai Jázmin Általános Iskola felújításához biztosított festék, illetve az épülő várhoz való hozzájárulás. Más alkalommal Tata öt iskolájának – a Kőkúti, a Vaszary Általános Iskolának, a Református Gimnáziumnak, a Színes Iskolának és a TSZC Bláthy Ottó Technikumának – adományoztunk kézi, érintés nélküli hőmérőket, hogy a diákok és a tanárok biztonságát ezzel is segítsük a Covid-járvány alatt. Tatabányai, német nemzetiségi intézményekkel is kapcsolatban állunk. Játékokkal leptük meg a Felsőgallai Német Nemzetiségi Óvoda és a Felsőgallai Széchenyi István Általános Iskola lurkóit. Az ovisok diafilmeket, kismotorokat, az iskolások pedig csocsóasztalt kaptak.

– A „30 év 30 jött” elnevezésű programunk keretében a környező kistelepülésekkel is szeretnénk megosztani a sikereinket, fontosak nekünk, ahogy azt már említettem, és úgy szeretnénk köszönetet mondani nekik, hogy minden településen megoldunk valamilyen kisebb helyi problémát, régóta dédelgetett álmot. Ennek jegyében sportfelszerelésekkel támogattuk a Szomódi Íriszkert Általános Iskolát, beszereztük az Oroszlányi Bölcsőde kívánságlistáján szereplő játékokat, Mocsa központjába egy tíz férőhelyes biciklitárolót és két hulladéktárolót vásároltunk. Bajon az iskolaudvarba tervezett speciális körpad megvalósításához járultunk hozzá, Kocsra pedig mi visszük majd a padokat az új parkjukba. Naszályon festéket kért az önkormányzat, míg a Dunaalmási Önkéntes Tűzoltó Egyesületnél egy polcrendszerrel oldottuk meg, hogy legyen hova tenni az eszközeiket.

– Nagy öröm számunkra, hogy ennyi közösségben segíthetünk, és természetesen a sajátunkról sem feledkeztünk meg. Nagy hangsúlyt fektetünk dolgozóink egészségének megőrzésére, környezettudatosságuk erősítésére, ezért ezekben a témakörökben több programot, akciót is szerveztünk. Ilyen volt például az augusztusban elindított „30 nap – 30 km” elnevezésű futóaktivitás programunk. A kollégáknak egy hónap alatt kel-

lett teljesíteniük – részben vagy egyben – a megadott távot. Többen egyszeri nekirugaszkodással lefutották a Güntner-Tata éveinek számával megegyező kilométereket, de olyan munkatársunk is akadt, akit épp a kihívásunk vett rá a rendszeres sportolásra.

– A sikereken felbuzdulva megszerveztük a „Bringázz munkába – Autómentes nap”-ot is, ami valójában egy kerékpáros hét volt. A kollégáknak az Autómentes naptól számított hét nap állt rendelkezésükre, hogy a szabadidejükben 30 km-t tekerjenek, akár munkába menet-jövet. A távot teljesítők között egy sportutalványt sorsoltunk ki.

– Apróságnak tűnik, mégis hisszük, hogy hozzájárultunk munkatársaink egészségtudatosságához azzal, hogy heti két alkalommal almát osztottunk ki közöttük, felhívva ezzel a figyelmüket az egészséges táplálkozásra, a zöldek és a gyümölcsök fogyasztásának fontosságára.

– A környezettudatosságot nem csak hirdetjük, de magunk is igyekszünk ennek érdekében minél többet tenni. Digitalizáltuk belső kommunikációs felületünket, létrehoztunk egy Güntner hírcserélő applikációt, hogy a dolgozóinknak ezen keresztül tudjunk naprakész információt szolgáltatni. Ez különösen fontos most, a covidos időkben. Ezzel párhuzamosan megszüntettük papíralapú vállalati újságunkat, és a programhoz kapcsolódóan szelektív hulladékgyűjtőket is elhelyeztünk az irodáinkban.

– Ahogy az az elmondottakból is látszik, a jubileumunkat, a sikereinkből adódó örömmel sokakkal és sokféle módon igyekeztünk megosztani. Kis lépésekkel, de hozzájárultunk környezetünk fejlődéséhez, a magunk részéről pedig a közelmúltban lezárt nagyberuházásunkkal, az európai logisztikai központ életre hívásával – úgy hisszük – megalapoztuk következő évtizedeinket. Lépésről lépésre haladunk tovább, kockáról kockára építve a Güntner-Tatát, elsőként azzal, hogy a logisztikai központunk létszámát bővítjük, vagyis a Coolbridge Kft.-be felvesszük az új güntnereseket. Reméljük, az elmondottak alapján mind többeknek sikerült ehhez kedvet csinálnunk! Várjuk az érdeklődőket!

CSEH TERÉZ

Blaskovics Lída és Urbán Anita közösen vették át a HRBEST – 2020 aranydíját

A munkavállaló az új vlogger!

Storytelling újratöltve a Güntner-Tatánál

A Güntner-Tata Hűtőtechnika Kft. több mint 74 pályázó közül nyerte el a HRBEST arany minősítést LIFE@WORK kategóriában, a fővárosban megrendezésre kerülő HR Festen. 35 zsűritag összesen 25 órányi szakmai diskurzuson döntötte el, hogy idén mely HR-es projektek vitték előre a leghatékonyabban a cégeket és velük együtt a társadalmat, a jövő generációit is.

A HRFest pályázói között a legnagyobb hazai munkáltatók és startupok mellett állami cégek, alapítványok és múzeumok is megjelentek. A díjakkal a valódi értéket teremtő munkákat kívánták kiemelni, és egyúttal lehetőséget biztosítani azon HR-es dolgozók számára, akik mernek újítani, kockázatot vállalni. A LIFE@WORK kategóriában indulók olyan HR-aktivitással nevezhettek, amely azt célozza, hogy a munkatársak a munkáltatónál maradjanak, elkötelezettek legyenek, és hogy munkájukkal minél inkább támogassák a cég hosszú távú célkitűzéseit. A Güntner-Tata Hűtőtechnika Kft. ezen a megmérettetésen 2019-ben a Főnix Program innovációs ötletével dobogós helyen végzett, míg idén első helyezettként annak tetejére léphetett.

– A 2019-ben értékelt Főnix Program elsősorban a munkavállalóink megtartására vonatkozó szervezetejlesztési kezdeményezés és a belső kommunikáció fejlesztése volt. 1300 munkatársunk nagy része (750 fő) fizikai dolgozó, akik nem rendelkeznek céges e-mail címmel. Mivel az ő esetükben az e-mail a kommunikáció terén nem volt opció, ezért részükre bevezettük a „Heti tízest”, aminek keretében minden szerdán reggel 10 percben a műszakvezető felolvasta a munkavállalóinknak a legfontosabb híreket, akik aztán személyesen is feltehették a kérdéseiket – mutatta be a tavalyi programot **Schwarczenberger Tamás**, a Güntner-Tata Hűtőtechnika Kft. ügyvezető igazgatója.

– A „Heti tízes” sikerességén felbuzdulva már a tavalyi év során elkezdtünk olyan lehetőségeket keresni, amelyekkel még hatékonyabban el tudjuk érni az összes munkatársunkat és be tudjuk őket vonni a belső kommunikációba. Az eseményeket felgyorsította, hogy a Magyarországon, a márciusban kitört koronavírus-járvány miatt nem volt lehetőség a gyülekezésre. Olyan megoldást kerestünk tehát, amellyel minden nap közvetlenül el tudjuk juttatni egymáshoz a pontos információkat és közben a közösségünket is erősíteni tudjuk. – mondta a cégvezető.

STORYTELLING A JAVÁBÓL

A kitűzött célok elérése érdekében a már bemutatott Blue Colibri App által fejlesztett belső kommunikációs alkalmazás mellett tettük le a voksukat, mely a korábbi újságunktól megörökölte a Hírcserélő nevet. Mivel korábban az újságban bevezettük az „Érdekes emberek” című rovatot, melyben minden alkalommal egy-egy munkatársunk történetét osztották meg, ezt az applikációban is megmegőriztük, videó formátumúvá alakítottuk. Így jött létre a „Kérdezz-felelek” vlogsorozat, mely már több mint 72 részből áll, és nagy sikernek örvend. Rengeteg érdekes információt tudhatnak meg így egymásról a dolgozók, és különféle, a cég munkatársaihoz kötődő izgalmas történeteket is megismerhetnek. Kiderült, hogy van közöttük székelykapu-faragó mester, kerékpárépítő, triatlonista, szőlész, kis Polski-gyűjtő,

erőemelő, kutyaoktató, és akad olyan is, aki szabadidejében túlélési technikákat sajátít el, vagy épp a saját gazdaságában tevékenykedik.

– A „Kérdezz-felelek” vlogsorozat úgy működik, hogy akit kérdeztek, az jelölheti meg a következőt. A láncolatot én indítottam el egy rövid bemutatkozóval, és elsőként a műszaki vezetőnknek adtam át a stafétát. Az a cél, hogy ezekből a 8-10 perces kis videókból magát az embert, az eddig nem ismert oldalát, a rejtett értékeit is megismerhessük. – Ennek az új kommunikációs eszköznek emellett olyan praktikus előnyei is vannak, hogy a dolgozóinkat naprakész információval tudjuk ellátni, így elejét vehetjük az ilyen nagy cégeknél szinte mindig jelentkező vállalati pletykáknak, aminek, mint tudjuk 80%-a alaptalan.

– A sorozatot hosszú távon is szeretnénk fenntartani. Látjuk mennyit ad munkatársainknak, hogy megmutathatják a munkán kívüli oldalukat is, ezáltal is mélyebben megismerhetjük egymás személyiségét, és erősíthetjük a közösséget. Jelenleg főként a hobbiakra helyeződtek ki a kérdések, viszont, ha ez a sorozat véget ér, szeretnénk elindítani egy „Mondd el, mi a véleményed!” sorozatot is. Később szeretnénk az aktualitások mentén kérdéseket és válaszokat is videóra venni. Rengeteg lehetőséget rejt magában a vlog, és szinte csak a képzeletünkre van bízva, milyen irányok mentén haladunk tovább a jövőben – mondja büszkén Schwarczenberger Tamás.

–RÉZ

A legfontosabb a munkahelyek megőrzése

A japán cég jelentős beruházást vállalt, amihez a magyar kormány a közös jövő reményében jó szívvvel ad támogatást Mórban is

2,75 milliárdos beruházáshoz 960 millió támogatás

561 munkahelyet őriz meg a móri SEWS Kft.

A nagyvállalati versenyképesség-növelő támogatásból 960 millió forintnyi támogatásban részesül a móri SEWS Komponens és Elektronika Európa Kft.-hez került, ami 561 ember munkahelyének megtartását segíti - jelentette be a külgazdasági és külügyminiszter a vállalat telephelyén. Szijjártó Péter közölte, hogy a japán cég 2,75 milliárd forintos beruházást határozott el, ehhez kaptak támogatást a kormánytól.

A miniszter rámutatott, hogy a világ autópára az elektromobilitás felé fordult, ezért különösen felértékelődik azoknak a japán autópári beszállítóknak a jelentősége, amelyek az elektromos autókhoz szállítanak eszközöket, illetve alkatrészeket. A Sumitomo csoporthoz tartozó SEWS ebből a szempontból kiemelkedő jelentőséggel bír, és a támogatás olyan új termékek előállítására teszi alkalmassá a vállalatot, amelyeket a legnagyobb autópári vállalatok számára fognak szállítani.

Szijjártó Péter megemlítette, hogy a beruházásért éles verseny folyt ázsiai és észak-afrikai országok, valamint Magyarország között, végül a politikai stabilitásnak, az alacsony adóknak és a magyar emberek szorgalmának, munkaszeretetének köszönhetően Mór került ki győztesen a versenyből.

A külgazdasági és külügyminiszter elmondta, hogy Magyarországon 182 japán vállalat összesen 30 ezer embernek ad mun-

kát és a japán beruházók alkotják a nyolcadik legnagyobb beruházói közösséget hazánkban. Úgy vélte, ez a fejlesztés tovább erősíti Magyarország és Japán kapcsolatát, mely elég erős alapokon áll, amit az a tény is mutat, hogy az idei év első nyolc hónapjában a magyar export a legnagyobb mértékben – 42 százalékkal – Japán irányába növekedett.

Törő Gábor, a térség országgyűlési képviselője szerint jó helyre érkezett a kormány támogatása, hiszen a SEWS új projektjével az elektromobilitás felé fordul, s ezzel a BMW és a Ford beszállítója kíván lenni. Mindez azt eredményezheti, hogy 2024-re közel megkétszerezi a vállalat az árbevétele, és további munkahelyeket teremti.

Toya Kunihiro, a SEWS Kft. elnöke emlékeztetett arra, hogy a japán vállalat 2003-ban érkezett Móra, s az azóta eltelt időben folyamatosan növekedett. A koronavírus-járvány nagy eladáscsökkenést eredményezett, októbertől tért vissza az értékesítés a

normális szintre, de elbocsátások nélkül sikerült megoldaniuk a helyzetet – fűzte hozzá. Köszönetet mondott a Nemzeti Befektetési Ügynökségnek (HIPA), mert idén két alkalommal is versenyképességi támogatást biztosított számukra. A mostani forrást új termék bemutatására és gyártóeszköz-bővítésre fogják felhasználni.

A SEWS Komponens és Elektronika Európa Kft. fő tevékenységi köre személygépkocsi alkatrészek gyártása: csatlakozóházak, biztosítékházak, motortéri kapcsolódobozok és légkondicionáló panelek előállítása, valamint gépjárműalkatrész-nagykereskedelem és raktározás.

A nyilvános cégadatok szerint a vállalat 2019-ben 150,564 millió euró (54,2 milliárd forint) nettó árbevétel mellett 2,409 millió euró (867 millió forint) veszteséget könyvelt el. Tavalyelőtt 142,649 millió euró (51,4 milliárd forint) volt az árbevétele, a veszteség 5,424 millió eurót (1,95 milliárd forint) tett ki.

„A viskiek közösségének segítése a testvérvárosi kapcsolatrendszeren belül olyan, mint az a segítség, amit 20-25 évvel ezelőtt nyugati, jobb módú testvérvárosainktól – Schwetzingentől és Kampentől – kaptunk Pápa városa”

DR. ÁLDÓZÓ TAMÁS

„Szenvedő szerkezet – Hétköznapi Trianon”

Vándorkiállítással emlékezett a trianoni békediktátum aláírásának századik évfordulójára a Magyar Nemzeti Múzeum. A tárlat a legújabb kutatási eredményekre építve szólt a trianoni döntés megéléséről és megjelenítette a halálra ítélt ország túlélési stratégiáit, gyakorlati megoldásait. A kiállítás Tatán is látható volt, egy különleges gömbsátorban lehetett megtekinteni a Kossuth téren. A Magyar Nemzeti Múzeum vállalkozása egészen egyedülálló, hiszen lényegében igazi múzeumi teret alakított ki a város közepén, általában egy-egy település legforgalmasabb terén. A 19 méter átmérőjű, 300 négyzetméteres, félgömb alakú sátorban a látogatók nemcsak megnézhatték, elolvashatták, milyen lehetett száz évvel ezelőtt élni, hanem át is érezhették, milyen lehetett akkoriban az élet.

Tát

Jubileumi koncertet adott a 35 éves Tati Német Nemzetiségi Fúvószenekar a Tati Kultúrházban, az eseményen adták át a város diszpolgári címét is, melyet 2020-ban **Kátai Katalin, Rózsavölgyi Károlyné** és **Rózsavölgyi Károly** vehetett át.

Cikkünk a 34. oldalon

Veszprém

„Jelentős érdeklődés mellett zajlott a Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Karán működő Balatoni Turisztikai Kutatóintézet 2020. évi szakmai konferenciája, melyet ezúttal online rendeztek meg.”

Cikkünk a 42. oldalon

A népszerű Csuka Csarnok

A VHG új telephelye irodákkal, raktárakkal, műhelyekkel

A Bika-völgyi sétány pihenője a Jókai városrészen

Iparteleptől a diáknegyedig vivő út

Fejlesztések sora Gárdonyban

A ködös-borongós november 26-i bejárást és sajtótájékoztatót a gárdonyi évvégi fejlesztések témája hívta életre. Ezt követően tovább beszélgettünk Tóth István polgármesterrel egy évértékelő áttekintés erejéig, mert egész évben példátlanul sok pályázat, projekt futott.

– Volt egy olyan fél mondata, hogy 30 év alatt nem történt annyi beruházás Gárdonyban, mint ebben az egyetlen esztendőben...

– Ezt úgy értettem, hogy a 80-as évektől 2008-ig nem történt ennyi fejlesztés, valójában 30 évnyi lemaradást igyekszünk folyamatosan behozni a városvezetéssel, de 2020-at kiemelkedően sikeresnek tarthatjuk e tekintetben.

– Az út szó nem véletlenül kerül a cikk fő helyére, mert az úthálózat bővítésére, javítására jelentős összeget szántak.

– 13 utca aszfaltozása történt meg, 7 komoly járdaszakaszk készült el. A gárdonyi Kossuth utca egy részéből Agárdig biztonságos sétányon közlekedhetnek a kisgyerekek, nyugdíjasok, s persze a bringások. Mivel az út további szélesítésére nincs mód, közlekedésbiztonsági szempont miatt majd egyirányúsítani fogjuk. Leglátványosabb a Bika-völgyi sétány és a kis pihenőhely. Ez egy távlati tervünk első mozzanata. A sétány mögötti Jókai városrészen épül meg – jövő tavaszi kezdéssel – a Református Óvo-

da és az önkormányzati bölcsőde, ezekhez fontos a jó megközelíthetőség. Tervezzük, hogy a patak mentén sétáló- és kerékpárutat építünk, aminek több funkciója lesz. Egyrészt az Agárd-Gárdony településrész összekötő közlekedés javítása, másrészt a termálfürdő természetbarát megközelítésének biztosítása, illetve az ott kempingezők könnyű bejutása a városközpontba egy kis gyaloglással vagy biciklizéssel. De ki ne barangolna majd szívesen a Bika-völgyi patak partján, ahol a víz mesterséges felduzzasztásával kis tavak, élőhelyek, pihenő- és játszóparkok hívogatnak?

– Gárdony két templomának környezete is teljesen megváltozott idén.

– A református templomnál elkészült a konyha-étkező-szociális blokk épülete. A működés egyik feltétele, a spanyol konyha-technológia-beszerzés a Covid járvány miatt nem valósulhatott meg, így a kivitelezési határidőt meghosszabbítottuk. Elkészült még itt egy 6-os társasház 38-40 m²-es szociális és munkahelyi bérakásokkal. A katolikus templom környezete is megszépült, egy ha-

talmas park létesült, könnyebbé vált a megközelítés.

– Lezárult a vasútállomás melletti Katlan-projekt?

– A beruházás a központi kiszolgáló épülettel vált teljessé. Megtörtént a bebútorozás, hamarosan az átadásról adunk hírt. Hosszú kihasználatlan idő után a mellette álló telken is elkezdődött egy beruházás. Az alsó szinten üzletek, szolgáltató tevékenységek, az emeleten irodák, apartmanlakások kapnak helyet.

– Hogy állnak a településrendészeti központok?

– Gárdonyban a volt MEDOSZ-területen a településrendezés már elkezdődött. Agárdon már jóval előrehaladottabb a kialakítás. A hamar népszerűvé vált Csuka Csarnok mellett megszüntettük költségvetési üzem helyén működő vállalkozásokat. Először az ún. barnamezős terület rehabilitációjára került sor, majd elkezdődött az új szolgáltatóközpont kialakítása 96 millió forintos költséggel, 2021. október 15-i átadással. Az orvosi ren-

Múlt-jelen, és a jövő

Az agárdi városközpont új lakóépületénél Tóth István polgármester és Tessely Zoltán miniszteri biztos

delő épületében megmarad az egészségügyi funkció, de bővül kulturális, közösségi térrel, előadótermekkel, táncteremmel. A 3 hektáros területen egy lakónegyed is kialakítunk. Az első 12 lakásos blokkba már beköltöztek, a következő 12-es és a sorházi 3. ütem hamarosan elindul, és, ha már egy új városközpont, akkor fontos az intézményi háttér megteremtése is hozzá. Adott nekünk a szomszédban egy Chernel István Általános Iskola és Gimnáziumunk, de a beköltözők magas száma miatt ez már kevés. Ahogy azt a sajtótájékoztatón Tessely Zoltán országgyűlési képviselő, a Pannónia Szíve és a Velencei-tó területfejlesztéséért felelős miniszteri biztos úr bejelentette, az iskola bővítéséhez biztosított az állami támogatás, a közoktatás fejlesztésére 3,5 milliárdot szán a kormány. Így a 6 osztályos gimnázium mellé egy 4 osztályos gimnáziumi képzést is indíthatunk egy új épületben, tehát egy kis középiskolai diáknegyedünk lehet hamarosan! Sőt, a járás tanusodája is ide kerül. A 25 m-es medencét az oktatási célokra túl 16 óra után a lakosság is használhatja majd. A tervek tavaszra várhatóak, ezt követően indulhat a közbeszerzési eljárás. Az alapkölte-tételt 2022 tavaszára tervezzük. A közelben lévő mozi épület szintén megszépül – pan-

zió funkcióra váltva. Az út másik oldalán, a posta mögötti „Kolbász-sor” tulajdoni és közmű viszonyait rendezve, végre azok az épületek is megújulnak, emelve a városképi jelleget.

– **Mi lett a rozsdadozó vállalkozóival?**

– Őket új telephelyre költöztettük. Ezért, illetve a város cégeinek elhelyezésére hívtuk életre uniós forrás és saját beruházás révén a bejárás első helyszínéként látott iparterületet. Az infrastruktúra kialakítása után új irodák, műhelyek, raktárépületek lesznek itt, és itt működik majd a Velencei Hulladék-gazdálkodási és a Gárdonyi Kft. is.

– **Dinnyésen milyen fejlesztés történt?**

– A képviselőtestülettel arról döntöttünk, hogy pályázati projekt támogatásból és saját forrásból felújítjuk a Vajky György kúriát. Közbeszerzési pályázatot írtunk ki a munkálatokra, kivitelezőt választottunk. Az épület funkciói megmaradnak, de korszerűbb, barátságosabb közösségi tereket alakítunk ki. A beruházás kb. 150 millió forint értékű.

– **Beszéljünk még a partfal-rekonstrukcióról!**

– Jelenleg 80%-os készülségnél tartunk, jú-

nusban zárul a projekt. Befejeződik a VVSI, az Agárdi kikötő, a Sirály és a szabad szakasz fejlesztésének nagy része, elkészül a Gárdonyi kikötő, a Napsugár és a Tóparty Rendezvénystrand homokos-lagúnás lejáróval. A mi feladatunk a part szépítése, sétányok, parkok kialakítása, növényültetés, térkövezés.

– **Többeket izgat a megmagasított beton partfalak biztonsága. Ha ott valaki vízbe esik...**

– A magas partfalakhoz 17 helyszínen 38 életmentő létrát helyeznek ki, ennek kb. a fele hozzánk kerül.

– **Ha már tópart, akkor mi a helyzet a strandok állapotával?**

– Igyekezünk minden pályázati lehetőséget megragadni a folyamatos karbantartások, fejlesztésekhez. Most a Kisfaludy 2030 program arra adott lehetőséget, hogy minden strandon egységes arculattal a vizes blokkokat újítsuk fel. Ízléses és korszerű zuhanyozók, WC-k, családi terek, baba-mama szobák, pelenkázók teszik komfortosabbá a nyaralást, fürdőzést.

DR. GÖDE ANDREA

2006 – Koncert a máltai Sliema-ban

2016 – Farkaslakán, Tamási Áron szülőfalujában

Jubileumi hangverseny és ünnepség Táton

Díszpolgári címek, 35 éves jubileum

Jubileumi koncertet adott a 35 éves Tati Német Nemzetiségi Fúvószenekar a Tati Kultúrházban. Az eseményen adták át a város díszpolgári címét is, melyet 2020-ban Kátai Katalin, Rózsavölgyi Károlyné és Rózsavölgyi Károly vehetett át. A járvány miatt zárt körben, kis létszámú közönség előtt került sor Tát város idei legjelentősebb rendezvényére. Köszöntőjében Turi Lajos polgármester elmondta, hogy nagy öröm olyan kisvárosban élni, amelynek ilyen széles a kulturális tárháza, melyben a Német Nemzetiségi Fúvószenekar az egyik legfényesebb ékkő. Hozzátette, hogy a zenekar 35 éves fennállása óta, ami díjat, kitüntetést lehetett, mindent bezsebeltek. Megköszönte mindazok tevékenységét, akik három és fél évtized alatt értéket, munkát és energiát tettek hozzá a zenekar működéséhez.

A TATI NÉMET NEMZETISÉGI FÚVÓSZENEKAR 35 ÉVE

Az 1985. október 1-jén megalakult Német Nemzetiségi Fúvószenekar első karmestere Bulhardt Vilmos volt, aki a régi kottákban őrzött dallamokat a 27 tagú zenekar hangzásának megfelelően átírta. Táton és a környező településeken lakó zenészek fő feladatuknak a német nemzetiségi zenekultúra ápolását, a mai német zeneszerzők műveinek bemutatását, a lakosság szórakozási igényeinek magas szintű kielégítését tekintették, és tekintik ma is. A zenekar első minősítésére 1985. december 15-én, önálló hangverseny keretében került sor, ahol a zsűri Aranydiplomával jutalmazta az együttest.

Bulhardt Vilmos 1988-ban bekövetkezett halála után Földi János vette át a zenekar irányítását. Az 1989. március 8-i minősítő hangversenyen a zsűri a zenekart a nemzetiségi együttesek kategóriájában, az országban elsőként „Kiemelt Aranydiploma” minősítéssel jutalmazta. 1991-ben, a Pilisvörösváron megrendezett VIII. Országos Német Nemzetiségi Fúvószenekari Fesztiválon a fúvószenekar kiemelt második helyezést ért el. Az együttes megkapta a Magyarországi Németek Szövetségének különdíját is.

1995. szeptember 27-én a fúvószenekar tagjaiból megalakult a Tati Német Nemzetiségi Fúvószenekari Egyesület. A karmester ettől

kezdvé több mint 20 éven át Zagyi István volt. A zenekarnak nagyon sok hazai és külföldi szereplése volt. A hazaiak közül kiemelkednek a Megyei Nemzetiségi Hét nyitórendezvényei, a Budapesti Országos Svábbálok, a fúvószenekari szemlék, találkozók, és nemzetiségi fesztiválok. Az együttes fontos szerepet tölt be Tát Város zenei-kulturális életében, állandó résztvevői a helyi ünnepségeknek, rendezvényeknek. A már hagyományos Újévi hangversenyeik során mindig kicsinek bizonyul a Tati Kultúrház.

A legkiterjedtebb és legrégebbi baráti kapcsolata a zenekarnak Németországban van. 1986-tól kezdődően hétszer jártak a bajorországi Schrattenbachban, a Musikverein Schrattenbach tagjai pedig szintén hétszer szerepeltek Táton. Az espoo-i polgármester meghívására 1997-ben Finnországban jártak, 2004-ben pedig Dél-Tirolban, a St. Leonhard településen megrendezett Grand Prix

versenyen értek el előkelő harmadik helyezést.

2006-ban a Sliemai Filharmónia Társaság meghívására az Európai Unió legkisebb tagállamában, a csodálatos szépségű Máltán vendégszerepeltek a tati mazsorettekkel együtt. 2010-ben szintén a mazsorett csoporttal közösen az olaszországi Magione-ba utaztak.

A fúvószenekar 2006-ban kapott először

2017 – Megyei Prima Díj a zenekarnak

2020 – A 35 éves jubileumi koncerten, Táton

meghívást Bad Schlemaba, az Európai Fúvószenekari Fesztiválra, ahova minden évben 12 országból egy-egy zenekart hívnak meg. Legutóbb 2015 szeptemberében öregbítették Tát és Magyarország hírnevét a 4000 fős sátor színpadán. Az együttes eljutott Tát testvértelepüléseire (Buseckbe, Ebedre, Kaplonyba, Mollnba) is.

2016 júliusában Székelyföldre utaztak, és a Székelyudvarhely melletti Farkaslakán adtak nagyszerű önálló hangversenyt. 2018-ban részt vettek a Horvátországban megrendezett kétnapos II. Adriatic Dance and Music Fesztiválon. Július 13-án a Krk sziget központi tengerpartján, másnap pedig a Kvarner-öbölben található Novi Vinodolski népszerű üdülőhelyen szerepeltek nagy sikerrel.

A baráti zenekarok fogadásán túl, a Táton működő Musik-Land Utazási Iroda felkérésére Európa 15 országából, valamint az USA-ból, Kanadából és Ausztráliából érkező fúvószenekarokkal adtak közös hangversenyt. A zenekar külföldi vendégszerepléseivel és a külföldi zenekarok fogadásával hozzájárul a népek közötti kulturális és emberi kapcsolatok erősítéséhez, a nemzetiségi lakosság úgynevezett „híd” szerepének minél hatékonyabb betöltéséhez.

Zagyi István magas szintű szakmai irányításával a fúvószenekar 2000-ben, nemzetiségi kategóriában ismét „KIEMELT – ARANY” minősítést kapott a neves szakemberekből álló zsűritől, 2016. június 30-án pedig felvételt nyert a Komárom-Esztergom Megyei Értéktárba. 2017-ben zeneművészet kategóriában elnyerte a Komárom-Esztergomi Megyei Prima Díjat. Az elismerést Dr. Völner Pál országgyűlési képviselő, az Igazságügyi Minisztérium államtitkára adta át a tatabányai Jászai Mari Színházban megrendezett Díjátadó Gálaesten.

A fúvószenekar jelenlegi művészeti vezetője Szladik Tibor zenetanár. Ő 2016. január 10-én, a hagyományos Újévi koncerten vette át a karmesteri pálcát Zagyi Istvántól, aki 2016. május 15-én kapta meg Tát Város Pro Urbe kitüntetését.

Díszpolgári cím az értékek hordozóinak

Az ünnepi hangversenyt követően **Turi Lajos** polgármester a városi közgyűlés döntése értelmében díszpolgári címeteket adott át azoknak, akik megalkották a fúvószenekart. Azoknak, akiknek életük a fejlődés, a haladás, az alkotás és a hagyományok megőrzése.

Az egyik ilyen példakép, személyiség, nem más, mint **Kátai Katalin**, akinek a táti kultúra az életműve. A zenekar egyik alapító tagja, a mazsorett csoport megálmodója, a Táti Porcelánbaba Klub letéteményese, a szerdai festők közösségének a megvalósítója, a kultúrház néhai igazgatója és valamennyi együttesnek, szervezetnek mai napig az aktív tagja.

Idén először egy házaspár is díszpolgári címet kapott. A polgármester elsőként **Rózsavölgyi Károlynét** méltatta, aki szintén a zenekar alapító tagja, mai napig is aktív zenésze, elnöke, mindenese. Férjével kiterjedt kapcsolati rendszerüknek köszönhetően, Tát hírnevét a világ sok zugába eljuttatták. Szabadidejükben a mai napig is szenvedélyűknek, a zenének hódolnak, és közvetlenül-közvetve a zenekart virágoztatják és éltetik.

Rózsavölgyi Károly nem csak az életben társa Irénnek, hanem hobbijában, szenvedélyében és művészetében is partnere. Éppúgy, mint felesége, ő is a fúvószenekar alapítója, és mai napig aktív tagja, titkára.

A koncert és a díszpolgári címek átadása után a polgármester és a képviselő testület fogadásra invitálta az ünnepeltek, ahol Turi Lajos pohárköszöntőjében még egyszer méltatta érdemeiket, és a város nevében megköszönte sok évtizedes tevékenységüket.

Tát város díszpolgárai 2020-ban: Rózsavölgyi Károlyné, Kátai Katalin és Rózsavölgyi Károly Turi Lajos polgármester társaságában

ALMÁSFÜZITŐ RÓMAI TÁBOR

Rómaiak a Duna mentén -őkori hagyományörzés

Azaum az őkori Római Birodalom határvidékén eső időutazásra. A felépült erőd őrtornyával és kézműves műhelyeivel a letűnt őkori történelem egy élte kelt darabkája, különleges rendezvényhelyszín, ahol őkori hagyományörzők várják a vendégeket és mutatják be a korabeli hármadort és életmódot. Az előre bejelölt korszakok megismerhetők az őkor varázslatos világán, a legio katonáinak életét, ruháit, fegyverét, ételét. Interaktív élményeket szerezhetnek a korhű kézműves foglalkozásokon, felpróbálhatják a korabeli viseleteket, páncélokat, kipróbálhatják a hódító legiók fegyverét a kardoktól a hajtógepeket. Szabadidőn közösen készíthetnek római kori ételeket, megismerkedhetnek a római polgárok mindennapjaival. Több napos program esetén korabeli átraktban térhetnek nyugovóra.

Szeretettel várjuk a kalandvágyó családok, csoportok, cégek, rendezvényszervezők jelentkezését!

2932 Almásfüzitő

Tel.: 06 30 8427 689

Fax: 33-348-749

Web: szabadidoalmasfuzito.hu

E-mail: azaum@almasfuzito.hu

Nyitva tartás: május 1-től - október 31-ig

Római erőd hasonmása vált még élethűbbé a Duna mellett

Almásfüzitőn elkészült az Azaum Római Tábor bővítése

A Komárom-Esztergom megyei Almásfüzitő turisztikai látványossága az Azaum Római Tábor. A római kori erődöt is megidéző látványosság több részből áll, melyeket folyamatosan fejleszt a település. Az Interreg V-A Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program keretében a szlovákiai Izsza községben és a magyarországi Almásfüzitőn valósultak meg fejlesztések.

A létesítmény műszaki átadásán Almásfüzitő polgármestere, **Berő László**, a Duna túloldalán található testvértelepülés, Izsza polgármestere, **Domin István**, és **Hornyák-Pálmai Éva**, a Nemzeti Művelődési Intézet Komárom-Esztergom Megyei igazgatója vett részt.

– Almásfüzitőn élményközpontként működik a 3. századi erődöt megjelenítő Azaum Római Tábor. A létesítményt 700 millió forint ráfordításával sikerült bővíteni – számolt be a beruházásról Berő László. – A fejlesztés során egy római életmódot bemutató településrész épült fel négy házzal, fűzfá labirintussal, egy rekonstruált római játszótérrel, valamint az erőd belső udvarán egy őkori villa hasonmása készül, melyben különböző bemutató termek kapnak helyet. Látogatóink a korszerű technika segítségével a virtuális térben is átélhetik majd a kor szellemét, illetve egy ledfalán a Legio Brigetio hagyományörző csoport

által előadott csatajeleneteket és táncokat is láthatnak az érdeklődők.

Az önkormányzat a létesítmény további fejlesztésére a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program pályázatból 102 millió forint támogatáshoz jutott. Az átadón elhangzott, hogy a főépület elkészülte után – várhatóan 2021 tavaszán – már a teljes komplexumot birtokba vehetik a látogatók. Az almásfüzitői Római tábor 2012 óta várja az érdeklődőket, ahol átélhetik a római légio mindennapjait. A hadieszközök és katonai viseletek kipróbálása mellett megismerkedhetnek a római divattal, és akár korhű ruhákba öltözve próbálhatják ki magukat a fa, textil, fazekas, kerámia és kőfaragó műhelyekben, és készíthetnek maguk is tárgyakat. A táborban gyakran rendeznek élő történelemórákat, nyaranta több turnusban

ifjúsági táborokat. A kulturális- és kreatív turizmust tovább fejleszti a település, gasztroturizmussal színesítve a kínálatot. Testvértelepülésükkel, a szomszédos Izsával folyamatosan segítik egymást, és közös programokat is szerveznek. Almásfüzitő a római korban két közigazgatási egységhez tartozott. A település nyugati fele, a mai Nagykolónia az egykori Brigetio, az ettől keletebbre fekvő területek pedig Azaum/Odiavum katonai táborok igazgatása alatt álltak.

A közvetlenül a Duna partján állt, négyszögletes alaprajzú Azaum táborának körvonalai egy 1940-es légifelvételen még láthatóak voltak, azonban itt épült meg a timföldgyár VII. zagyatároló kazettája, melyben 4,3 millió köbméter vörösiszap található. A 70 hektáros területet időközben rekultiválták.

TÁRNAY

Befejező szakaszába érkezett a tatabányai városközpont fejlesztése

Háromnegyedes a készenlét a Megyeháza téren

A WEST HUNGÁRIA BAU Kft. generálkivitelezésében zajló, a városközpont és Dózsakert közösségi tereinek rekonstrukciója című projekt ütemterv szerint halad, amely a város történetének egyik legjelentősebb funkcióbővítő beruházása lesz. Értesülésünk szerint a kivitelezés elérte a 75%-os készültségi szintet, a közműkiváltások, a szerkezetépítés, továbbá a helyiségek kialakítása is befejeződött.

A projekt keretében a korábbi 125 férőhelyes felszíni parkoló helyén közösségi és rendezvényter, a tér alatt kétszintes, 279 férőhelyes mélygarázs jön létre, valamint teljesen megújul a Megyeháza előtti tér is.

– A befejező fázis munkáit végezzük, mely a térburkolási munkákat, illetve a finombeton elemek elhelyezését jelenti – tájékoztatott Pásztor Petra, a WHB létesítményfelelős munkatársa.

A beruházás megkezdése előtt elvégzett talajmechanikai vizsgálatok során kiderült, hogy a munkaterületen a Gerecse-hegység irányából jelentős a rétegvíz, emiatt a kivitelezőnek gondoskodnia kellett a munkagödör vákuumkutas víztelenítéséről.

– A mélygarázs pinceszint-beázásának elkerülése érdekében, – a szerkezetépítési munkák során – az épület külső falai és az alaplemez vízzáró kivitelben készült – mondta Pásztor Petra.

A korábbi 125 férőhelyes felszíni parkoló helyén egy kétszintes, 279 férőhelyes mélygarázst alakítanak ki, mely kényelmes parkolást és elektromos töltést is biztosít a tatabányai lakosoknak, valamint a városba látogatóknak. A mélygarázs feletti közösségi teret zöld szigetek, utcabútorok, ivó- és szökőkutak és párapapuk teszik komfortosabbá.

A megújuló Megyeháza tér egyik legkiemeltebb pozíciójú épülete lesz a Városkapu Szolgáltató- és Üzletház, ahol többek közt helyet kapnak a tatabányai közműszolgáltatók irodái a gyors és hatékony ügyintézés érdekében.

A projekt részeként a dózsakerti sétálóutca és környéke is új arculatot kapott. Dózsakertben megújult a zöldfelület, valamint zöld közösségi teret alakítottak ki, amit környezetbe illő és minőségi utcabútorokkal színesítettek. Továbbá korszerűsítették a közvilágítást és a közműveket, valamint bővítették a térfagyelző kamerarendszert is.

TÁRNAY

FOTÓ: MAGYAR ÉPÍTŐK

BIZTONSÁGOS ÁTKELÉS

Etyek-Bicske – Átadták a kerékpárosoknak a két település közti bicikliutat, ahol az 1-es főúton való áthajtás biztonságossá tétele érdekében új kerékpáros nyomvonalat létesítettek, valamint a főútvonalat érintő szintbeli csomópontot alagúttal váltották ki.

ELHUNYT CSICS GYULA

Tatabánya - Csics Gyula Az Eötvös Loránd Tudományegyetem történelem-orosz szakán végzett, majd a Vörösmarty Gimnáziumban helyezkedett el. Ezt követően a Tatabányai Bányák Vállalatnál lett műszaki könyvtáros, később dokumentációs és igazgatási osztályvezető, majd titkárságvezető. 1979-ben a Nemzetközi Számítástechnikai Oktatóközpontban rendszerszervezői, az ELTE-n pedig 1983-ban szakinformátori diplomát szerzett. 1994

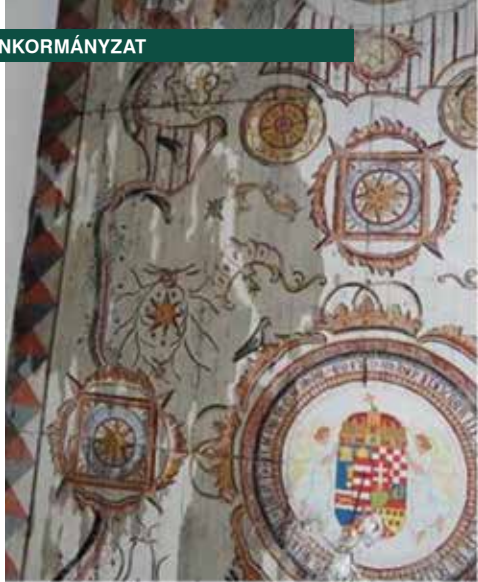

és 2001 között a Vértesi Erőműben osztályvezető és PR főmunkatárs, 2001-től pedig tíz éven át igazgatója volt a tatabányai Városi Könyvtárnak.

ÚJ ÓVODÁK ÉPÜLHETNEK

Bakonyrákány – Súr - Két bakonyaljai településnek érkezett jó hír: közel félmilliárd forintból bővíthet az óvodai ellátás. A megyei önkormányzat támogató döntésével a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretében zöld utat kapott Bakonyrákány 360 millió forintos és Súr 80 millió forintos projektje.

Gyors segítség a kárpátaljai testvérvárosnak

Pápai támogatás a viski templom helyreállításához

Október elején egy nagy vihar súlyos károkat okozott Pápa kárpátaljai testvérvárosa, Visk református templomának tetőszerkezetében. A tetőfedő lemezborítást az orkánerejű szél letépte, az épület beázott. Szerencsére a múlt évben restaurált freskók és a felújított orgona nem sérült. Az előzetes felmérések alapján a helyreállítás 5 millió forintba kerül. A Magyar Református Szeretetszolgálat gyűjtést szervezett, hogy hozzájáruljanak a munkák költségeihez, a pápaiak pedig ismét segítő kezet nyújtottak.

Ifjabb Márkus Mihály a pápai gyülekezet vezető lelkésze elmondta, a testvérvárosi együttműködés jegyében ők is jó kapcsolatot ápolnak a viski református gyülekezettel, szinte naponta értesülnek egymás dolgairól a modern kommunikációs csatornák segítségével, így azonnal tudomást szereztek a károkról, ő pedig tájékoztatta **dr. Áldozó Tamás** polgármestert a segítségénről.

– A polgármester úr, a város vezetése azonnal reagált, és a segítségükért köszönetet mondunk a viski reformátusok nevében is – mondta.

Dr. Áldozó Tamás 500 ezer forint támogatásról döntött, melyet polgármesteri keretből biztosít a helyreállításhoz, s mint mondta, természetesnek tartja, hogy segít a kárpátaljai testvértelepülésnek.

– A viskiek közösségének segítése a testvérvárosi kapcsolatrendszeren belül olyan, mint az a

segítség volt, amit 20-25 évvel ezelőtt nyugati, jobb módú testvérvárosaitól – Schwetzingentől és Kampentől – Pápa városa kapott – hangsúlyozta. A városvezető fontosnak tartja azt is, hogy pápai magánszemélyek is támogatták ezt az ügyet.

A polgármester emlékeztetett, nem ez volt az első alkalom, hogy a viskieknek segítséget nyújtott a város, korábban a református gyülekezet gyűjtést szervezett a most megrongálódott templom épületének és orgonájának restaurálásához, ezt az önkormányzat is támogatta, de a katolikus templom fűtési rendszerének felújításához is segítséget nyújtott Pápa. Azt a gyűjtést dr. Áldozó Tamás magánszemélyként kezdeményezte, és ismerősei köréből másfél hónap alatt 1,5 millió forint gyűlt össze.

– Úgy gondoltam, most nincs két hónap arra, hogy magánszemélyektől gyűjtsünk, hiszen itt a tél, ezért döntöttem úgy, hogy a város nevében a

polgármesteri keretből biztosítok forrást a munkákhoz – tájékoztattott.

Pápa első embere hozzátette, tisztában van azzal, hogy a templomok tetőszerkezetének felújítása a pápai egyházi felekezetek számára is fontos, ezért a város ezeket a munkákat is támogatja. A múlt évben és idén nyújtott önkormányzati támogatások ilyen célokat szolgáltak.

Az önkormányzat mellett a pápai református gyülekezet is jelentős összeggel segíti a megrongálódott viski templom helyreállítását. A Magyarországi Református Egyház a káreseményt követő vasárnapra adománygyűjtést hirdetett, és azt kérte, hogy az istentisztelet perselypénzét erre a célra ajánlják fel, a pápaiak pedig külön gyűjtést is szerveztek. Az így összegyűlt közel 300 ezer forintot juttatják el viski református testvéreik templomának helyreállításához.

PAPESVIDEKE.HU

FOTÓ: KARPATALJALAP.NET

554 millió forintos beruházás valósult meg

Megújult a Söréd-Bicske összekötő út

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program részeként 4,5 kilométeren újult meg a 8126-os jelű Söréd-Bicske összekötő út. A projekt a TOP-1.3.1-15 kódszámú, "Gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés" című felhívás keretében valósult meg. A projekthez kapcsolódóan a közbeszerzési eljárás során kiválasztott kivitelező mintegy bruttó 554 millió forintból valósította meg a beruházást.

A 8126-os jelű Söréd-Bicske összekötő út 14+000-18+466 kilométerszelvények közötti szakasz a zámolyi körforgalomtól Csákvár irányába, egy korábban, 2019-ben felújított szakaszhoz csatlakozik, a végszelvény pedig Csákvár belterületén a Szabadság térnél van. A munkálatok során az útburkolat teljes felújítása megtörtént, valamint forgalombiztonságot javító beavatkozásokat is végeztek a szakaszon.

Új létesítményként a 14+711-14+815 kilométerszelvények közötti külterületen a meglévő buszmegállók helyén bazaltbeton burkolatú buszöblök épültek, továbbá Csákvár város Zámoly felőli végén forgalomcsillapító sziget is épült, valamint a Bokréta utcánál a már korábban tervezett gyalogos átkelőhely kiépítésére is sor került.

A munkaterületet 2020. július 28-án

adta át a kivitelezőnek a beruházó Magyar Közút Nonprofit Zrt., az útszakasz teljesítéséért felelős kivitelező a Soltút Kft., illetve alvállalkozója az Útéppark Kft. jelentős erőforrásokat megmozgatva a kivitelezést folyamatosan végezte, ennek eredményeként a felújítás a kitűzött határidőnél jóval korábban elkészült.

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében országosan 2018-ban több mint 526 kilométernyi 4 és 5 számjegyű mellékút felújítása indult el. Ebből Fejér megyében eddig mintegy 54 kilométernyi út felújítása valósulhatott meg európai uniós forrásból. A programról bővebb információt a www.kozut.hu oldalon olvashatnak.

HORVÁTH

FEJLESZTIK A FÜRDŐT ÉS A KEMPINGET

Pápa - Döntött Magyarország Kormánya a pápai Várkertfürdő 1,8 milliárd forintos beruházás keretében megépülő 48 szobás szállodájának támogatásáról, és egyidejűleg 200 millió forintot biztosít a projekt előkészítésének költségeihez. Ugyancsak döntés született a Várkert Kemping fejlesztéseinek 90 millió forintos támogatásáról.

VASÚTÁLLOMÁS: ÚJRATERVEZÉS

Tatabánya - A kormány **Bencsik János** országgyűlési képviselő, miniszterelnöki biztos kezdeményezésére 1 milliárd 16 millió forint költségvetési

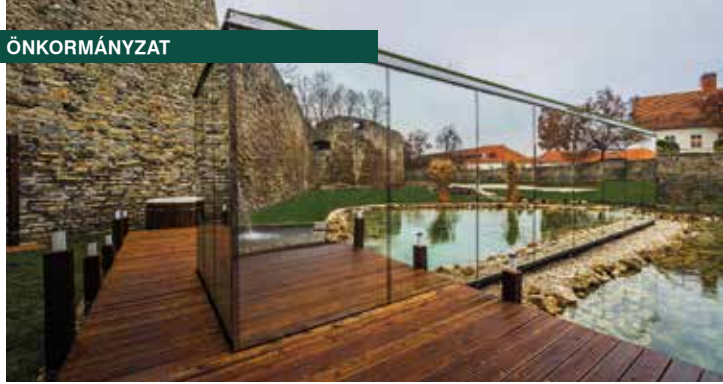

támogatásról döntött a vasútállomás felújításának, akadálymentesítésének, valamint a Dózsakertet és Újvárost összekötő gyalogos felüljáró megépítésének előkészítésére és a kiviteli tervek elkészítésére.

ÚJ, HÁRMAS TURISTAÚT

Tapolcai-medence - Közös turista útvonalat alakított ki Balatonederics, Nemesvita és Lesencefalva, mely a lesencei Kóorrától indul és Nemesvitán áthaladva végül Edericsen ér véget. A három település közös útvonala az Országos Kéktúra-hoz csatlakozik.

Varró Zoltán tájelemei több dimenzióban láttatják a várfal ódon köveit

Kortárs tájépítészet a tatai várárokbán

A régi várak környezetének kortárs hasznosítására vonatkozó nemzetközi trendek inspirálták a tatai Platán közvetlen szomszédságában lévő várárok fejlesztését. A projektben résztvevő Platán Étterem kettős célt tűzött ki: a vállalkozás fejlesztése mellett a vár körüli természet értékeinek és épített környezetének gondozását is zászlajára tűzte. A feladatra Varró Zoltánt, a New York-i Gold Key Award elismeréssel díjazott designert kérték fel, aki a Platán melletti várárokbán, kertbe foglalt tájelemeket, könnyűszerkezetes lábakon álló mobil struktúrákat és lebegő stégeket tervezett.

A várfal mellett elhelyezett tükrökről borított dobozok a középkori falat láttatják több dimenzióban. A tatai madarak védelmében a tükrökre matricák kerülnek, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság Gerecsei Tájegységének szakemberei által adott tanácsok, és az egyik legnevesebb hazai természetfestő, **Kókay Szabolcs** tervei alapján. A fejlesztések a természetvédelmi előírásokat követik, és helyi környezetvédelemmel együttműködve dolgoznak azon, hogy a várárokbán a tatai tó környezetére jellemző növényzet települjön. A terület melletti várfal is megújult: a Platán megtisztította, növény mentesítette, és ezzel a további romlásától óvta meg a középkori falakat, melyek kivilágítással mostantól az éjszakai szemlélők számára is láthatóvá válnak.

Az ország egyik legjobb vidéki étterme, a Platán több mint egy évtizede részt vállal a tatai vár környezetében lévő közterületek rendbemozgatásában. Nevéhez fűződik a tatai Kastély tér utcai szakaszának és a tóparton a vár kapujáig tartó sétánynak a felújítása, és folyamatos karbantartása. Az épített környezet védelme mellett a Platán csapata

a Tata egyik jelképévé vált, a vár közelében lévő nagy platánfáról is gondoskodik, melyet még az Esterházy család hozatott 1785-ben Versailles-ból, és 2014-ben az Év Fája lett, majd 2015-ben Európában második helyezést ért el.

A várak környezetének kortárs hasznosítása világszerte sok szakembert foglalkoztat. A Platán legújabb fejlesztése a tatai várárok megújulásához kapcsolódik, melynek az Öreg-tóból kivezető zsilip melletti területét a várban működő Kuny Domokos Múzeum adja bérbe. Ezzel a múzeum nemcsak további bevételhez jut, de a Platánnak köszönhetően megvalósult a várfal ezen szakaszának karbantartó felújítása és diszkvilágítása.

A várárokbán megvalósuló kert megtervezésre **Varró Zoltán** designert kérték fel. A tervezőt a máltai – valletai és mdinai – várak rekonstrukciói inspirálták, melyekben kortárs parkokat alakítottak ki. Ahogy Máltán, Tatán is cél volt, hogy a megújult tereket ne csak a kert használói, hanem a kertet felülnézetből szemlélő turisták is érdekes látványként éljék meg.

A műemlékvédelem jóváhagyásával lebegő

mobil építmények, a vár belső hálózata által inspirált faburkolatú sétányok és teraszok kerültek a várárokbán, melyek rekreációs funkciót kapnak.

– *Fontos volt számomra, hogy a kortárs tárgyak elhelyezésével, tisztelettel adózzunk az ódon kövek előtt. Ezért jelennek meg minden doboz tükrökkel a középkori vár kövei több dimenzióssá téve a várfal élményét* – nyilatkozta a tervező. A tükrökre Kókay Szabolcs természetfestő alkotásai, ragadozó madarak illusztrációi kerülnek majd fel annak érdekében, hogy a várárok madarait megóvják az ütközéstől. A Platán az illusztrációkat a tatai tavak élővilágáról szóló könyvben tervezi kiadni.

A várárokbán történt fejlesztés a Platán teljes belsőépítészeti átalakulásának része, melyet szintén Varró Zoltán tervezett. A vendéglátóipar belsőépítészeti Oscar-díjának számító Gold Key Awards-al díjazott belsőépítész számos hazai szálloda és étterem enteriőrjét jegyzi, például a világ legjobb hotelének is megválasztott Aria Hotel Budapestet, a két Michelin-csillagos Onyx éttermet, vagy a budapesti Mystery Hotelt.

AZ OCTOGON.HU CIKKE ALAPJÁN

Örömet kapni, örömet adni

Állatvédelmi központot létesítenek Veszprém

A kormányzati támogatással kialakítandó központ az Északi-körgyűrű mellett épülhet meg, Veszprém MJV közgyűlése döntött a telekalakításról. A leendő központ a védelemre, gondoskodásra szoruló állatok professzionális ellátása mellett kiemelt hangsúlyt kíván fektetni a megelőzésre, a figyelemfelhívásra, az oktatásra, valamint a szemléletformálásra.

A Nemzeti Állatvédelmi Program keretében megépítendő veszprémi állatvédelmi központ országos mintaként szolgál majd az elkövetkezendő években. Az állatvédelmi kompetencia központ alapvető és fő feladata lesz a gazdátlan állatok befogadása, igényeik szerinti megfelelő ellátása a végső cél eléréséig, az örökbefogadás lebonyolításáig.

A központ oktatás helyszínül is szolgál majd, így iskolás csoportok állatvédelmi oktatáson vehetnek részt, a gyakorlatban is megtanulhatják, milyen a felelős állattartás, mit jelent egy állatról való gondoskodás.

Az Állatvédelmi Kompetencia Központ nem utolsó sorban szabadidős tevékenységet, kapcsolódást is nyújt. Sokaknak nincs lehetősége rá, hogy otthon gondoskodjanak egy házi kedvencről, de szívükön viselik az állatok sorsát, és valamilyen módon szeretnének részt venni gondozásukban is, segíteni nekik, örömet kapni tőlük, és viszonzásul örömet adni nekik – írta előterjesztésében **Brányi Mária** alpolgármester.

A központ helyszíne az Északi-körgyűrűn a Lidl áruház mögött található területen lesz. Az Állatvédelmi Kom-

petencia központ szakmai megvalósítására és üzemeltetésére a Kittenberger Kálmán Növény- és Vadasparkot jelölik ki.

Az előterjesztés vitájában **Katanics Sándor** frakcióvezető elmondta: a céllal egyetért, Európa Kulturális Fővárosának meg kell teremtenie az európai színvonalú állatvédelmi ellátást, ugyanakkor jelezte, hogy ezzel együtt a felelős állattartók támogatására (például több kutyafuttatóra) és a felelőtlen állattartókkal szembeni határozottabb fellépésre is szükség lenne.

Porga Gyula polgármester elmondta, ő maga sem gondolja, hogy egy ilyen beruházás egycsapásra megoldana minden problémát, van még bőven teendő ezen a területen.

Hegedűs Barbara alpolgármester jelezte: civil szervezetek bevonásával is igyekeznek hatékonyabbá tenni a város állatvédelemmel kapcsolatos feladatainak ellátását.

A fejekben is rendet kell tenni – mutatott rá **Kovács Rajmund** független képviselő, aki fontosnak tartja, hogy a veszprémiek figyelmét is minél több fórumon hívják fel a felelős állattartás fontosságára.

TO

FOLYTATÓDIK AZ UTAK FELÚJÍTÁSA

Baj - Az idei esztendőben a Magyar Falu Program pályázatából épülhetett meg a Római utca járdája.

Az utca burkolata tavasszal újulhat meg, melyhez 19.8 milliót nyert az Önkormányzat a Belügyminisztérium pályázati alapjából.

ÚJ TORNACSARNOK ÉPÜLHET?

Polgárdi - Átadták a Zöld Város projektet, ahol **Törő Gábor** országgyűlési képviselők beszédében bejelentette, hogy ismét jól pályázott a város, újabb

20 millió forintot nyertek utépítésre! Tartalmas napot zártak, hiszen **Balogh Gábor** olimpikonnal egy új tornacsarnok építésének lehetőségéről is tárgyaltak.

MEGÚJULT A KÖZÖSSÉGI HÁZ

Bajna - A megújult Községi Ház birtokba vételét ünnepelheték Bajnán. A Magyar Falu Program keretében elnyert közel 12 millió forintból külső szigeteléssel, a belső tér bővítésével és berendezésével fejezték be a helyi kultúra fő színterének lépésről lépésre zajló korszerűsítését – mondta el a rendezvényen **Pallagi Tibor**, Bajna polgármestere.

FELGYORSULHATNAK A FEJLESZTÉSEK

Komárom - Megjelent a kormány határozata, ami alapján a Duna-parti város területén működő ipari park bővítésével kapcsolatosan, valamint a város és térsége közlekedési infrastruktúra-, közműberuházásaival összefüggésben egy sor fejlesztést készítenek elő. Biztonságot adó, sokrétű infrastruktúra fejlesztésre van szükség az ipari területen, melynek egyik eleme a lakosság védelmét szolgáló zajvédelmi rendszer megépítése is.

Online zajlott a BATUKI 2020. évi szakmai rendezvénye

Balaton vihar előtt és után

Jelentős érdeklődés mellett zajlott a Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Karán működő Balatoni Turisztikai Kutatóintézet 2020. évi szakmai konferenciája, melyet ezúttal online rendeztek. Az eseményen bemutatták a Pannon Egyetemen jelenleg zajló, a Balaton turizmusát érintő kutatások főbb eredményeit. A rendezvény előadói a térségben tapasztalható kihívásokhoz kapcsolódóan osztották meg gondolataikat, kutatási eredményeiket.

A résztvevő szakembereket **dr. Gelencsér András**, a Pannon Egyetem rektora és **dr. Fehérvölgyi Beáta**, a Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Karának dékánja köszöntötte. A szakmai rendezvény iránti jelentős érdeklődést mutatja, hogy közel 100, a Balaton turizmusában is érintett döntéshozó, szakember csatlakozott a virtuális térhez.

A rendezvény két fő téma mentén szerveződött. A délelőtti előadások fókuszában a Balaton mint élettér és mint turisztikai desztináció állt. A délután folyamán a „Körforgásos gazdasági alapokon nyugvó fenntarthatósági kompetencia központ létrehozása a Pannon Egyetemen” című projektről voltak előadások és workshop, melyek fő témája a fenntartható turizmus, fenntartható fesztiválok voltak.

A BALATON TÉRSÉGE MINT ÉLETTÉR, ÉS MINT TURISZTIKAI DESZTINÁCIÓ

A délelőtti folyamán a résztvevők a Balaton turizmusának meghatározó szervezeti képviseletében számoltak be az aktualitásokról. **Fekete Károly** (Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.) a koronavírus első hullámának a Balatonra gyakorolt hatásairól tartott előadást, melynek fókuszában a települések és döntéshozók álltak.

Dr. Kopek Annamária (Balaton-felvidéki Nemzeti Park) a térség természeti értékeinek megőrzését és bemutatását célzó eredményeket, aktualitásokat osztotta meg a hallgatósággal, valamint szó volt az idei év tapasztalatairól és jövőbeni tervekről egyaránt.

Zugschwert Szabolcs (Veszprém-Balaton 2023) ugyancsak az idei év eseményeiről és a következő lépésekről beszélt. Ezt követően előadások hangzottak el a szállodai dolgozók elégedettségéről, a kerékpáros turizmusról, a Balatonnál tapasztalható turisztikai mobilitásról és helyi termékek iránti keresletről. Az 1. szekció az Európai Unió, Magyarország és az Európai Szociális Alap társfinanszírozása által biztosított forrásból az EFOP-3.6.2-16-2017-00017 azonosító számú „Fenntartható, intelligens és

befogadó regionális és városi modellek” című projekt keretében valósult meg.

KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG

A konferencia délutáni szekciójában a körforgásos gazdaságé, azon belül is a fenntartható turizmusé volt a fő szerep. Bemutatkozott az intézmény idén márciusban indult, és 2023-ig futó, „Körforgásos gazdasági alapokon nyugvó fenntarthatósági kompetencia-központ létrehozása a Pannon Egyetemen” című projektje, melynek fő célkitűzése a körforgásos gazdaságra való átállás támogatása kutatás-fejlesztéssel, innovációval, szemléletformálással az energiagazdálkodás, a hulladékgazdálkodás, a vízgazdálkodás, a fenntartható turizmus és a fenntartható városfejlesztés területén.

A fenntartható turizmusra fókuszáló délutáni előadások során betekintést kaptunk abba, hogy a projektcsapat miként tud és szándékozik hozzájárulni a turisztikai szektor fenntarthatóbbá alakításához a marketingen, a termékfejlesztésen, a szemléletformáláson és oktatáson keresztül,

valamint a Veszprém-Balaton 2023 EKF programmal partnerségben a rendezvények, fesztiválok zöldítésére irányuló törekvések révén.

Láthattuk, miként vélekednek 2020-ban egyes rendezvények fenntarthatóságáról a látogatók, illetve a szervezők, valamint megtudhattuk, milyen jó gyakorlatokkal, útmutatóval kívánja a projekt a fesztiválok és szervezők zöldebbé válásának útját egyengetni.

A 2. szekció a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által biztosított forrásból a 2019-1.3.1-KK-2019-00015 azonosító számú, „Körforgásos gazdasági alapokon nyugvó fenntarthatósági kompetencia központ létrehozása a Pannon Egyetemen” című projekt keretében valósult meg.

A rendezvényen elhangzott előadások a Balatoni Turisztikai Kutatóintézet www.gtk.uni-pannon.hu/batuki oldalán, a Hírek, események menüpontban érhetők el.

VK

KINCSKERESŐ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ KULTURÁLIS ÉS SPORTÉLETÉBŐL

„Ez a díj nagy motivációt ad a továbbiakhoz, ennél többet nem is kívánhatok. Amikor elismerik az ember munkáját, az felbecsülhetetlen.”

SZTRANYÁK DÁVID

A geológus, akit még a Holdon is ismernek

– **Lóczy Lajos** tudományos és emberi nagysága előtt tisztelgünk. Remekműveket írt, a Balaton kutatásában nemzetközileg is páratlan munkát végzett – mondta el beszédében **dr. Cserny Tibor**, a Magyarhoni Földtani Társulat volt főtítkára a magyar geológus, geográfus, akadémikus halálának 100. évfordulója alkalmából rendezett faültetésen. Az emlékfát Balatonfüreden, a Tagore sétányon, **Kisfaludy Sándor** szobra mellett ültették el.

Mór

Ünnepélyes keretek között, a Bornapok első estéjén avatták fel Mórban **Miklós Csabi** és családja új pincéjét.

Cikkünk a 44. oldalon

Tatabánya

A halál népbiztosa című dokumentumjátékfilm forgatásának kulisszatitkairól **Veér Károllyal** beszélgettünk, aki kipróbált tatabányai csapatával vett részt a munkában.

Cikkünk az 48. oldalon

Jó hangulatban adták át a miklóscsabi pincét

Habsburg György főherceg, és dr. Nagy István agrárminiszter is gratulált Miklós Csabának

Újabb nevezetességgel gazdagodott Mór városa

Felavatták a miklóscsabi pincét

Ünnepélyes keretek között, a Bornapok első estéjén avatták fel Mórón Miklós Csabi és családja új pincéjét. A több mint 130 milliós beruházás keretében az Ezerjő utca 1-3. szám alatt modern pincerendszert alakított ki a Miklós család, megteremtve ezzel az összeköttetést a két pince alatt.

Az eseményen részt vett **Habsburg György főherceg**, **dr. Nagy István** agrárminiszter, **Törő Gábor** országgyűlési képviselő, **dr. Cser-Palkovics András**, Székesfehérvár polgármestere, valamint **dr. Istvánfalvi Dávid**, Mór város alpolgármestere. A miklóscsabi pince avatásán a miniszter egyúttal bejelentette, hogy végső egyeztetés alatt van, és hamarosan benyújtják a Parlament elé az új bortörvényt, mely a tervek szerint jövő év augusztusában léphet majd életbe.

– A Móri borvidék olyan a magyar borvidékek között, mint a királyi családban a legkisebb gyermek: mindig az a legkedvesebb, mindig az a legkülönlegesebb és mindig az tud valami nagy dolgot csinálni a végén. Így vagy Csabi, te a Móri borászok között: fiatalemberként mindennap küzdve valami olyat teszel le az asztalra, amelyre ez a közösség büszke lehet, amelytől az egész közösség épül - kezdte dicsérő gondolatait **Miklós Csabi** felé fordulva dr. Nagy István.

Az agrárminiszter beszédében a borásztársadalom ágazati hozzáállását méltatta, hiszen egy pohár borra nem csak az agrárgazdaság, de kapcsolódva az idegenforgalom, a turizmus, a gasztronómia is épül. Dr. Nagy István a helyszínen bejelentette, hogy hamarosan benyújtják a Parlament elé az új bortörvényt, amelynek fő célja az adminisztrációs terhek csökkentése és az ellenőrzések hatékonyabbá tétele lesz. Reményeik szerint az ePincekönyv bevezetésével hosszú távon is átláthatóbbá válik a rendszer, emellett az új szabályozás nagyobb önállóságot is biztosít majd a termelői közösségek számára. A

tárcavezető hozzátette, hogy a készülő bortörvény foglalkozik a murci forgalmazásának kérdésével is, amely esetében eddig nagyon sok akadályba ütközött az értékesítés: "Minden akadályt elhárítunk a murci útjából, azaz nem kell forgalomba-hozatali engedélyt szerezni hozzá, és nem kell a jövőben laboratóriumi vizsgálatot sem lefolytatni."

A jelenlévőkhöz Törő Gábor országgyűlési képviselő mint tősgyökeres móri szőlő, kiemelve, hogy az ország legkisebb területű borvidékére méltán lehetnek büszkéek az érte dolgozók, a fiatal borászok, akik olyan jellegzetes és minőségi termékeket állítanak elő évről évre, amelyek gazdagítják az ország borkultúráját.

Dr. Cser-Palkovics András örömét fejezte ki, hogy Miklós Csabit szülővárosában, saját közösségében köszönheti, és itt köszönheti meg számára azt a rengeteg segítséget, támogatást, valamint a jó kapcsolatot, amelyet Székesfehérvár városával ápol. A városvezető felelevenítette a Székesfehérvári Jótékony-sági Esteket, melyeken a nagysikerű borárverések vezetője a híres móri borász.

A Miklós családnak - a mindössze 500 hektáros móri szőlővidéken - 8 hektár saját szőlőterülete van, melyen évente 400 hektoliter bort készítenek. Az ebből készülő 50.000 palack bort pedig kizárólag belföldön forgalmazza. A pincetulajdonos, Miklós Csabi elmondta: nagyon büszkéek és hálásak, hogy a beruházás elkészülhetett:

– Büszkéek vagyunk, mert az Ezerjő hazájában

a Móri borvidék két első pincéjét az Ezerjő utca 1-3-at sikerült összekötnünk egy vadonatúj technológiai ággal, a föld alatt. Ez a beruházás új dimenzióba fogja emelni a borászatunkat a minőségi borok készítése tekintetében. Fantasztikus érzés az, hogy ott épült egy új pince, ahol legutoljára 1696-ban dolgoztak pincét építő móri munkások. 325 évvel később ugyanígy, egy székesfehérvári tervezőcsapat által, móri kivitelezők építették minden egyes részletében ezt a borászatot. Ennek a fejlesztésnek köszönhetően még szebb arcát fogja mutatni ez a zseniális termőhely, ami híres zamatos, feszes, penge fehér borairól.

Miklós Csabi elmondta továbbá, hogy a 130 millió forintos beruházás nem csak az épületet érintette, többek között például hűtési technológiát is fejlesztettek. A borász azt sem titkolta, hogy a jellemzően fehérborokból álló kínálatuk hamarosan tovább bővíthet: hosszú távú céljuk, hogy bevezessék a magyar piacra az Ezerjő pezsgőt.

A Miklós családot Habsburg György főherceg is köszöntötte, és kívánt sok sikert munkájukhoz. A köszöntők után az új pincét **Faccioli Marco**, a Magyar Kapucinus Delegáció delegátusa szentelte fel, a pincetúra végén pedig Dr. Istvánfalvi Dávid, Mór város alpolgármestere mondta el miklóscsabi pincéjének első pohárköszöntőjét, melyhez a vendégek a borász Ezredes Ezerjőjével koccintottak.

AZ OKKFEHEVAR.HU CIKKE ALAPJÁN

Pap Tibor, a Peron Music Alapítvány elnöke

Nem csupán iskola, hanem igazi műhely is

A Peron Tehetségközpont egy éve Tatán

Tata a könnyűzenében óriási lépést tett 2019-ben: a városban megnyílt ugyanis Magyarország első könnyűzenei tehetség központja. ZeneMánia táborok, koncertek, workshopok, fejlesztési lehetőségek nagyszerű sorozata áll az elmúlt egy év mérlegében. Pap Tiborral, a Peron Music Alapítvány elnökével beszélgettünk.

– **Milyen céllal és programokkal indult a szezon 2019-ben?**

– Kedvet szerettünk volna csinálni a zenéhez, a zenéléshez több korosztályban is. Nemcsak az a célunk, hogy különleges gyerekekkel foglalkozzunk, hanem az is, hogy mindenki fölfedezze saját tehetségét és megszeresse a zenét. Ennek érdekében elhoztuk Tatára az országos zenei expót, a Hangszert a kézbe című egyhetes programot, melynek keretében ki lehetett próbálni több száz hangszert, hangszercsoportot (dob, gitár, basszusgitár, zongora, akusztikus hangszerek, népzenei hangszerek, komolyzenei hangszerek), közben pedig különleges hangszerismertetőkön és zene-történeti előadásokon lehetett ingyenesen részt venni. Több, mint 2000 fő vett részt ezen a rendezvénysorozaton.

– Az elmúlt egy évben kiváló előadók, zenekarok és fejlesztők várták az érdeklődőket. Az Omega együttes tagjaitól a Margaret Island csapatáig, Gerendás Péter gitáros, dalszerzőtől Lombos Marci dalszövegírig ismert szakemberek fogadták a fiatalokat rendhagyó találkozásokon. Legutóbb három szakmai látogató csoportot fogadtunk sok fiatallal a két szomszédos megyéből. A ZeneMánia tábor két évada komoly eredményeket hozott. A városban, a régióban és a határokon túl is nagy lépéseket tettek meg a szakemberek a Peron név alatt.

– **Mik voltak az elmúlt egy év legfontosabb eredményei?**

– Az eredményeket tekintve nehéz fontossági sorrendet állítani. Kialakult a csapat, akikre bizton számíthatok, és számíthatnak a velünk kapcsolatba kerülő diákok és szülők is. Elértünk egy olyan diáklétszámot (45 fő), amely már bizakodásra ad okot. Olyan fiatalokat és szülőket ismertünk meg, akik hozzánk hasonlóan gondolkodnak. És természetesen fontos, hogy olyan kiemelkedő feladatot látunk el, amely a könnyűzene térképére helyezte Tatát, és a tehetségközpontot.

– A könnyűzenei tudásátadás alapjait tehát letette a város, illetve a szakmai munkát vállaló Peron Music Alapítvány. Az új központban van hangszeres oktatás, kompetencia és közösségfejlesztés, zeneipari fejlesztés, hangszeres és zeneipari workshopok, előadások és persze sok minden más. Ami az infrastrukturális fejlesztéseket illeti, beüzemelt a koncertterem, oktató és képző termek, iroda és kiszolgáló egységek. Igazi zenei központ jön létre a zenei fejlesztés széles spektrumával.

– A tavalyi ZeneMánia táborban járt a Petőfi Televízió, az ősz folyamán a Peron Tehetségközpontban pedig a Duna Televízió. A volt Piarista Rendházban a Peron Music Alapítvány szakmai stábjára lehetőséget kínál nemcsak a városnak, hanem az egész régi-

ónak. A vizek városában és környékén nagyon sok, könnyűzenében jártas vagy a műfaj iránt érdeklődő fiatal zenész él, akikre büszkék lehetünk. A tehetségközpont nem csupán iskola, hanem igazi műhely, ahol az érdeklődők megtanulhatják a szakmai alapokat, igénybe vehetik a hozzá szükséges technikai eszközöket, felszereléseket.

– **Milyen változásokat, eredményeket remélsz a következő évtől?**

– Remélem, hogy újra lehet koncerteket és egyéb rendezvényeket szervezni. Hiszem, hogy mindenki vágyini fog rá, és elmúlik a félelem. Ehhez rendbe tesszük a nagyterem akusztikáját. Elkészítjük a hangstúdiót, és kiszolgáljuk az ezirányú igényeket. Remélem, hogy a létszám tovább gyarapszik, és továbbra is örömmel járnak majd hozzánk zenét tanulni. Mi ehhez a tanításon kívül továbbra is szervezünk majd különféle szakmai workshopokat, fejlesztő programokat, amint lehet.

– Fontos, hogy tudjunk optimistán, de realistán is gondolkodni. Ezért olyan tervekkel állunk a következő év elé, amelyek megvalósíthatóak, de fejlődő szemléletűek. Szeretnénk fejleszteni a Tehetségközpont akusztikáját, az infrastruktúrát, és a humán erőforrást is. Mindegyikre látok esélyt. Optimista ember vagyok.

TÁRNAY OLIVÉR

„Amikor elismerik az ember munkáját, az felbecsülhetetlen”

Sztranyák Dávid Junior Prima Díjat kapott

Minden évben tíz fiatal tehetségét ismerik el zeneművészet kategóriában a Junior Prima Díjjal, mely az ifjú zeneművészek körében ma az egyik legnagyobb presztízsű elismerésnek számít, hiszen a díjazottakat a hazai zenei élet kiválóságai választják ki a jelöltek közül. Idén az Alba Regia Szimfonikus Zenekar harsonaművésze, Sztranyák Dávid is a díjazottak között volt. A díjátadót november 26-án online felvételről láthatta a közönség.

– Hatodik osztályos korom óta harsonázom. A szakközépben és az egyetemen a zenekari tapasztalatok azt mutatták, hogy nekem inkább a mélyebb légében (hangfekvésben) fog több örömet szerezni a muzsikálás – így kötöttem ki végül a basszusharsonánál. Amíg nem ezen a hangszeren játszottam, főleg azzal foglalkoztam, hogy legyőzzem a korlátaimat, de amikor áttértem a basszusharsonára, akkor már csak a zenére koncentráltam. Hiszen az a cél, hogy muzsikáljunk – mondta a szimpatikus, fiatal zenész lelkesen bemutatkozójában hangszerválasztásáról. Azt élvezzi a legjobban, ha olyan emberekkel állhat a színpadon, akik hozzá hasonlóan gondolkodnak a zenéről, és együtt valami olyasmit adhatnak a közönségnek, amit mástól, máshol nem kaphatnak meg.

– Van egy csapat, a Szegedi Harsonaegyüttes (SzegEd TRombone Ensemble), mellyel igyekszünk úgy felépíteni a műsorainkat, hogy mindenki megtalálja benne a számára megfelelő. A könnyűzenei stílustól a klasszikusig sokfélélt játszunk. Ez is mutatja egyébként, hogy milyen sokszínű a harsona: egyetlen hangszer, de minden műfajban megállja a helyét – mondja a szeretett „munkaeszközülről” Sztranyák Dávid. A díjjal kapcsolatban így fogalmazott:

– Nagy megtiszteltetés, már akkor majd kiugrottam a bőrömből, amikor a jelölés miatt felhívtak. És amikor kiderült, hogy bekerültem a tízes csapatba, hűű... Ez a díj nagy motivációt ad a továbbiakhoz, ennél többet nem is kívánhatok.

Amikor elismerik az ember munkáját, az felbecsülhetetlen.

Sztranyák Dávid Kiskőrösön kezdett zenélni, ahol Gmoser István növendéke volt, majd Pécsen folytatta tanulmányait Barkóczi László és Vida Lóránd tanítványaként. 2012-ben már a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Karának hallgatója volt, ott Gyivicsán György és Vörös József foglalkozott a tehetséges fiatalemberrel. Dávid 2013-ban alapította meg barátaival a Premier Harsona Kvartettet, mellyel több hazai és nemzetközi versenyen sikeresen szerepeltek. Két évvel később az Olaszországban, Chieriben rendezett kamaraversenyen második, 2016-ban harmadik helyezést ért el a harsonanégyes, 2017-ben pedig az In Medias Brass által megrendezett I. Nemzetközi Szentendrei Kamaraversenyen lett első.

A friss Junior Prima-díjas 2016 óta tagja a Gyivicsán György által alapított SzegEd TRombone ENsemble-nek, velük több lemezfelvételen és nemzetközi koncerten is részt vett. A fiatal harsonás ugyanebben az évben nyert felvételt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemre, ahol Hóna Gusztáv kezei alatt kitüntetéses diplomát szerzett 2018-ban. Egyetemi tanulmányai során számos zenekarban dolgozhatott kisegítőként és tagként egyaránt, többek között a Zuglói Filharmoniaiban, a Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarában, a Liszt Ferenc Kamarazenekarban és a MÁV Szimfonikus Zenekar-

ban. 2017 óta a Magyar Állami Operaház basszusharsonása, a következő évben eredményes próbajáték után a Budapesti Operettszínház tagjai közé is bekerült.

Ugyancsak ebben az évben, augusztusban a BMC-ben megrendezett II. Hungarian Trombone Bootcamp basszusharsona-versenyének döntőse volt. 2019-ben Amerikában az ITF harsonafesztivál keretein belül megrendezett Donald Yaxley Basszusharsona Verseny döntőse volt, és ebben az évben lett tagja a székesfehérvári Alba Regia Szimfonikus Zenekarnak. Idén a Donald Yaxley Basszusharsona Verseny, és az Edward Kleinhammer Zenekari Basszusharsona Verseny társgyőztese volt. Sztranyák Dávid több elismert magyar zenészerző ösbemutatóján is részt vett szólistaként és kamaracsoportok tagjaként egyaránt.

A Junior Prima Díjat 2007 óta adják át, amikor a Prima Primitissima Díj életre hívói úgy döntöttek, hogy önálló díjjal jutalmazzák a kiemelkedő teljesítményt nyújtó harminc év alatti fiatalok közül azokat, akik a jók közül is a legjobbak. A zeneművész kategóriában jutalmazott tehetségek a Magyar Villamos Művek Zrt. (MVM) mecénási támogatásának köszönhetik a díjjal járó kétfélmillió forintot. Az ifjú művészek a díjátadó gálán elismerő oklevelet és egy kisméretű Ajkai Kristály Kincsem-szobrot is átvehetnek.

HORVÁTH

Egészségesen a négy fal között?

Így erősítsük az immunrendszerünket otthon

Megérkezett az év talán legkellemetlenebb időszaka: nyirkos hideg, hosszú esték, ráadásul a járványhelyzet miatt a szokásosnál is többet vagyunk a négy fal között, nem ritkán azon aggódva, hogy mit hoz a jövő. Ebben a helyzetben még inkább oda kell figyelnünk a testi-lelki egészségünkre. Bakk Brigitta, az Upfield dietetikus a most megosztott néhány praktikus tippet azzal kapcsolatban, hogy a táplálkozás révén miként erősíthetjük az immunrendszerünket, és milyen hétköznapi szokások segíthetnek még az egészségünk megőrzésében.

NAPFÉNY NINCS, DE A D-VITAMIN KELL

Sajnos a honfitársaink táplálkozása D-vitaminban jelentősen hiányos, pedig ez a vitamin nem csupán az egészséges csontrendszer kialakításához és fenntartásához szükséges, hanem a bőr, az immunrendszer, a vesék egészsége szempontjából is fontos.

Bár a megfelelő D-vitamin-szint fenntartásához a közhiadelemmel ellentétben nem szükséges órákat napozni, elegendő napi csupán 10-30 perces, a bőrünk 15%-át (arc, karok, vállak) érő napsugárzás, ennek megvalósítására most nincs sok esélyünk. Szükség van tehát a pótlásra, amiben fontos szerep juthat például a D-vitaminnal dúsított margarinoknak, a halmájolajoknak, a tojásnak, a májnak, valamint a tejnek és a tejtermékeknek.

ELJÖTT A VITAMINOK IDEJE

A nátha megelőzésében az egyik leghasznosabb fegyver az immunrendszer erősítése. Ennek során gondoskodni kell a vitaminok és az ásványi anyagok pótlásáról, a bélflóra megfelelő működéséről, a rendszeres testmozgásról, a folyadékbevitelről, a helyes táp-

lálkozásról. A megfelelő vitamin- és ásványi anyag-bevitelt a legegyszerűbben változatos étkezéssel biztosíthatjuk.

Érdemes a rostbevitelre is figyelni: a napi ajánlott mennyiség kb. 25-45 gramm, amit például különböző korpák, teljes kiőrlésű tészták, kenyerek, barna rizs, zabpehely vagy olajos magvak fogyasztásával érhetünk el. A vízben oldódó rostok szintén hasznosak szervezetünk számára: ezeket leginkább gyümölcsök fogyasztásával tudjuk biztosítani.

FIGYELJÜNK ODA A KALÓRIABEVITELRE!

Az egész napos bezártság miatt rákaphatunk a nassolásra, ami viszont könnyen vezethet elhízáshoz. A szervezet számára fontos a kiszámíthatóság: ha mindig ugyanakkor eszünk, könnyebbé válik az emésztés, és ezzel elkerülhetjük a felesleges kalóriabevitelt is. Tartsuk magunkat a szokásos étkezésekhez és két alkalom között inkább vizet, cukormentes teát igyunk.

A kalóriabevitel kontrollját elősegíthetjük csökkentett zsírtartalmú margarinok fogyasztásával is, ráadásul ezek az élelmisze-

rek zsírsavösszetételükkel is támogathatják egészségünket. Mivel alapvetően növényi olajokból készülnek, telítetlen zsírokban gazdagok, melyek közül a többszörösen telítetlen zsírok fogyasztása elengedhetetlen, hiszen ezeket a szervezetünk nem tudja előállítani.

MOZGÁS, MOZGÁS, MOZGÁS

A WHO legfrissebb ajánlása felnőtteknek heti legalább 150-300 perc, gyerekek és tinédzserek számára pedig napi legalább 60 perc testmozgást javasol a testi és lelki egészség megőrzése érdekében. Lehetőség szerint óránként szakítsuk meg a munkát, egyszerű nyújtó, átmozgató gyakorlatokkal frissítsük fel magunkat és tornáztassuk meg a szemünket is.

Ha nagyon belemerülnénk a munkába, állítsunk be a telefonunkon időzítőt, hogy rendszeres időközönként figyelmeztessen: eljött a felfrissülés és a folyadékpótlás ideje. Ha pedig a gyerekek is otthon vannak, használjuk ki a lehetőséget, mozogjon együtt a család!

LAUFER FLÓRA

Fosztogatás, gyilkosság, rablás: film a tanácsköztársaság véres időszakáról

A halál népbiztosa forgatásán tatabányai csapat is dolgozott

A tévénezők hamarosan láthatják majd **A halál népbiztosa** című dokumentum-játékfilmet, mely a véreskezű 1919-es bolsevik hóhér, Szamuely Tibor életéről szól. A forgatás kulisszatitkairól Veér Károllyal beszélgettünk, aki kipróbált tatabányai csapatával vett részt a forgatáson.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa írta ki a Nemeskürty István 2018 pályázatát. Az archív tartalmak újrafelhasználásával készülő, történelmi vagy sporttörténelmi eseményeket, személyeket, helyszíneket és évfordulókat feldolgozó történelmi dokumentumfilmek gyártásának támogatása volt a cél.

A nyertesek közé került **A halál népbiztosa** című film is. A producere **Stefka István**, a magyar újságírás egyik doyenje, írója **Csurka Dóra**, a játékfilmes részek rendezője **Holicska Ádám**, az operatőr pedig **Győri Márk** volt. Szamuely Tibor

szerepében **Resetár Dánielt** láthatjuk, akit korábban a tatabányai Jászai Mari Színházból, a Ludas Matyi Döbrögijeként is megismerhettek a nézők.

Tíz tagú tatabányai stáb vett részt a filmkészítésben. Vezetőjük, összefogójuk a rutinos **Veér Károly**, aki eddig 15 egész estés játék- és dokumentumfilmben dolgozott, most éppen a készülő alkotás díszletezését, kellékezését, építészeti munkáit és a berendezést végezte összeszokott csapatával.

– **Bölcs Józseffel, Kmetti Zoltánnal, Kovács Gyulával és Szita Istvánnal** már

többször dolgoztunk együtt. Az új csapattagok **Helter Erika** festőművész, **Virág Béla** logisztikus, **Vogel „Fóka” Ferenc**, **Csúri Tibor** és **Schamberger János** voltak – sorolja a tatabányai szakember. – A gyártásvezető, **Sarudi Gábor** keresett meg, hogy vállalom-e ezt a nagyon összetett munkát. Vállaltam, és nagyszerű társaimmal azt hiszem, sikerült is megfelelő minőségben megoldani a feladatot. A végső ítélet persze a nézőké, akik megítélhetik, hogy mennyire tudtuk visszaadni a XX. század elejének hangulatát.

Nyáron és ősszel sok helyszínt kellett kialakítani. Pesthidegkúton a Klebersberg

A tatabányai stáb egy része: Veér Károly, Schamberger János, Bölcs József, Kovács Gyula, Szita István, Kmetti Zoltán

kúriában, az Andrássy úton, az egykori MÁV palotában, a Duna-parton, a Vasúttörténeti Múzeumban, Lipótmezőn és a Szentendrei Skanzenben forgattak, összességében mintegy 15 korhű díszletet kellett felépíteniük, és berendezniük.

– Kemény munka volt, ami napi 14-16 órát jelentett – emlékezik Veér Károly. – Tatabányán hajnalban összepakoltunk, indultunk a helyszínekre, ahol 12 órán át tartott a forgatás, majd hazaautóztunk aludni. Másnap kezdtük újra. Egy 7,5 tonnás teherautót raktunk tele díszletekkel, kellékekkel. "Készítettünk" szibériai hadifogolytábor, kialakítottunk egy korabeli kávéházat, Lenin dolgozószobáját, Kun Béla rezidenciáját, és Szamuely lakását. Az ottani képek elkészítését – antihőseink felesége, Szilágyi Jolán, akit Réti Nóra alakít, ugyanis festőművész volt – Helter Erika vállalta.

– A legnehezebb feladat? Szentendrén, a skanzenben az akasztófa elkészítése. A macskaköves udvar alatt néhány centivel pincék vannak, így sem gödör ásásával, sem csavarok lefúrásával nem lehetett rögzíteni a bitófát. Szerencsére találtunk olyan megoldást, hogy se a talaj ne szakadjon be, se pedig az akasztófa ne dőljön fel, amikor bemutatjuk három ember kivégzését.

– A film létrejöttében a tatabányai Jászai Mari Színház is sokat segített, **Crespo Rodrigo** színidirektor első szóra rendelkezésünkre bocsátotta korhangulatot felidéző kellékeit. De tárgyakkal, eszközökkel segített **Száraz Róbert** műgyűjtő, és **Ipacs Mária** képzőművész is, és a csapat tagjai is körülnéztek otthonukban, környezetükben, hogy milyen kellékekkel tudnak hozzájárulni a forgatás sikeréhez.

Szamuely és a Lenin-fiúk esztelen vérengzései közül csak néhányat idéz fel film, többek között azokat a pillanatokat, amikor a korábban közmegbecsülésnek örvendő, parlamenti képviselő **Hollán-testvéreket** a Dunába lőtték. A gátlástalan kegyetlenségnek a nyugati világban is híre ment, hiszen bár **Kun Béláékat** az

osztrákok 1919 nyarán különvonattal kimenekítették az országból, Szamuely már nekik sem volt szalonképes. Így titokban próbált a felelősségre vonás elől külföldre szökni, ám a határon elfogták, és eközben vetett véget életének.

A film a tehetségtelen újságírónak indult, ám végtelenül hiú, törtető, kegyetlen és hatalomvágyó Szamuely életének kiemelt pontjait villantja fel 1909 és 1919 között, korabeli dokumentumokra alapozva. Ketős narráció segít eligazodni a századeleji történelem olykor szinte követhetetlen útvesztőiben. Egy narrátor idézi fel a történelmi eseményeket, összeköti a szálat, egy rikkancs pedig az akkori újságok főcímeit kiáltva a korabeli, olykor óráról-órára változó közhangulatba enged betekintést.

A forgatásnak vége, jelenleg az utómunkák folynak. Még ebben az évben várható a tévés premier, ahol a közelmúlt iránt érdeklődők megtekinthetik a magyar történelem egyik legsötétebb vészorszakát, a tanácsköztársaságnak titulált bolsevik ámokfutást bemutató **A halál népbiztosa** című dokumentum-játékfilmet.

Tanáremberként, újságíróként, népművelőként Veér Károly sok fiatallal találkozik, beszélget. Az a tapasztalata, hogy vannak - nem is kevesen -, akik egyszerűen nem tudják, mi volt az a tanácsköztársaság, vagy ki volt az a Szamuely Tibor, és milyen rémtettek fűződnek a nevéhez. A kommunizmus lényegének alapos megismeréséhez fontosnak tartja az ilyen és hasonló filmeket. Manapság divatos szó az érzékenyítés: A halál népbiztosa kíváncsi ehhez, történelmi ismereteink bővítése mellett talán érzelmileg is megérinti a nézőket, akik felállva a képernyő elől levonhatják a tanulságot: soha többé kommunista diktatúrát!

MÓROCZ KÁROLY

FOTÓ: HATLACZKI BALÁZS

Imrő János már az égi pályákon játszik az Aranycsapat KEM-i tagjaival, Grosics Gyulával és Buzánszky Jenővel

A COVID-19 vírus sajnos nem válogat

Elhunyt a korábbi MLSZ-alelnök, Imrő János

61 éves korában elhunyt Imrő János, a Magyar Labdarúgó-szövetség korábbi alelnöke. A tatabányai születésű testnevelő, Imrő János 1998–1999-ben volt a Magyar Labdarúgó-szövetség alelnöke, a Kovács Attila vezette elnökség tagjaként.

Imrő János 1959. szeptember 11-én született Tatabányán. Elmondása szerint sokat köszönhet szüleinek, akik segítettek abban, hogy diplomás pedagógussá váljon. Először az Esztergomi Tanítóképző Főiskolán államvizsgázott 1980-ban, majd önszorgalmának köszönhetően a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán tanult és lett belőle testnevelő tanár. Azonban itt sem állt meg, és sok éjszakai tanulással a Testnevelési Főiskolán elvégezte a sport-szervezői szakot, 1988 óta okleveles sportmenedzser.

Sorsa úgy alakult, hogy „örök szerelme” a sport lett. Két fő sportága a labdarúgás és az atlétika volt, melyeket párhuzamosan, egymást kiegészítve rendszeresen űzött. A focit az Oroszlányi Bányász Sportkörben kezdte, ahol hamarosan a kapus poszton kötött ki. Majd játszott az esztergomi MIM Vasas, a Pusztavám, a Vértess-KOMÉP SC és a Felsőgalla csapatában is. A SZIM Vasasban pedig közép- és hosszútávon futásban versenyzett.

1980-ban kezdett tanítani testnevelést az oroszlányi Arany János Általános Iskolában és egyúttal a városi egyesület serdülő labdarúgó csapatának az edzőjeként tevékenykedett.

1984-től a Komárom Megyei Tanács Sport-hivatalában dolgozott a versenysport módszertani főelőadójaként. 1988-ban az ő főszervezésében alakulhatott meg az önálló társadalmi szervezetként működő megyei labdarúgó szövetség, melyben volt utánpótlás- bizottsági elnök, alelnök, elnök és a szervezet főtitkára.

1989-ben a KOMÉP Vállalat sportigazgatójaként ügködött, és egyúttal az egyesület elnöki tisztségét is betöltötte. Szervezői munkájának köszönhetően az NB III-ba került az egyesület felnőtt csapata.

A sportág labdarúgó utánpótlás-nevelésért végzett munkájának elismeréseként 1998-ban a Magyar Labdarúgó Szövetség alelnökévé választották. Egyike volt azoknak, akik sokat tettek azért, hogy a foci utánpótlás-nevelés államilag támogatott

szakággá váljék. Menet közben folyamatosan képezte magát, és az UEFA „A” labdarúgó edzői licencet is megszerezte.

Imrő János munkája a hobbi is volt. hiszen 2001-ben megalakította a tatabányai székhelyű IMI Szabadidő és Utánpótlás Sport Egyesületet is, melynek eredményeként ma már több mint 150 gyermek focizik a sportszervezet színeiben. Különböző településeken segítik a foci helyi bázisának megerősödését. Büszke volt arra, hogy keze alól válogatott és NB-s szintű labdarúgók kerültek ki. Legutoljára Kovács István Dadról és Szabó Pál Császárról (IMI SZUSE) kapott profi szerződést a Tatabányai FC-nél.

Imrő János legutóbb Szombathelyen élt, a 2017–2018-as idényben a vas megyei II. osztályú Büki TK még nevezte őt a bajnokságra is, de pályára nem lépett, a labdarúgó-szakosztály vezetőjeként, edzőjeként dolgozott.

ISTEN NYUGOSZTALJA!

KEMSPORT.HU

Nincs új a nap alatt

Véletlenül került a kezembe egy éppen 100 éves, vastag kötet, melyben Herczeg Ferenc egykori lapjának, az Új idők-nek 1921-es évfolyamát kötötték egybe. Az írások és képek között felleltem a magyar képregény-történet jeles darabjait, Mühlbeck Károly grafikusművész közéleti fejléceit, melyekkel saját műfajt teremtett. Életképei még nem igazi képregények, de történeteket mesél el bennük, rajzos formában, tehát alkotásai a mai comic strip előfutárának tekinthetők. 100 éve minden más volt gondolhatnánk, ám úgy látszik a történelem és az emberi viselkedés formái soha nem változtak. Bizonyosságul íme néhány Mühlbeck fejléc:

A Balatonon jó időben egy gombostűt sem lehetett leejteni a strandokon 1921-ben, de manapság sem:

Az ország házában bizony régen, és ma is el-elszunyókáltak a honatyák, és a honatyák:

A kis múltidézés után a zseniális grafikus szilveszteri fejlécével kívánunk minden kedves olvasónknak boldog újévet:

Az új esztendőre

Mühlbeck Károly rajza

EMELET RÁÉPÍTÉSEK ÉS TETŐTÉR-BEÉPÍTÉSEK

**A NYÁRI MELEGTŐL
IS MEGVÉD !**

1997
óta

**TÖBB
EZER**
épület

4
kontinensen

11
országban

ENERGIATAKARÉKOS ÉPÍTÉSI RENDSZERÜNKEL :

- ✓ Lakóházak
- ✓ Középületek
- ✓ Ipari épületek
- ✓ Mezőgazdasági épületek
- ✓ Kisebb csarnokszerkezetek
- ✓ Kitöltő falak

Horizont Global Kft.

1097 Budapest, Gubacsi út 47. • Tel: +36 1 812 2212 • www.horizontglobal.com